בשבע
שנת ה-25

יום חמישי, כ"ג באב תשפ"ו, 6.8.2026 | פרשת ראה | גיליון מס' 1207

זמני הדלקת נרות
פרשת ראה

	כניסת שבת	מוצאי שבת
י-ם	18:55	20:05
ת"א	19:13	20:11
חיפה	19:14	20:12
ב"ש	19:12	20:10

www.be7.co.il

כנס ירושלים
קבוצת בשבע
בסימן
אחריות לאומית
כ"ד באלול | 06.09.2026

הם שמעו את ההכפשות עליהם במשך שבועיים, עד שהחליטו לדבר: המטיילים מהפיגוע ליד הכפר תל מתארים את ההתרחשויות באותו יום שישי ← **יוני רוטנברג**

שרון אדם, פעילה למען אחדות ואימו של הזמר עומר אדם, מלהטטת בין שינוי השיח ערב הבחירות לחתונה המתקרבת של הבן עומר ← **רבקי גולדפינגר, אתנחתא**

קרב על המשילות או ספין של פריימריז? ההתנגשות בין שר הביטחון לאלוף פיקוד מרכז הצליחה לעורר מחלוקת בתוך מחנה הימין ← **אסף משניות**

תחנה אחרונה: הכנסת הנוכחית עוד יכולה להעביר רפורמה חשובה, שתסמיך את הרשויות המקומיות לקבל החלטות בענייני תחבורה ציבורית ← **אמציה סמקאי, כלכלה**

זה כבר לא טיפטוף, זה שיטפון: עיתונאים מפרסמים שיחות חסויות עם מקורות, וכורתים את הענף עליו המקצוע כולו יושב ← **אבישי גרינצייג**

20 משפחות כבר מתגוררות בשכונת קרוואנים שמוכנה לעבור לעזה מיד בהינתן האישור הממשלתי. בתנועת נחלה מדווחים על 1,300 משפחות שהתאגדו לשישה גרעיני התיישבות. הרעיון של חידוש ההתיישבות בעזה, בתוחמת הצפונית תחילה, צובר תמיכה גוברת במערכת הפוליטית // יוסף ארנפלד, אתנחתא

צילום: צפריר אביב, פלאש 90

על הדרך לעזה

הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'

בלי אותיות קטנות.
לא עושים רעש. עושים.
כן. סמוטריץ'.

לרשימת ההצלחות המלאה סרקו את הברקוד

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה · מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים · אפשרות עד 100% מימון · טרייד אין לכל הרכבים · קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים · חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים · רכישות רכבים

חדש! ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

מיצובישי אאוטלנדר 2026
יד ראשונה, אינסטייל,
7 מקומות, טסט 4/26,
1700 ק"מ!!! 199,000 ₪
(חדש 214,000 ₪).

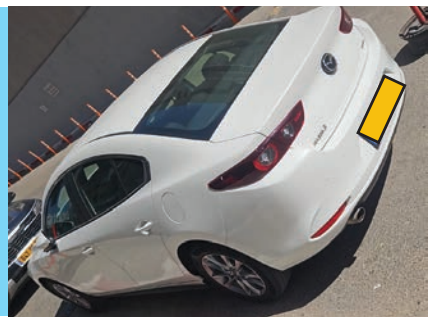

מאזדה 3, 2023,
יד ראשונה,
31,000 ק"מ,
103,000 ₪

קיה סלטוס 2023,
יד ראשונה,
65,000 ק"מ,
טסט לשנה,
96,000 ₪.

ניסן סנטרה 2017,
יד 01 פרטי,
70,000 ק"מ,
46,000 ₪.

טויוטה יאריס קרוס 2021,
בנזין, יד 1 פרטי,
105,000 ק"מ,
79,000 ₪!!!

טויוטה קורולה 2020,
יד 01, 101,000 ק"מ,
69,000 ₪ בנזין

טויוטה קורולה 2023,
יד ראשונה, היבריד,
103,000 ק"מ, טסט לשנה,
95,000 ₪,
(מחירון 115,000 ₪)

יונדאי i20 קרוס, 2017,
יד 1 פרטי, 56,000 ק"מ,
52,000 ₪

יונדאי אקסנט 2021,
יד 01, 98,000 ק"מ,
טסט 7/27,
60,000 ₪
מנוע 1.6!!

יונדאי טוסון 2021,
יד 1 פרטי, מנוע 2.0!!!
27,000 ק"מ!!!
115,000 ₪ .

ע.ב.ה

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

יש לנו זוכים!

במבצע הקיץ הגדול

סל קניות לשנה
בשווי ₪36,000

תומר תורגמן קריית עקרון
סיון זיתוני טבריה פוריה
שרית בן ארוש איירפורט סיטי
מנחם אלרם אור יהודה - המפעל (גדול)
גנית פדאל חיפה - חוצות המפרץ
מיה גינזבורג חיפה - חוצות המפרץ
יפית לוי רחובות סנטרו
ריגינה שיינין תל אביב - בן צבי
הדס אפלבלט חדרה - מתחם מיקס
יוליה צבטקוב אשדוד - סטאר סנטר

נינג'ה גלידה

יעל דיטקוביץ' אשדוד - סטאר סנטר
פדא דאוד טבריה - מתחם דנילוף
אברהם עזרא רחובות - סנטרו
לידור זגורי נתיבות - גלובוס סנטר
רוני הדס צומת בילו
גלעד שיפיין פתח תקוה - סגולה
וסלינה טלפינסקי נתניה - צורן
בוריס אליהו ראשון לציון - קניון הבאר
שמואל בן הרוש ירושלים - תלפיות
נעה מגני ירושלים תלפיות
קרוליין לב באר שבע - מתחם דיזיין
עדן בוכניק קריית עקרון
אלעד קרן אור יהודה - המפעל (גדול)
רוני ישראלוב חדרה - מתחם מיקס
רחל בטאט חולון - המרכבה

נינג'ה טאבון

מיכל בלילתי אשדוד - סטאר סנטר
דן רוזן רחובות - סנטרו
אורן טויטו שדרות
דני סופר רחובות - סנטרו
נדב יחיאלי גן יבנה
סודי דייני ראשון לציון - רמת אליהו
ראומה שניר תל אביב - יד אליהו
דניאל נבוקה שדרות
רעיה אסולין חדרה - מתחם מיקס
רויטל זרקא קריית עקרון
אילן כהן שדרות
נחמן משה בן טוב נתיבות - מנהטן סנטר
טלי דהפז עפולה - קהילת ציון
גני בכר אשקלון - מבקיעים
עינב נחמיאס נתניה - צורן

נינג'ה גריל

אפרים וייס צומת בילו
זיו בראלי מודיעין - ישפרו
ציפי דרייליגנג תל אביב - יד אליהו
סיגל בן שטרית אשקלון -מבקיעים
מתנאל יובל חדרה - מתחם מיקס
מיכל סנדצ אור יהודה - המפעל (גדול)
ליאורה ליפשיץ ירושלים - תלפיות
רוזה ברטוב תל אביב - בן צבי
סימה מוליאן חולון - המרכבה
צחי חיטלמן חולון - המרכבה
שמחה אסרף אשקלון - מבקיעים
אולה דובינין רחובות - מפוח
בר הלפרין טבריה - פוריה
רוזה חלבי רחובות - מפוח
חנה הקמיאן נתיבות - מנהטן סנטר

פלייסטיישן

שי ואנה חדרה - מתחם מיקס
לירון דסקלו רמת השרון - מורשה
אוסנת אגמון נתניה - הדרים
רן יחיאלי חולון - המרכבה
פיני גלם נתניה - צורן
גבריאל זיני נתניה - הדרים
ספיר כהן נתניה - צורן
בר חגג מודיעין - ישפרו
מיכאל ארונצ'יק קריית עקרון
שרה סקלריוק רחובות - סנטרו

התמונות להמחשה בלבד. מבצע ההגרלות נערך בהתאם להוראות ההיתר הכללי לעריכת הגרלות לפרסומת מסחרית לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977. בכפוף לתקנון. טל"ח. עורכת ההגרלה מ. יוחננוף ובניו (1988) בע"מ, ההגרלה בפיקוח עו"ד. לפרטים נוספים ניתן לפנות למחלקת קשרי לקוחות בטלפון/ווטסאפ: 053-7002121 או במייל Service@yochananof.co.il. פרטים נוספים ותקנון המבצע באתר: www.yochananof.co.il, בפייסבוק יוחננוף – סופרשוק לכולם, באינסטגרם yochananof_ supershuk וב-yochananof_super tiktok ובאפליקציית יוחננוף.

יוחננוף
סופרשוק לכולם

זה לא רק לגור בירושלים,
זה לחיות אותה במקסימום

מקסיקו

מקסימום חוויית מגורים **בירושלים**

במקסיקו, היום מתחיל מול הירוק, ממשיך בקפה בעין כרם ונגמר בבית שמרגיש הרבה יותר מדירה. הילדים יורדים למרחב שלהם, אתם עולים לחדר הכושר או מתיישבים לעבוד בחלל המשותף, ובין לבין ירושלים כולה קרובה ונגישה. רוטשטיין נדל"ן מזמינים אתכם לגור במקום שמחבר בין טבע, עיר, קהילה ונוחות, ולהרגיש את החיים במקסימום.

מקסיקו, בפינת הרחובות מקסיקו ואיסלנד

דירות 2-6 חדרים ומיוחדות

פריסייל

החל מ-
₪1,990,000

להרשמה מוקדמת

רוטשטיין מצוינות בבנייה

***6123**

*בכפוף לתנאי הסכם המכר

שמרת הזורע

[סיפור אהבה ישראלי]

עוברים? משפצים?

מבצעים מיוחדים בכל מחלקות הריהוט ובאספקה מהירה

דגם מייפל

2 כורסאות מעוצבות
ריפוד בד | רגל מתכת
בגוון שחור/אלון

במקום ~~₪1,980~~ **₪1,290**

דגם לוקה

מיטה זוגית מרופדת
בד קורדרוי בגוון אפור
למזרן 160/200 ס"מ
כולל ארגז מצעים

במקום ~~₪2,790~~ **₪2,390**

דגם פיקאסו

ספה מעוצבת
דו מושבי + תלת מושבי
ריפוד בד נעים למגע

במקום ~~₪6,900~~ **₪5,990**

דגם אקסיס

עד 10 סועדים

שולחן אוכל | קוטר 130 ס"מ
+6 כיסאות דגם לוטוס
נפתח ל-220 ס"מ

במקום ~~₪6,990~~ **₪6,590**

רשימת סניפים: קיבוץ שמרת | חיפה | נתניה | פתח תקוה | בני ברק | ראשון לציון | בילו סנטר | ירושלים | **אשקלון חדש!** סניף חדש במתחם גלובוס סנטר מבקיעים | באר שבע

בתוקף עד 11.08.26 או עד גמר המלאי | החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת | התמונות להמחשה בלבד | ט.ל.ח

מרכז הזמנות טלפוני 073-2221815

shw.co.il
לכניסה לאתר סרקו

מענק הלימודים של הביטוח הלאומי בדרך אליכם!

1,204₪ מענק לכל ילד

למי משולם המענק?

- משפחות עם 4 ילדים ויותר עד גיל 18 שנולדו מ-1.1.2009 עד 31.12.2020
  המקבלות קצבת נכות כללית, הבטחת הכנסה, מזונות או שאירים.
- הורה יחידני, גרוש, פרוד או אלמן לילדים שנולדו מ-1.1.2009 עד 31.12.2020

המענק יועבר ב-11.8 ישירות לחשבון הבנק שלכם!

לבדיקת זכאות היכנסו לאתר הביטוח הלאומי או חייגו 6050*

BOPO אוהב תאכל

פסטה MAX

קרנצ'י MAX

אוהבים חמוץ?

אוהבים חריף?

חדש!

תפוצ'יפס MAX קראנצ'י במיוחד,
בשילוב טעמים עוצמתיים של צ'ילי חריף ולמון גראס

בורכו קרי האופה
בהשגחת הבד"ץ ירושלים

מהשירות הלאומי לאחראית ראשית על חדרי הניתוח

מלי בורוכוב הגיעה לשנת שירות לאומי בבית החולים 'השרון'. השנה ההיא העניקה לה ביטחון, ניסיון וכלים, והפכה לצעד הראשון בדרך לתפקיד החשוב אותו היא ממלאת כיום – **אחות אחראית על 17 חדרי הניתוח בבית החולים 'וולפסון'**

היא אחות כבר כ-26 שנים. את דרכה המקצועית החלה במחלקת ילדים, המשיכה כאחות אחראית במחלקה המטו-אונקולוגית, וכיום היא אחות אחראית חדרי הניתוח בבית החולים וולפסון. תחת אחריותה 17 חדרי ניתוח, כ-75 אנשי צוות קבועים, ובכל בוקר נכנסים ויוצאים מהמערך שתחת אחריותה קרוב ל-200 אנשי צוות ומטופלים.

הדרך לתפקיד הבכיר אותו היא ממלאת, נסללה בשנה אחת של שירות לאומי בבית החולים השרון. מעבר לשנת התנדבות, זו הייתה השנה שבה החלום שלה קיבל צורה ולבש כיוון מקצועי.

איפה התחיל הקשר שלך לעולם הבריאות?

"גדלתי בבית שבו עולם הסיעוד היה נוכח מאוד. אמא שלי הייתה אחות, עבדה במשמרות מתוך אהבה גדולה למקצוע. שאפתי ללכת בעקבותיה, אבל אבא שלי העדיף שאהיה מורה - מקצוע 'מסודר' יותר בעיניו. אמא שלי הציעה פתרון פרקטי: לכי לשירות לאומי בבית חולים, תתרשמי מקרוב ותדעי אם זה באמת מתאים לך".

איך נראתה שנת השירות שלך בבית החולים השרון?

"שובצתי בטיפול נמרץ לב, בתפקיד שהיה אמור להיות בעיקר מינהלי - סיוע למזכירות, הכנת תיקים ועבודה שוטפת במחלקה. מהר מאוד מצאתי את עצמי נמשכת לתחנת האחיות. סייעתי לאחיות בטיפול בחולים, בהכנת תיקים רפואיים, בעבודה עם הצוות. דווקא הימים הפקידותיים יותר היו לי קשים. הבנתי שהלב שלי נמצא בעבודה הטיפולית".

אז השירות הלאומי הוביל אותך לבחור בסיעוד?

" הרצון הזה קינן בי קודם, אבל חיזק אותו והעניק לי ביטחון. הוא איפשר לי לבדוק אם הכיוון באמת מתאים לי, ולאחר שנוכחתי שאכן כך, הלכתי ללמוד למבחן הפסיכומטרי, נרשמתי לבית ספר לאחיות והתחלתי את הדרך. בעיניי, השירות הלאומי זו מתנה גדולה - לפני שאת מתחייבת ללימודים ולמקצוע, את יכולה לפגוש את העולם הזה במציאות".

ומעבר לבחירה המקצועית?

"שירות לאומי הוא מקום מעצב. זו הפעם הראשונה שאת יוצאת מהחממה של בית הספר והבית. אין מורה שמובילה אותך בכל רגע, אין הורים שמסדרים לך את הדברים. את נכנסת לעולם של מבוגרים, לצוות, למקום שבו יש אחריות, עמידה בזמנים, משמעת ושפה אחרת. שם את מתחילה לפתח כישורי חיים אמיתיים".

יש רגע מהשירות שמלווה אותך עד היום?

"במסיבת הפרידה שלי מהמחלקה, אחד הרופאים הרים כוסית ואמר לי: בעוד עשר שנים אני רואה אותך אחראית על כל המחלקה. בדיוק עשר שנים אחר כך, בגיל 28, הייתי אחות אחראית בהמטו-אונקולוגיה. לפעמים מישהו רואה בך משהו שאת עדיין לא יודעת לראות בעצמך".

היום כשאת נושאת משרה בכירה, באיזה אופן השירות הלאומי תרם לכך?

"היום אני אחראית על 17 חדרי ניתוח, על צוות גדול ועל מערך מאוד דינמי. אירוע רפואי יכול להתרחש בכל רגע ונדרשים דיוק, ריכוז, אחריות, עבודת צוות ויכולת להוביל אנשים ברגעים רגישים. הבסיס לזה מתחיל כבר בשירות הלאומי – לעבוד כצוות, להיות אחראית ולהתמודד עם אנשים".

מה היית אומרת לבת שירות שמתלבטת אם לבחור דווקא במערכת הבריאות?

"בית חולים הוא עולם שלם, מרתק ומגוון, שמעניק לך שלל אפשרויות. תחת קורת גג אחת פועלים רופאים, אחיות, מרדימים, מנתחים, פיזיותרפיסטיות, דיאטניות, קלינאיות תקשורת, טכנולוגים רפואיים, מזכירות רפואיות, אנשי מינהל וביו-רפואה. גם אם את לא 'סגורה' על מה שאת רוצה לעשות בעתיד, ניתנת לך האפשרות להיחשף למקצועות שלא הכרת קודם ולגלות כיוונים חדשים".

מהמקום שלך כיום, איך רואים את בנות השירות שמגיעות למחלקות?

"במחלקות אוהבים מאוד ומחוברים לבנות השירות. הן נחשבות פה כחלק מהצוות ורוצים שהן תהיינה שותפות לעשייה. בת שירות בבית חולים היא חלק בלתי נפרד מהצוות ומכל העשייה"

הבת שלך צועדת בדרכך - שירות לאומי בבית חולים ואחר כך סיעוד.

"הבת שלי היא דוגמה מצויינת למי שרצתה בהתחלה ללמוד רפואה, ובמהלך השירות הלאומי נחשפה לעולם הסיעוד והתחברה אליו. היום היא אחות ומנהלת מרפאה בקופת חולים בבני-ברק. השירות נתן לה המון - בהתמודדות עם מטופלים ובהיכרות עם המערכת. מעבר לתחושת השליחות והסיפוק, בנות שירות מקבלות כלים, ביטחון וניסיון. את פוגשת אנשים ברגעים הכי אנושיים שלהם, המורכבים והמרגשים, ולומדת על עצמך דברים שלא היית מגלה במקום אחר. מי שנכנסת לבית חולים בשירות הלאומי יוצאת ממנו אחרת".

שירות לאומי במערכת הבריאות שליחות עם עתיד מקצועי!

משרד הבריאות
לחיים בריאים יותר

למידע נוסף בתחום השירות הלאומי
במערכת הבריאות
היכנסו לאתר משרד הבריאות

עיריית חיפה HAIFA حيفا

אצטדיון סמי עופר SAMMY OFER STADIUM

אתוס

קיץ 26 חיפאי

פסטיבל האוכל

הראשון של חיפה

שלישי-חמישי | 11-13.8.26

18:00-23:00

מבחר טעמים ודוכנים כשרים לכל המשפחה

- כניסה חופשית
- חנייה חינם
- רחבת אצטדיון סמי עופר

בחזרה לבית הספר בעידן הדיגיטלי:
המדריך להורים

סוף החופש הגדול ועונת החגים מעמידים את ההורים בפני אתגר כפול: החזרת הגבולות לזמני המסך והגנה על הילדים מפני סכנות הרשת. השילוב בין טכנולוגיית הסינון וה־AI של אינטרנט רימון ובין שיח פתוח וכלים מ'האקדמיה להורות דיגיטלית' מעניק למשפחה את המעטפת השלמה למעבר מוצלח לספסל הלימודים // **מתי שיינברג**

סוף החופש הגדול והחזרה לספסל הלימודים מביאים עימם הקלה מסוימת להורים רבים, אך גם אתגר מורכב לא פחות: עיצוב מחדש של השגרה המשפחתית. לאחר שבועות ארוכים שבהם גבולות זמן המסך התערערו, המכשירים החכמים הפכו לחלק בלתי נפרד מסדר היום והרגלי השינה והאכילה השתנו, נדרשת חזרה פתאומית ומחייבת למסגרת הלימודית.

אתגר זה מורכב עוד יותר כאשר לוקחים בחשבון את המבנה הייחודי של לוח השנה הישראלי, שבו ימים ספורים בלבד לאחר תחילת שנת הלימודים שוב מגיעה תקופת החגים. הימים הללו מאופיינים אף הם בימי חופש רבים ובשיבוש רצף השגרה, ומצב זה יוצר תחושת כאוס בקרב הורים וילדים כאחד. הילדים נדרשים לרמת ריכוז ומשמעת גבוהה בלימודים, אך מתקשים להתנתק מהסמארטפונים ומההרגלים שרכשו במהלך הקיץ. בשביל ילדים רבים שקיבלו את הסמארטפון הראשון שלהם בחופש הגדול, המעבר הזה מאתגר פי כמה, מכיוון שהם עדיין לא רכשו את הכלים הנדרשים לשימוש מושכל, מאוזן ומבוקר.

השימוש המוגבר במסכים ובמכשירים ניידים אינו מסתכם רק באובדן שעות שינה או בהפרעות קשב וריכוז בכיתה. עולם הרשת מציב בפני ילדים ובני נוער שורה ארוכה של סכנות גלויות ונסתרות. החל מחשיפה לתכנים פוגעניים ואלימים או לתכנים מיניים שאינם תואמי גיל, ועד לשיח פוגעני, חרמות ובריונות ברשת. בנוסף לכך, מנגנוני היישומים והרשתות החברתיות מתוכננים לשמור על תשומת הלב של המשתמש לאורך זמן, ובלי הדרכה ובקרה הילדים מאבדים את תפיסת הזמן, דבר שפוגע ביכולת הלמידה, בפעילות הגופנית ובאינטראקציות החברתיות במציאות. לצד אלו קיימת גם הסכנה של פגיעה בפרטיות, כאשר ילדים ללא ניסיון מספיק עשויים לשתף מידע אישי, תמונות או מיקום גאוגרפי עם גורמים אנונימיים.

כדי לסייע לילדים להתרכז בלימודים ולבנות שגרה בריאה, המפתח אינו טמון באיסור מוחלט על שימוש בטכנולוגיה, אלא ביצירת איזון דיגיטלי נכון בבית. איזון כזה מתחיל בקביעת גבולות ברורים, כמו הגדרת אזורים ללא מסכים בשולחן האוכל או בחדרי השינה בלילה, קביעת חלונות זמן מוגדרים להכנת שיעורי בית ולפעילות פנאי בלתי מקוונת, ושימוש במנגנוני בקרת הורים המאפשרים ניהול חכם של זמני המסך. עם זאת, טכנולוגיה ובקרה טכנית הן רק מחצית מהפתרון, כאשר המחצית השנייה והחשובה לא פחות היא התקשורת המשפחתית והשיח הפתוח.

חגי יצקן מנכ"ל אינטרנט רימון: המטרה שלנו היא לא להרחיק ילדים מהאינטרנט, אלא לאפשר להם ליהנות מכל היתרונות שהוא מציע, תוך הגנה מתכנים שאינם תואמי גיל.

מעטפת ההגנה המשפחתית

חברת אינטרנט רימון, המובילה את תחום הגנת האינטרנט והסינון החכם, מציעה תפיסה כוללת המשלבת בין פתרונות טכנולוגיים מתקדמים לכלים חינוכיים המאפשרים לנהל שגרה בטוחה ומוגנת. תפיסת ההגנה של החברה מבוססת על ההבנה שכל משפחה, ואפילו כל ילד במשפחה, זקוקים לרמת הגנה שונה בהתאם לגיל ולצורכי הלמידה. המערכת מציעה ממשק ניהול רמות הגנה מותאם אישית, המאפשר להורים לבחור ולהתאים את סינון התכנים בזמן אמת, החל מסינון בסיסי של תכנים מסוכנים, דרך סינון הדוק יותר בשעות הלימודים, ועד לעדכונים חכמים והתראות מיקום בזמן אמת המעניקים להורים שקט נפשי מלא.

"החופש הגדול מחדד את אחד האתגרים המשמעותיים של ההורות בעידן הדיגיטלי", אומר חגי יצקן, מנכ"ל אינטרנט רימון. "המטרה שלנו היא לא להרחיק ילדים מהאינטרנט, אלא לאפשר להם ליהנות מכל היתרונות שהוא מציע, תוך הגנה מתכנים שאינם תואמי גיל, איזון נכון של זמן המסך ועידוד הרגלי שימוש אחראיים.

באינטרנט רימון אנחנו מאמינים שהטכנולוגיה לבדה אינה מספיקה. לצד פתרונות סינון ובינה מלאכותית מתקדמים, חשוב לתת להורים כלים, ביטחון ושפה משותפת עם הילדים. כשההורים מובילים את הדרך והטכנולוגיה תומכת בהם, הילדים יכולים להתפתח, ללמוד וליצור במרחב הדיגיטלי בצורה בטוחה יותר. עם פתיחת שנת הלימודים זו הזדמנות מצוינת לבנות בבית שגרה דיגיטלית בריאה שתלווה את המשפחה לאורך כל השנה."

החזרה לשגרה ולספסל הלימודים היא הזדמנות מצוינת לארגון מחדש של הגבולות הדיגיטליים בבית, וישנם צעדים פשוטים שניתן ליישם כבר היום כדי להקל על המעבר. החל מהתארגנות הבוקר וקביעת כלל משפחתי שלפיו מתארגנים ויוצאים כשהטלפון נשאר בנקודת טעינה מרכזית ולא ביד. בערב מומלץ לעבור עם הילד על הסמארטפון, לסכם איתו יחד על שעת ניתוק קבועה ולהניח את המכשיר בצד לפחות שעה לפני השינה כדי לאפשר לו להיכנס מוקדם ורגוע יותר למיטה. יצירת "אזורים יבשים" ממסכים בבית, כמו שולחן האוכל או חדרי השינה, תעזור גם היא להפחית את זמן המסך ולפנות מקום לתקשורת משפחתית פתוחה.

לצד זה, המערכת כוללת כלי בקרת הורים מתקדמים המאפשרים ניהול ושליטה בזמני המסך, חסימת יישומים מסוימים בשעות הלימודים או השינה וקבלת דיווחים על דפוסי השימוש. יתר על כן, אינטרנט רימון משלבת עוזר בינה מלאכותית לייעול רמות ההגנה. טכנולוגיית ה־AI לומדת ומזהה איומים חדשים ברשת בזמן אמת, מנתחת תכנים בצורה חכמה ללא פגיעה בחוויית הגלישה, וממליצה להורים על התאמות נדרשות ברמת הסינון בהתאם למאפייני השימוש של הילד.

בעידן שבו המכשיר המוביל הוא הסמארטפון, ההגנה אינה מסתיימת בין כותלי הבית. הפתרונות של אינטרנט רימון מלווים את הילד גם מחוץ לבית ומעניקים להורים שקט נפשי ובקרה לגבי מיקום המכשיר ורמת המוגנות שלו בכל רגע נתון. פרט לפתרונות הטכנולוגיים, באינטרנט רימון מבינים שטכנולוגיה לבדה אינה מספיקה, ולכן החברה מספקת מעטפת שלמה של כלים חינוכיים והדרכתיים המיועדים להורים. מעטפת זו מנגישה דרכים מעשיות לפתוח בשיח פתוח בגובה העיניים עם הילדים על הסכנות ברשת, החל מפרטיות ועד לבריונות, ומסייעת לבנות אצלם תודעת מוגנות עצמית ואחריות דיגיטלית.

למעשה, החזרה לשגרה בתוך חודש גדוש שינויים וחגים מחייבת יצירת סביבה יציבה ובטוחה לילדים. השילוב בין הגדרה הורית ברורה של זמני מסך, שיח פתוח על סכנות הרשת והסתמכות על הפתרונות הטכנולוגיים והמעטפת המקצועית של אינטרנט רימון מאפשר לילדים להתרכז בלימודים וליהנות מיתרונות הטכנולוגיה בלי להיחשף לסכנותיה.

כלים והדרכה הורית

'האקדמיה להורות דיגיטלית' היא מיזם שנולד מתוך שיתוף פעולה ייחודי בין אינטרנט רימון ובין יעל שחר, מדריכת הורים בין־לאומית ומומחית לצריכה דיגיטלית בריאה. האקדמיה נולדה מתוך ההבנה שמוגנות טכנולוגית עובדת במיטבה כשהיא מגיעה כמעטפת משלימה למוגנות רגשית, ומעניקה להורים כלים מעשיים ושפה חינוכית המחברת בין ערכי הבית למציאות המודרנית. המטרה היא לתת לכם את הכלים להיות ההורים שאתם רוצים להיות - לא מושלמים, אלא נוכחים - מתוך תפיסה שכשיש קשר עמוק, החירות הדיגיטלית והמשפחתית מגיעה מאליה.

במסגרת 'האקדמיה להורות דיגיטלית' בחסות אינטרנט רימון מפורסמים מאמרים בשלל נושאים בוערים שעל הפרק, כמו 'משימוש להתמכרות: איך מזהים ומטפלים בהתמכרות למסכים', 'המדריך המלא לבטיחות בווטסאפ: קבוצות, פרטיות והטרדות', 'האור הכחול: למה מסכים הורסים לילדים את השינה' ועוד. כעת, לקראת תחילת שנת הלימודים, יוצא לדרך המדריך להורים - 'בחזרה לבית הספר בעידן הדיגיטלי'.

"הורים רבים חושבים שהאתגר בחזרה לשגרה הוא להפחית את זמן המסך, אבל האתגר רחב יותר: לעזור לילדים להסתגל מחדש לקצב החיים של למידה, ריכוז ושגרה", מציינת יעל שחר, מדריכת הורים בין־לאומית לאתגרי ההורות בעידן הדיגיטלי. "במהלך החופש ילדים רבים נחשפים יותר לגירויים מהירים ולתוכן בקצב גבוה, ולכן המעבר ללמידה ממושכת לא קורה בן לילה. זו בדיוק הסיבה שכדאי להתחיל את החזרה לשגרה כבר עכשיו: להחזיר בהדרגה את שעות השינה, לשנות בהדרגה את דפוסי הצריכה הדיגיטלית וליצור בבית עוגנים של שגרה וקשר. כך הילדים מגיעים לפתיחת שנת הלימודים רגועים יותר, ממוקדים יותר ומוכנים יותר".

"המטרה היא לא להילחם בטכנולוגיה, אלא ללמד את הילדים להשתמש בה בצורה שמשרתת את החיים שלהם ולא מנהלת אותם", היא מוסיפה. "הגנה דיגיטלית אמיתית מתחילה בטכנולוגיה, אבל לא מסתיימת בה. סינון תכנים ובקרת הורים הם שכבת הגנה חיונית, אך הם אינם יכולים להחליף שיח פתוח, ליווי והקניית אחריות לשימוש נכון. השילוב בין פתרונות טכנולוגיים ובין כלים חינוכיים להורים הוא שיוצר מעטפת שלמה. כשילדים מבינים את ה'למה', ולא רק את ה'אסור', גדל הסיכוי שהם יפתחו שיקול דעת ויקבלו החלטות נכונות גם כשההורים לא נמצאים לידם".

רוצים לקבל מענה מקיף יותר, כלים פרקטיים ופרספקטיבה חינוכית ליצירת שגרה בטוחה ומאוזנת בבית? במסגרת 'האקדמיה להורות דיגיטלית' של אינטרנט רימון יתקיים ביום רביעי הקרוב, 12.8.26, בשעה 20:30, וובינר מיוחד להכנה לחזרה ללימודים עם יעל שחר, שיעניק לכם את כל הכלים להכנת הילדים למעבר מהחופש הגדול לבית הספר. הסדנאות מוגשות כשירות לציבור ללא עלות. מוזמנים להצטרף!

אוניברסיטת
אריאל
בשומרון

חדש ובלעדי

באוניברסיטת אריאל!

תואר שני בחינוך, הוראה ולמידה (M.A.)

טכנולוגיה מתקדמת | יזמות וחדשנות | מנהיגות חינוכית

למה אצלנו?

- שילוב בין תיאוריה מחקרית ופרקטיקה חינוכית בשדה
- תרגול מעשי במרכז היזמות, מרכז הסימולציות ובמרכז החדשנות
- שיתופי פעולה גלובליים והכשרת מנהיגים שיובילו שינוי במערכת
- מסלול עם תזה / ללא תזה

בואו להוביל את הדור הבא.

לפרטים נוספים סרקו:
או חייגו 3387*

עמנואל שילה
לתגובות: eshilo777@gmail.com

כל הכבוד לשר. וגם לאלוף

תמיכתו של השר ישראל כ"ץ בהתיישבות היא חיונית ותורמת לא פחות מזו של אלוף פיקוד המרכז. ובמחלוקת הספציפית על צווי הרחקה מינהליים, הצדק עם השר ← רשימה מגוונת זה חשוב, אבל קבלות על עשייה חשובות הרבה יותר

מעשי אלימות של יהודים כלפי ערבים הם הרבה פחות חמורים בהיקפם ובנזקם, ולכן יש לטפל בהם באמצעות המשטרה ומערכת המשפט. העובדה שלשב"כ ולפיקוד המרכז נוח לעבוד עם כלים מינהליים אינה יכולה להצדיק הפרה בוטה של זכויות אדם וזכויות עציר, גם אם בראש ארגונים אלו עומדים אנשים מעולים ואף חובשי כיפה ושומרי תורה ומצוות

→
שותף מלא לקרדיט על תנופת ההתיישבות. השר ישראל כ"ץ עם השר סמוטריץ' בטקס חנוכת היישוב החדש דוראן בהר חברון

צילום: ילום חיים גולדברג, פלאש 90

אז מי הטוב ומי הרע בעימות שפרץ בין שר הביטחון ישראל כ"ץ לאלוף אבי בלוט - ולדובר צה"ל שנזעק לתבוע את עלבונו?

נראה שלפחות בגל התגובות הראשוני, כשנראה היה שמדובר בפיטורים בשידור חי, רבים נזעקו, גם מחוגי ההתיישבות, להתייצב לימין האלוף בלוט ולהזכיר את זכויותיו הרבות. אכן, בתקופת כהונתו של האלוף בלוט כמפקד פיקוד המרכז נרשמה ירידה דרמטית בהיקף הפיגועים ביהודה ושומרון. בנוסף לכך, כל הגורמים הרשמיים שעוסקים בתחום ההתיישבות מציינים לטובה את בלוט, אלוף חובש כיפה שגדל ביישוב נווה צוף, כאוהד התיישבות שלא היה כמותו בתפקיד הבכיר והמשפיע הזה.

אבל אם בזכויות בתחום ההתיישבות עסקינן, מן הראוי לומר שגם שר הביטחון ישראל כ"ץ צבר לא מעט כאלה מאז שהתמנה לתפקידו. נכון אולי שעיקר הקרדיט הפוליטי על תנופת ההתיישבות המדהימה מיוחס בצדק לשרים בצלאל סמוטריץ' ואורית סטרוק. אבל לא במקרה סמוטריץ' מקפיד בכל הזדמנות לתת קרדיט ראוי גם לשר ישראל כ"ץ. כי ללא התמיכה ושיתוף הפעולה מצד שר הביטחון כ"ץ, גם שר האוצר סמוטריץ' בכובעו השני כשר הממונה על מינהלת ההתיישבות היה מתקשה הרבה יותר בקידום מהלכי תנופת ההתיישבות שלו.

ראינו בעבר כמה מקלות בגלגלים יכולים לתחוב שרי ביטחון שאינם אוהדים מובהקים של ההתיישבות. בוודאי אם מדובר בשותפים קואליציוניים מסוגם של בני גנץ או אהוד ברק, ואפילו כשמדובר בליכודניקים כמו בוגי יעלון או יואב גלנט שבמוצהר אהדו את ההתיישבות, אבל ספק רב אם היו נותנים את ידם לקצב מואץ כל כך של פיתוחה. שלא לדבר על כך ששר הביטחון כ"ץ הביע תמיכה גם בחידוש ההתיישבות בצפון רצועת עזה, וככל שזה תלוי בו הוא מוכן לתקן את עוול הגירוש ולהקים שם שלוש היאחזויות נח"ל מחר בבוקר. אז כן, הבו גודל לאלוף בלוט על תמיכתו בהתיישבות בכלל ובמפעל החוות בפרט, אבל גם לשר ישראל כ"ץ יש לא פחות זכויות בתחום.

אגב, גם בתחום הביטחון האישי והירידה בפיגועים, הקרדיט על הביצוע שייך לפיקוד מרכז ולעומד בראשו, אבל גם לדרג המדיני יש חלק משמעותי בהישג הזה, בין כמוביל מדיניות ובין כמי שנותן גיבוי ויד חופשית לצבא. אגב, יש יסוד להניח שלא רק פעולות צה"ל והשב"כ בשטח תרמו להפחתה בהיקף הפיגועים, אלא גם הפגיעה המרתיעה בתנאי המאסר של המחבלים על ידי השר בן גביר ונציב שירות בתי הסוהר קובי יעקובי. השהות של המחבלים בבתי הכלא הייתה בעבר נעימה ומפנקת וכיום היא מעיקה ומדכדכת, והמסר המרתיע הזה עובר לפחות בקרב חלק מהמפגעים הפוטנציאליים.

אז אם שניהם טובים, גם השר וגם האלוף, מה עושים כשפורץ ביניהם עימות? ראשית, משתדלים לא ללבות את האש אלא להנמיך אותה. ושנית, בודקים מי צודק לגופו של עניין. וכאן, עם כל הסימפתיה הטבעית לכל לובש מדי צה"ל בכלל ולאלוף שהוא בן ההתיישבות בפרט, נראה שכף המאזניים נוטה דווקא לטובת שר הביטחון.

השר כ"ץ זעם על כך שאלוף הפיקוד הצטרף לערעור הפרקליטות על החלטת בית הדין הצבאי לשחרר את המתנחל טל ינון דרדיק ממעצרו. דרדיק נחשד באלימות כלפי ערבים, אך מדיניותו העקרונית של השר כ"ץ מתנגדת לנקיטת צעדי הרחקה כלפי ישראלים החשודים במעשים מסוג זה, ודורשת לטפל בהם בכלי המשפט הפלילי ולא באמצעות צווים מינהליים. אשמתו של דרדיק לא הוכחה בערכאה משפטית, והוא זכאי לזכויותיו כבעל חזקת חפות. בעניין הזה כף מאזני הצדק נוטה יותר לצידו של השר, בשני היבטים. ראשית, בנפרד מהשאלה מהי העמדה הנכונה יותר בנושא הצעדים המינהליים, הדרג הצבאי הבכיר צריך להתאים את התנהלותו לעמדת הדרג המדיני, ואין מקום לכך שאלוף הפיקוד ינקוט מדיניות עצמאית בניגוד לעמדת השר. שנית, לגופו של עניין, צווי הרחקה מינהליים ללא משפט וללא ראיות הם צעד דרקוני ומפר זכויות אדם, שמדינה דמוקרטית כמו ישראל צריכה להיות מסוגלת להתנהל גם בלעדיהם.

הטרור הערבי נגד מדינת ישראל והעם היהודי הוא עצום בהיקפו ובנזקיו במידה שמצדיקה את השימוש בכלים דרקוניים. לעומת זאת, מעשי אלימות של יהודים כלפי ערבים הם הרבה פחות חמורים בהיקפם ובנזקם, ולכן יש לטפל בהם באמצעות המשטרה ומערכת המשפט ועל פי דיני הראיות, ואין צורך והצדקה לטפל בהם באותם כלים מינהליים דרקוניים שבהם מטופל הטרור הערבי. העובדה שלשב"כ ולפיקוד המרכז נוח לעבוד עם כלים מינהליים אינה יכולה להצדיק הפרה בוטה של זכויות אדם וזכויות עציר, גם אם בראש ארגונים אלו עומדים אנשים מעולים ואף חובשי כיפה ושומרי תורה ומצוות.

האם ישראל כ"ץ כשל בלשונו באופן שבו ביטא את תסכולו ממהלכיו של האלוף בתוכנית 'הפטריוטים'? נראה שכן. האם נכון היה לספר באופן הזה לאלוף הפיקוד שהמחליף שלו כבר נבחר, ובכך לגרום לרבים לטעות ולחשוב כאילו השר מודיע לו על הדחתו? נראה שלא. אבל אין כאן צדיק מלא זכויות מול רשע שנטפל אליו על לא מאומה. שניהם טובים, שניהם בעלי זכויות רבות, ושניהם צריכים להיות מדויקים יותר ביחסיהם ההדדיים ובטיפולם בתחום הצעדים המינהליים בכלל ובפרשת טל ינון דרדיק בפרט.

נאחל לשר הביטחון תומך ההתיישבות ולאלוף הפיקוד אוהד ההתיישבות שיחזרו לאווירה טובה של שיתוף פעולה ביניהם, למען הביטחון ולמען ההתיישבות. ולאלוף בלוט נאחל שסנגוריו החדשים מתקשורת השמאל, שמיהרו להתייצב לצידו כדי לנגח את השר כ"ץ, יחזרו בקרוב לתקוף אותו על מעשיו הטובים למען ההתיישבות.

בלי פוליטיקת זהויות

לא רבים יודעים שמבחינה תקציבית ארבע שנות כהונתה של הממשלה הזאת היו שנים טובות מאוד למערכת החינוך הדתית־לאומית. מפלגת הציונות הדתית העדיפה שלא להבליט את העובדה הזאת מחשש לעינא בישא, ובין השאר משום כך נוצר הרושם כאילו הוזנחו נושאים שאינם קשורים למלחמה, להתיישבות ולמערכת המשפט. בפועל, תקציב מערכת החינוך של הציונות הדתית גדל משמעותית, כראוי למפעל מפואר שצרכיו בקודש ובחול מרובים ובוגריו מצטיינים בתרומתם לכל מערכות המדינה ואתגריה.

כך למשל, התקצוב הממשלתי לישיבות שתלמידיהן יוצאים לצבא ומחרפים את נפשם בשדה הקרב עלה באחוזים ניכרים. התלונה רבת השנים על עול תשלומי ההורים בחינוך הדתי התיכוני קיבלה מענה באמצעות מלגות לימודים, שהחזירו להורים בין רבע לשליש משכר הלימוד. בנוסף ניתן תקציב ממשלתי גם להקמת מבנים במערכת החינוך - עול שהיה מוטל עד כה כמעט באופן מלא על מוסדות החינוך, שנאלצו למצוא לו מימון בכוחות עצמם ועם הרבה פחות עזרה מדינתית.

כאשר נודעו תוצאות הבחירות לרשימת הציונות הדתית לכנסת הבאה, נשמעה המיית אכזבה מחוסר הגיוון של הרשימה, ומכך שכל מוביליה הם "מתנחלים מציר 60". אין ספק שעזיבתו של השר אופיר סופר פגעה בגיוון של הרשימה, בהיותו מייצג גם את הפריפריה הצפונית וגם את ציבור בני עדות המזרח. ובכל זאת, אוכלוסיית העיר אפרת שבה מתגורר חבר הכנסת אוהד טל, למרות מיקומה על ציר 60, דומה באופייה לקהילות ערי המרכז הרבה יותר מדמיונה לאוכלוסיית היישוב היהודי בחברון, מקום מגוריה של השרה סטרוק.

ליושב ראש המפלגה סמוטריץ' נותר עוד מועמד משוריין אחד לשבץ ברשימה. טוב יעשה אם ישתמש בו כדי להוסיף גיוון לרשימה - למשל אם יעלה בידו לצרף אליה את ראש עיריית שדרות אלון דוידי, או את תת־אלוף עופר וינטר שגר ביישוב מצפה נטופה שבצפון ולא חלילה בציר 60.

עם זאת, לא נכון לתת לפוליטיקת הזהויות הזאת יותר ממקומה הראוי והמוגבל. השיוך המגדרי או העדתי או הגאוגרפי של המועמדים חשוב הרבה פחות מהשקפת עולמם ומהקבלות על העשייה שהם יכולים להציג. אם האנשים שנשלחו לכנסת מילאו היטב את שליחותם ברוח השקפת עולמם של שולחיהם, השאלה אם הם גברים או נשים, מתנחלים או עירוניים, אשכנזים או ספרדים, היא משנית בחשיבותה.

בפוליטיקה יש אולי מקום לשאול מאין באת, אבל הרבה יותר חשוב לדעת לאן אתה הולך, והאם ביכולתך לתת לבוחריך דין וחשבון משכנע על השימוש שעשית במנדט שקיבלת. ■

בשבע
קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי

מו"ל: בשבע השבועון לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצל'ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה
סמנכ"ל: דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **עורך אקטואליה ואתר בשבע:** יוני רוטנברג **מנהל מכירות:** מאיר מלמד **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **סטודיו:** חגית שחור, רעות מליחי, סמדר בן טוב
מנהל דיגיטל: מאיר פריאנטה **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** 03-9185555

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 אתר: **be7.co.il** | הפצה: בר הפצות

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

תואר שני (M.A.A.T)

טיפול באמצעות אומנויות - מוסיקה*

* בתהליך הגשה לרשויות

הננו מכריזים בזאת על פתיחת
תוכנית לימודים בתרפיה במוסיקה!

הליך הרישום לשנת הלימודים תשפ"ז
יחל בעז"ה ב-א' באלול

ההרשמה בעיצומה לשאר מסלולי תואר שני עם מלגה משמעותית:

ניהול וארגון מערכות חינוך
+ תעודה בהוראה מתקנת (נשים)
+ כלים בהדרכת הורים (גברים)

הוראת מחשבת ישראל ותושב"ע בין תחומי
+ תעודה בכלי גישור (נשים)
+ מסלול לרבני קהילות (גברים)

הוראת המדעים והמתמטיקה
+ תעודה בהדרכה לתזונה נכונה

ייעוץ חינוכי
*לימודים עד פסח תשפ"ח
+ תעודה בהדרכת הורים טיפולית

להרשמה ותנאי קבלה: 02-6750715/736 | rishumsheni@michlalah.edu
מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

אבישי גרינצייג
לתגובות: gravishai@gmail.com

כורתים את הענף

אנשי תקשורת מקבלים מידע חשוב משיחות רקע עם פוליטיקאים ואנשי ממשל אוף דה רקורד, שלא לציטוט. גם בית המשפט מכיר בחשיבות השמירה על חיסיון המקורות ← אז למה יותר ויותר עיתונאים מועלים באמון וחושפים לעיני כול את מה שצריך להישאר בין הצללים?

← העביר פיסות מידעים למשטרה, ואז פרסם שמסרבים לחקור. בן כספית

צילום: מרים אלסטר פלאש 90

עיתונאי ישראל כורתים במסור חשמלי את הענף שהם יושבים עליו. לאחר שפעולת הניסור הסתיימה "בהצלחה", הם דואגים לקחת גרזן ביקוע כדי לוודא שמהגזע הזה כבר לא יפרח או יצמח כלום. זה לא אירוע נקודתי, עיתונאי סורר בודד או תופעה חולפת. ואני גם לא מדבר על דיווחים מפוזיציה, או העלמת עין ממה שלא משרת את המחנה, ואפילו לא על עבודה עיתונאית לקויה וירודה, אלא על הפגיעה הכי בסיסית בליבת העשייה העיתונאית. אני מדבר על הפגיעה בחיסיון העיתונאי. בכך יעסוק הטור הנוכחי.

בין העיתונאי בן כספית לבין פעיל נוער גבעות בשם אלישע ירד התנהלו הליכים משפטיים כבר כמה שנים, סביב תביעת לשון הרע שהגיש ירד (אז עוזר פרלמנטרי של חברת הכנסת לימור סון הר־מלך) נגד כספית על פרסום שכתב בטוויטר.

לאחר השבעת הכנסת הנוכחית, כספית פרסם על אודות ירד: "נא להכיר: דובר הח"כית, בקרוב בכנסת, נעצר בעבר, גם מעצר רגיל וגם מינהלי, מוכר היטב לשב"כ, ולמשטרה. בהצלחה לכולנו".

לאחר מכן הוסיף וכתב: "נער גבעות על סטרואידים, היה עצור בידי המשטרה, היה עצור בידי השב"כ, היה במעצר מינהלי, בדוקאי שב"כ מוכר".

למחרת כתב כספית פרסום שלישי שתיקן את קודמיו: "עדכון סופי: היועץ הפרלמנטרי החדש של חברת הכנסת לימור סון הר־מלך, אלישע ירד, נעצר 17 פעמים. מעצר אחרון באוגוסט 2022 למשך ארבעה ימים. בנוסף, הוורחק מספר פעמים מאיו"ש בצו מינהלי, בהם לתקופות של ארבעה חודשים. אחיו אף נעצר במעצר מינהלי (הוא, לא). ושיהיה בהצלחה לכולנו".

> ברור לחלוטין שהודעות השב"כ אל כספית לא היו הודעת דוברות. לבן כספית בעצמו היה ברור שהשב"כ לא מוכן לעמוד מאחורי פרסום ההדלפה. אבל כשכספית הסתבך במשפט – הוא לפתע שלף את ההתכתבות הזאת. למה שמישהו יסכים לנהל שיח אוף דה רקורד עם עיתונאי, אם העיתונאי יחליט לעשות "אאוטינג" למקור ולחשוף אותו?

הנושא של הטור לא היה חוסר הדיוק שפרסם כספית מלכתחילה, אלא העובדה שכאשר הוא הסתבך בתביעה שהגיש נגדו ירד, הוא בחר לחשוף את המקור שלו לפרטים הסודיים הללו. לטענתו, המקור הראשוני הוא גורם בשטח של השב"כ. עד כאן לגיטימי. ככה עיתונאים עובדים. אלא שכספית ניגש לדוברות השב"כ כדי לבדוק אם המידע נכון ומדויק. גם זו פעולה לגיטימית, ראויה ואף מתבקשת. מבחינת השב"כ (הטיים־ליין של האירועים הוא נובמבר 2022) מדובר בפעולה אסורה ולא חוקית של מסירת מידע סודי על המרשם הפלילי של אדם. אסור היה לשב"כ לעשות זאת. אבל זו כמובן ממש לא בעיה של העיתונאים.

נחזור לעניין. כספית העביר את המידע שקיבל מאיש השטח בשב"כ אל דוברות השב"כ, וביקש לוודא אם זה נכון. בדוברות השב"כ השיבו לו: "בהחלט". כספית הגיב: "אני מציין את זה בשמי, בסדר? מעצר מינהלי, בדוקאי". בדוברות השב"כ השיבו לו: "חכה, תן לי לוודא", ולבסוף השיבו לו: "אכן הכול נכון".

כספית, כראוי, שוב וידא את העניין, ובדוברות השב"כ השיבו לו: "היה גם במינהלי וגם בכלא רגיל".

כספית השיב: "רות", ומיהר לצייץ את החשיפה.

אלא שהפרסום היה שגוי. ירד אומנם הסתבך כמה פעמים עם החוק וגם עם השב"כ והמשטרה, אך לא ישב במעצר מינהלי.

לאחר מכן, אנשים העירו לו כי אלישע ירד לא היה במעצר מינהלי, אלא במעצר "רגיל". כספית חזר אל השב"כ וביקש להבין אם נפלה טעות. התשובה שקיבל הייתה: "בדקנו אתמול. היה גם וגם".

כספית לא ויתר, ואמר: "זה אחיו, אברהם יאיר ירד". ואז בשב"כ השיבו לו כדלהלן: "נעצר 17 פעמים. מעצר אחרון באוגוסט 2022 לארבעה ימים. הרחקה מינהלית. לא מעצר מינהלי".

כספית שוב רצה לוודא שמדובר על אלישע ירד, וקיבל אישור. לאחר שקיבל את האישור - פרסם את המידע הנ"ל.

עיתונאי שהוא מקור משטרתי

לא אסתיר שדעתי על אלישע ירד שלילית ביותר, אבל הוא לא נושא הטור. ונושא הטור הוא גם לא העובדה שהשב"כ, באופן ממוסד, מוסר מידע חסוי לעיתונאי נגד עוזר פרלמנטרי של חברת כנסת. אלו נושאים חשובים, אבל לא בהם עוסק הטור.

מה שאותי מחרפן זה חשיפת המקור על ידי כספית. ברור לחלוטין שהודעות השב"כ אל כספית לא היו הודעת דוברות. כספית בעצמו הבין זאת לחלוטין, לכן הוא גם כתב "אני מציין את זה בשמי, בסדר?". היה לו ברור שהשב"כ לא מוכן לעמוד מאחורי פרסום ההדלפה. אבל כשכספית הסתבך במשפט - הוא לפתע שלף בפני בית המשפט את ההתכתבות הזאת.

למה שמישהו יסכים לנהל שיח אוף דה רקורד עם עיתונאי, אם העיתונאי יחליט לעשות "אאוטינג" למקור ולחשוף אותו?

בינואר 2021 חשפתי כי בן כספית שימש, במקביל לעבודתו העיתונאית, מקור מודיעיני בעבור משטרת ישראל בכמה מקרים הנוגעים לנתניהו ולאנשים נוספים.

בשלב מסוים פרקליט המדינה לשעבר, שי ניצן, החליט לשים סוף לערוץ המודיעיני הזה, וטען כי יש בהתנהלותו של כספית זיגזג בין עיתונאי לבין מקור משטרתי. ←

הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'

מטה
המילואימניקים
של הציונות הדתית

השקת מטה המילואימניקים

של הציונות הדתית

משתי עם את כל המשדרגים

בואו לשמוע ולשמח!

יום חמישי | ל' באב | 13.8 | 19:00
פתח תקווה

לפרטים: 055-3068874

אבישי גרינצייג

"הפרסום לא היה ברשותנו, והמידע לא מדויק במקרים לא מועטים". הרצי הלוי ויואב גלנט

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

הקש ששבר את גב הגמל היה כאשר כספית העביר פיסות מידעים למשטרה, ולאחר מכן פרסם בטורו במעריב כי היועץ המשפטי מסרב לחקור חשדות לפלילים שהגיעו לידיעת המשטרה. חשדות, שכאמור, הוא מסר תחת הבטחה לחיסיון.

בן כספית היה העד הראשון בתיק 1000, ומסר עדות ב־11 באפריל 2016. בתמליל עדותו בחומרי החקירה שהגיעו לידינו, המושחר ברובו המוחלט, סיפר כספית כי "הייתה חובה להביא להם (למשפחת נתניהו, א"ג) מתנות, מצד כל מי שרוצה להיות קרוב למשפחה... מילצ'ן הביא כל הזמן מתנות, סיגרים ואלכוהול. את זה אני יודע ממקור אחר".

בקטע בודד נוסף, שלא הושחר על ידי הפרקליטות, כספית העיד על התנהלות ארי הרו והחברה שבבעלותו, ועל הזיקה לנתניהו. לדבריו, "לפי המקורות שלי, החברה הזו שימשה צינור להעברת כספים לביבי. הדבר נודע לי משני מקורות, שאת שמם אבקש לא למסור בעדות".

למעשה מדובר ב"הלבנה" (דרך להביא את הדברים כעדות שתימסר לסנגוריה, בלי שיהיה צורך לחשוף את העובדה שהמעיד שימש מלכתחילה כמקור המשטרתי שהוביל לפתיחה בחקירה) של מידע מודיעיני מפורט שמסר כספית כמה פעמים לחוקרי להב 433, עוד טרם פרוץ הפרשה.

לא לחינם כספית היה העד הראשון בתיק 1000. הוא היה גורם משמעותי מאוד שהוביל לעצם הפתיחה בחקירה. על פגישותיו עם חוקרי להב, ובכללם עם רב־פקד אבי רוטנברג, הוצאו תעודות חיסיון שאושרו על ידי בית המשפט, המאפשרות לפרקליטות שלא למסור את המידע לרשות ההגנה, והן נחשפות כאן לראשונה.

את המידע המודיעיני בעניין זה העביר כספית. תעודת החיסיון מסתירה את העובדה כי הוא קיבל את הסיפור מארנון מילצ'ן בכבודו ובעצמו, זאת לאחר שהשניים שוחחו על העניין. המשטרה עדכנה את היועץ המשפטי מנדלבליט במידעים אלה, ובמסגרת ישיבות שבועיות בלשכתו התפתח לו תיק 1000, עד שבסופו של דבר אישר מנדלבליט בדצמבר 2016 לחקור את ראש הממשלה עצמו בפרשה.

תיק נוסף נגד נתניהו אשר רשום על שמו של כספית הוא "תיק גרסטל־קמיר", או בשמו הרשמי "תיק 1270". במסגרת התיק נחקר חשד כי במהלך התמודדותה של גרסטל לתפקיד היועמ"ש בשנת 2015, הציע לה כביכול מקורבה אלי קמיר - בתיאום עם מי שכיהן באותה עת כיועץ התקשורת של משפחת נתניהו, ניר חפץ - להגדיל את סיכוייה לקבל את המינוי במידה שתפעל לסגירת התיקים שהיו פתוחים באותה עת בעניינה של אשת ראש הממשלה, שרה נתניהו. הצעה זו נדחתה על הסף על ידי גרסטל, שהשיבה לדבריה בעדות במשטרה: "בושה, בושה, בושה". התיק, למי שזוכר, נסגר מחוסר אשמה. וגם לגרסטל הייתה ביקורת על החקירה עצמה, אך לא ניכנס לעניין. השאלה איך בכלל נפתחה החקירה עמדה בסימן שאלה, עד שחשפנו באותו פרסום כי כספית שוחח בתחילת פברואר 2018 עם גרסטל על ההתמודדות שלה לתפקיד היועמ"ש, שבמסגרתה העלתה השגות בעניין ההליך שבו זכה לבסוף אביחי מנדלבליט. גרסטל לא ידעה כי כספית הקליט את השיחה, והעביר אותה לידי חוקרי להב 433. מי שידע לדווח על הפרשה הזאת מיד עם מעברה לשלב הגלוי היה במקרה עיתונאי אחד בשם בן כספית.

גם הכחשה היא חשיפה

לאחרונה חשף איש התקשורת יעקב ברדוגו כי הוא נפגש עם ראש השב"כ דוד זיני לשיחת רקע, ושהם אף דיברו על הדרישה של ברדוגו כי תיפתח חקירה פלילית בעניין השאלה כיצד ערוץ 12 ידע ונערך מראש לפתיחת מבצע 'שאגת הארי'. כך עיתונאי - או מישהו שלכל הפחות אמור לפעול כעיתונאי (ברדוגו מציג את עצמו כאיש תקשורת) - עושה אאוטינג למקור שעימו הוא משוחח וחושף את שיחת הרקע שלו עם ראש השב"כ.

לפני כמה חודשים נחשפה אמירה של ראש המוסד היוצא דדי ברנע. "הקשרים בין אנשי לשכת נתניהו לקטאר לא פגעו בביטחון המדינה", כך פרסם עיתונאי 'הארץ' גידי וייץ. הפרסום עורר עניין רב בתקשורת, ואף אילץ את הפרקליטות לעשות השלמות חקירה ולקבל חוות דעת עדכנית מהמוסד. אבל מה שמעניין לצורך העניין זה שדדי ברנע אמר את הדברים בשיחה סגורה עם עיתונאי ערוץ 14. מאן דהוא מבין הנוכחים החליט להדליף את דברי ראש המוסד לעיתון 'הארץ', למרות שהדברים נאמרו אוף דה רקורד. למען הסר ספק - אין לי טענה לגידי וייץ. הביקורת היא על העיתונאי שפגע בחיסיון העיתונאי והפר את חובת האמון שניתן בו, ולא על העיתונאי שאליו הועבר המידע ופרסם זאת.

גם כאן לא מדובר באירוע חד־פעמי. בדצמבר 2021 חשף עיתונאי חדשות 12 גיא פלג הקלטה של היועץ המשפטי דאז אביחי מנדלבליט, שהתבטא בעניין תיקי הפלילי של אריה דרעי. "תיק דרעי בא אליי כתיק שחיתות מאוד חמור, חקירה של נושאים ודברים כאילו שזה נראה וואו, גדול, כן? מהתיק הזה לא נולד אפילו עכברון, זאת אומרת כלום, זה לא שמשטרה, לא יודע, זה כאילו פשוט כלום, לא הייתה חקירה על העלמות מס. לקח פרק זמן מאוד ארוך, שלא הלך לשום מקום. פשוט כלום".

חיש מהר התברר שגיא פלג לא השיג הקלטה של מנדלבליט ממעמקי משרד המשפטים. מדובר היה בשיחת רקע אוף דה רקורד של מנדלבליט עם מערכת עיתון 'הארץ'. מאן דהוא הקליט את השיחה, מעל באמון והעביר אותה לפלג. גם כאן הביקורת היא לא על פלג, אלא על העיתונאי המקליט שהפר את הקוד האתי.

לפני כשנה, הפרשן הצבאי של חדשות 12 ניר דבורי פרסם ספרון שנקרא "משדר מלחמה". מדובר בסוג של יומן מלחמה ובו אסופת ציטוטים ואמירות של בכירי מערכת הביטחון והדרג המדיני, מחולקים לפי תאריכים.

דבורי קיבל לאורך המלחמה תדרוכים מאישים בכירים. חלף זמן, ודבורי החליט פשוט לפרסם את הדברים שנאמרו לו, תוך הפרת האמון. כך לדוגמה מתאר דבורי שיחה שלו עם הרמטכ"ל ב־2 בספטמבר 2024: "אל תגיד את זה בשמי, אבל תגיד שהממשלה מסרבת לקבל החלטות. אין אסטרטגיה, לא יודעים לאן הולכים. אנחנו מדשדשים". כך, בלי בושה, שרף דבורי את הרמטכ"ל דאז הרצי הלוי. שאלתי את הלוי אם הפרסום נעשה באישורו. הוא מסר לי: "הפרסום הזה לא היה באישור או ברשות". כך לדוגמה פניתי גם ליואב גלנט, שאף ציטוטיו מעטרים את הספרון. הוא השיב: "זה לא היה ברשותנו, והמידע שנאמר שמופיע שם לא מדויק במקרים לא מועטים". שר הביטחון המכהן ישראל כ"ץ מסר לי את אותם דברים: "הציטוטים לא אושרו לפרסום, מה גם שמרביתם המוחלט לא מדויק בלשון המעטה".

אני באמת לא מצליח להבין מי המשוגע שימשיך לדבר עם דבורי אחרי הפרת אמון חמורה כל כך. הבעיה היא שזה כבר לא טפטוף, אלא ממש שיטפון.

מקור שמדבר עם עיתונאי לוקח מטבע הדברים סיכון מסוים. זה חלק מכללי המשחק. התפקיד של העיתונאי הוא להגן מכל משמר על המקור ולהימנע מחשיפתו. הפסיקה של בתי המשפט הכירה בחשיבות העניין, ויצרה "חיסיון עיתונאי". הטירוף הוא שעיתונאים שוב ושוב מפרים בעצמם את החיסיון הזה. משוגעים, אתם כורתים את הענף שכולנו יושבים עליו.

לסיום העניין - אספר לכם סיפור.

לפני כמה שנים הגיש עורך דין מסוים תביעה נגדי. תביעה מגוחכת, שהסתיימה בלי כלום. אבל לא זה העניין. מה שחשוב זה שהייתה לו תאוריה מי האדם שהעביר לי את המידע על אודותיו. התאוריה שלו הייתה שגויה. בבית המשפט הוא ניסה לאלץ אותי להשיב לשאלה. יכולתי להשיב לו "זה לא נכון", ולסיים את כל האירוע. אבל סירבתי. החיסיון העיתונאי כולל בתוכו גם שאלות שלילה. עיתונאי לא אמור להשיב מי המקור, אבל הוא גם לא אמור להשיב אם פלוני איננו המקור.

ניהלנו ויכוח עד לב השמיים על השטות הזאת. השופטת ניסתה להגיד לי "יאללה, תסיים את האירוע, אם זה לא נכון - תגיד שזה לא נכון, ונוכל לסיים". התעקשתי שלא לענות. התשובה השלילית הזאת לא הייתה חושפת את המקור האמיתי, כי היו מספיק "חשודים" אחרים. אבל לא הייתי מוכן לענות עליה. עיתונאי לא אמור בכלל להשיב על שאלות כאלה, לא לאשר ולא להכחיש. בזמן שאני מסרב להשיב שפלוני איננו המקור שלי, עיתונאים אחרים מתנדבים מיוזמתם לחשוף את המקורות שלהם או פוגעים בסודיות השיח שלהם עם המקורות. הם פשוט מחסלים את הענף. ■

> ניר דבורי החליט פשוט לפרסם את הדברים שנאמרו לו לאורך המלחמה, תוך הפרת האמון. כך לדוגמה הוא מתאר שיחה שלו עם הרמטכ"ל ב־2 בספטמבר 2024: "אל תגיד את זה בשמי, אבל תגיד שהממשלה מסרבת לקבל החלטות. אין אסטרטגיה, לא יודעים לאן הולכים. אנחנו מדשדשים". כך, בלי בושה, שרף דבורי את הרצי הלוי

רק ככה
מצילים את
שלטון הימין

נעם לישראל

בראשות אבי מעוז

יוני רוטנברג
לתגובות: yoniro770@gmail.com

גרסת המטיילים

אחרי שספגו הכפשות בכלי התקשורת וצוירו כמחרחרי מלחמה, המטיילים מהפיגוע סמוך לכפר תל החליטו לדבר ← התוכנית המקורית, ההתקפה הראשונה והשנייה, ניסיונות ההידברות ורגעי הדרמה של חטיפת הנשק – סיפור אירועי כפר תל כפי שטרם שמעתם

← טיול שגרתי שהסתיים בתקיפה המונית על ידי ערביי הכפר. התיישבות יהודית במקום הפיגוע

צילום: הלל בן אור, פלאש 90

"רבותיי, זה לא פיגוע! אם המתנחלים לא היו מגיעים לתוך תל אתה חושב שהיה שם פיגוע? המציאות ביו"ש היא מציאות יומיומית של אותם 'טיולים', שכל המטרה שלהם היא ליצור חיכוך". הציטוט הזה שייך לאלוף במילואים אבי מזרחי, ששימש גם כמפקד פיקוד המרכז. "זה לא פיגוע, דבר כזה", הצטרף בוגי יעלון בבמה אחרת, "מדובר פה בחיכוך שישראלים יזמו להגיע למסגד בכפר תל". אלה ציטוטים חלקיים של נרטיב שנבנה במהלך השבוע שחלף מאז הרצח של בניהו מלט ויובל עזרא הי"ד ליד הכפר תל. מעל דפי 'הארץ' אף התחולל דיון יצרי וסוער בשאלה אם נציגי מפלגת הדמוקרטים היו מספיק נחרצים בדחיית השימוש במושג פיגוע, וצידוד בפלשתינים ש"נרצחו" מאש מתנחלים בעודם מנסים לגונן על עצמם.

במשך כל הזמן הזה, קבוצת המטיילים שנקלעה לאירוע שמרה על שתיקה. עד לרגע זה מתנהלות חקירות של השב"כ והמשטרה, והתחקיר פנימי של צה"ל פורסם רק אתמול (רביעי), כך שהם כעדי ראייה מרכזיים ואף מעורבים העדיפו שלא להידחף לקלחת. הם שמעו איך מציירים אותם כטרוריסטים, איך ממציאים עלילות שלפיהן נכנסו לכפר כדי להתעמת, ואיך מטילים עליהם את האשמה ברצח מלט ועזרא. הם שתקו כל העת מכוח האחריות, אך משהגיעו מים עד נפש החליטו לדבר ולפרט את הסיפור המלא, בריאיון ראשון לעיתונות המודפסת.

> **י', שהשתתף בטיול:** "ברגע שאני רואה שהנשק נחטף על ידי ערבי אני מחליף מצב, ומבין שזה אירוע אמת ואני חייב להתערב. הוא החזיק את הנשק בתנוחה של ירי, ולהערכתי הוא שחרר צרורות לכל עבר. אני שם אותו בתוך הנקודה, משחרר כמה כדורים, והוא נופל. ברור לי שפגעתי בו והוא מנוטרל"

ניסו לפעול בדרכי שלום

כמעט בכל שבוע יוצא לדרך טיול במסגרת התארגנות 'טיולי דוד ואחיקם'. מדובר במיזם ותיק מאוד, לזכר דוד רובין ואחיקם עמיחי, שנרצחו בעת שטיילו בנחל תלם. הרעיון הוא להתארגן יחד בקבוצה גדולה ולטייל באזורים הפחות מתוירים ביהודה ושומרון, כדי להכיר את כל רגבי האדמה של חבל הארץ הזה מקרוב. ויש הרבה מה לגלות, ממה שהסכמי אוסלו הארורים הסתירו מאיתנו כל השנים.

ביום שישי ההוא, המסלול תוכנן להסתיים בחוות גלעד כאות תמיכה ביישוב שחווה שרפה קשה אך שבוע לפני כן. הטיולים, כדרכם, אינם מובלים על ידי מארגנים ברורים ומזוהים, אלא בנויים כיוזמה שבה "מי שרוצה מצטרף". ואכן, השכם בבוקר יום שישי התאספו כ־50 מטיילים בהר ברכה כדי לעשות את המסלול שעובר במצוק בורין בדרך לחוות גלעד.

בשעות הראשונות הכול התנהל כשורה. לקראת השעה שבע וחצי הגיעה הקבוצה לפאתיו המזרחיים של הכפר תל, כאשר המסלול המתוכנן היה אמור להקיף את הכפר מדרום ולרדת בסופו של דבר אל ציר גלעד, מרחק קילומטרים ספורים מהיעד הסופי שהוא חוות גלעד. שם העסק התחיל להסתבך.

כפי שכבר פורסם בתקשורת, קבוצת 'מטיילי דוד ואחיקם' לא נוהגת לתאם את הטיולים שלה עם צה"ל, אך גם לא מסתירה אותם. אנשי הביטחון של חוות גלעד, שהתעדכנו בטיול המתוכנן שהופץ בקבוצות הווטסאפ, כן עדכנו את הצבא על קיומו של הטיול ועל התוואי שלו. בקרב קבוצת המטיילים עצמה היו מספר מסוים של נושאי נשק קצר, ועוד שני נושאי נשק ארוך מתוקף שירותם הצבאי.

תושבים מהכפר שזיהו את התקרבות הקבוצה, התחילו להתארגן לתקיפה. י', אחד המטיילים החמושים, מספר על הרגעים האלה. "זה לא היה נראה משהו מאורגן, אלא מין תגובה מיידית לזיהוי שלהם אותנו מתקרבים", הוא מעריך, "הם מתקדמים אלינו וזורקים אבנים. הקבוצה לא מחפשת להתעמת, מנסה להמשיך במסלול, אבל הם ממשיכים לתקוף. החבר'ה החמושים שיותר אבטחו את הטיול התחילו לתפעל את האירוע. היו גם יריות באוויר. בשלב הזה היה נראה שהם מתקפלים בחזרה לכפר. אני מבחינתי הבנתי שהאירוע נגמר".

הקבוצה ממשיכה ללכת. היא מאגפת את הכפר מדרום, מטפסת בעלייה תלולה, וכשהראשונים מגיעים לשיא הגובה הם מזהים מחזה מאיים לפניהם. במורד, בתוך הוואדי, קבוצה ← ענקית של תושבים מהכפר ממתינה להם.

בס"ד

ירושלים, אין כמוה בעולם

אירוע השיא של הקיץ

מסע חוויתי, מחבר ועוצמתי בדרכו של הרב קוק זצ"ל

גאולה

מצדיעים לדרך

ראשון-שני · ג-ד אלול | 16-17.8

בניני האומה, ירושלים

שני מופעים בכל יום

במעמד:

משה ליאון, ראש העיר ירושלים

חגית משה, סגנית ראש העיר ירושלים

"אורות" - המופע המרכזי בהשתתפות מיטב האמנים

מסע בין תחנות החיים של הציבור הדתי | מתחם הצדעה למשפחות המילואים | מופעים, תערוכות ופעילויות אינטראקטיביות לכל המשפחה | בית מדרש עם מגוון שיעורים | הצדעה למפעל ההתיישבות | הוקרה למפעל השליחים וקליטת העלייה **ועוד...**

עלות כניסה:
29 ₪ בלבד!
לכרטיסים סרקו:

צילום: יח"צ | עיבוד: נתנאל אבן ארי

יוני רוטנברג

חשו לחלץ את המותקפים ונפלו בעת שהגנו עליהם. בניהו מלט ויובל בן עזרא הי"ד

צילום: את"צ

י' מעריך שמדובר בכ־50 ערבים. "הם קוראים לעברנו קריאות ומסמנים לנו סימונים שמהם ברור שלא ייתנו לנו לעבור", משחזר י', "אנחנו מבינים שהסתבכנו, וגם לחזור אחורה זה בעיה כי מחכים שם המתפרעים מהאירוע הראשון".

בשלב הזה, קרוב לשעה 8:10, עדיין אין כוח צבאי במקום האירוע, למרות שהדיווח על אירוע זריקת האבנים הראשון התקבל כבר 40 דקות לפני כן. חלק מהמטיילים מחליטים לפתור את הבעיה בכוחות עצמם ובדרכי שלום. הם צועדים במורד לכיוון ההמון, ומנסים להסביר שאין בכוונתם להיכנס לכפר אלא לחתוך דרומה לכיוון הציר ולהמשיך לחוות גלעד. חלקם, דוברי ערבית, הצליחו ליצור שיח עם המבוגרים יותר בקרב ההמון. על פי עדותו של י', נדמה היה בשלב הזה שהיוזמה לפתרון בדרכי שלום נחלה הצלחה, ומטחי האבנים שנזרקו לעברם פסקו. הוא עצמו חשב שהבלגן מאחוריהם, והם בדרך הבטוחה להשלים את הטיול.

אבל אז העניינים התדרדרו במהירות. החלק האיטי יותר של קבוצת המטיילים, שרק עכשיו הגיע אל שיא הגובה שמעל הכפר, מצא את עצמו מותקף מאחור. תושבי הכפר שתקפו במערכה הראשונה, כך נראה, התארגנו מחדש וגייסו עוד כוחות כדי לתקוף שוב במערכה השנייה. הם רדפו אחר המטיילים המשתרכים, יידו לעברם אבנים ואיימו להגיע אליהם פיזית. הם מזרזים את צעדיהם, ומתנקזים גם הם אל הוואדי שבו עמדו כבר שאר המטיילים. בתוך הקבוצה המשתרכת מגיע גם חייל אחד, שבאופן משונה התנתק כנראה מכוח סיור שקפץ לנקודת העימות הראשונה והגיע לבדו - חסר יכולת השפעה על המצב - עם המטיילים אל הוואדי. גם זה מתוחקר בימים אלה בתוך הצבא.

"הוא יורה, הוא יורה!"

המצב בוואדי מתחמם. המגעים למעבר בדרכי שלום קורסים ברגע שהקבוצה המיליטנטית של הפורעים מהכפר מצטרפת להמולה. על פי ההערכה של י', יותר מ־100 ערבים התקבצו בנקודה. זריקות האבנים מתגברות. לפתע מתקרב רכב 'דויד' צבאי על ציר העפר. זהו חפ"ק המ"פ של יובל עזרא הי"ד. הוא פורק בנקודת החיכוך ותופס פיקוד על האירוע. הוא מורה למטיילים להמשיך במסלול שלהם לכיוון הכביש, וחוסם עם החפ"ק את האפשרות של הפורעים לפגוע בהם.

הקבוצה מתחילה לצעוד קדימה, כאשר החמושים מקרבה ממתינים כדי לצעוד בסוף הטור ולספק הגנה מפני ניסיונות התקפה מכיוון הכפר. בשלב הזה, רכב ביטחון מחוות גלעד, עם הרבש"ץ דביר ולוחם כיתת הכוננות בניהו מלט, מגיע לזירת האירוע. הם מזהים עשרות פורעים ערבים שמתגודדים סביב כוח החפ"ק - ארבעה לוחמים בלבד - ומקיפים אותו מכל עבר תוך זריקת אבנים. הם מבינים שעליהם להדוף את הפורעים וליצור מרחב סטרילי שיגן על החיילים והמטיילים שעוד משתרכים מאחור.

מלט ודביר חותרים למגע. הם הודפים בעזרת דיבורים ודחיפות את הפורעים בחזרה אל שטח הכפר. מכאן מתפתח האירוע שראיתם כולכם בסרטונים, שלמרות התיעודים הרבים שלו טרם פוענח עד תומו. השאלות הקשות, מי ירה במי ומי נפגע כתוצאה ממה, וכיצד פעלו כל הכוחות, נחקרות בימים אלה במישור הצבאי והאזרחי. אנחנו נביא את סיפור ההתרחשות, במגבלות המותר לספר, מזווית הראייה של י'.

"פתאום אני קולט את הערבים מנסים לחטוף את הנשק של הרבש"ץ", הוא משחזר. "אני עומד בזמן הזה על הציר, כביכול לא מעורב כי אני לא כוחות הביטחון ולא בתפקיד, למרות שאני לוחם במילואים. ברגע שאני רואה שהנשק נחטף על ידי ערבי אני מחליף מצב, ומבין שזה אירוע אמת ואני חייב להתערב. אני שומע יריות, ומישהו צועק בעברית 'הוא יורה, הוא יורה'. באותו רגע אני מבין שהמשימה שלי היא לאתר ערבי עם נשק ולירות בו. אני מדלג כמה צעדים אל תוך השטח, נכנס בין כוונות ומתחיל לחפש את הדמות עם הנשק. זה מורכב, כי הייתה שם צמחייה גבוהה, וצרחות מכל כיוון, ודיווחים סותרים.

"בסייעתא דשמיא, אני רואה בתוך הכוונת שלי פתאום דמות שייח', אותו אחד שתקף אותנו בסיבוב הראשון, מחזיקה בנשק. הוא החזיק אותו בתנוחה של ירי, ולהערכתי הוא שחרר צרורות לכל עבר. אני שם אותו בתוך הנקודה, משחרר כמה כדורים, והוא נופל. ברור לי שפגעתי בו והוא מנוטרל".

אחרי שהשייח' הרוצח נפל, התפנה י' לנסות להבין מה מצב הפצועים. צעקות נשמעו מכל עבר, חלקן בעברית וחלקן בערבית. הצמחייה הקשתה מאוד לזהות את הפצועים ששכבו על הקרקע. בשלב הזה ש', לוחם גולני שהיה החמוש השני מהמטיילים, רץ לעבר הרבש"ץ ששכב מתחת לשני ערבים שחנקו אותו וניסו לחטוף ממנו גם את האקדח. הוא התאמץ למצוא את הזווית שתחסל אותם בלי לפגוע ברבש"ץ, ובמיומנות גבוהה פגע בשניהם.

מטר האבנים נמשך כל העת. קבוצת הלוחמים שנשארה בזירה חששה שיש בשטח עוד מחבל חמוש, והמשיכה להתנהל בהתאם תחת חיפויים. שני הפצועים האנושים - מלט ועזרא - כבר זוהו וקיבלו טיפול ראשוני. בהסכמה משותפת של החיילים והאזרחים, הרכב הצבאי שהיה במקום הקדים לפנות את עזרא לקבלת טיפול, ומלט המתין להגעה של מגן דוד אדום. האזרחים שנשארו איתו המשיכו בניסיונות החייאה כל העת, עד שלאחר כרבע שעה הגיע אמבולנס ואסף אותו. מותו נקבע אחרי זמן קצר.

> **י':** "בסופו של דבר הסיפור פה מאוד ברור. יש אויב שניסה בכל דרך לפגוע בנו ולהרוג, בזמן שאנחנו עשינו הכול כדי להימנע מחיכוך. אלה העובדות. אתה לא צריך להיות בעד התנחלויות או נגד כדי להבין מי התוקפן ומי הקורבן פה. אין ברור מזה: זה אינסטינקט של אנשים אחראיים מול אינסטינקט של רוצחים"

הייתם בקשר עם הצבא אחרי האירוע?

"כן, השתתפנו בתחקירים. היו לי שיחות עם קצינים בכירים מאוד".

ובשיחות האלה, הרושם שקיבלת הוא שבצבא יש כעס על ההתנהלות שלכם, או אולי אפילו האשמה שאתם גרמתם לתוצאות הקשות של האירוע?

"אני לא קיבלתי שדר כזה של ביקורת נוקבת כלפינו. אני מבין שאולי בהתחלה היה כיוון של להפיל את האשמה על המטיילים, אבל משיחות שקיימתי עם גורמים בכירים בצה"ל הכיוון כרגע הוא של 'בואו נעשה כולנו חשבון נפש ונבין מה קרה פה'. צה"ל מבין שהיו לו פה כשלים שחייבים להיחקר. איך קרה שחיילים התעכבו כל כך הרבה זמן בדרך לאירוע, איך קרה שלא חתרו למגע כפי שמצופה מהם. אלה צדדים שאני פחות מעוניין להדגיש, אבל אי אפשר להתעלם מהם, ואלה דברים שאני יודע שהצבא עוסק בהם כיום ברצינות. בסופו של דבר, חלק מהמטיילים שנשארו בנקודה תפעלו את האירוע בצורה טובה יותר מאשר חיילים שהיו שם ולא קלטו מה קורה".

ואיך אתה מגיב לכל אלה שציירו אתכם כמחרחרי מלחמה שנכנסו לכפר כדי להתגרות?

"בסופו של דבר הסיפור פה מאוד ברור. יש אויב שניסה בכל דרך לפגוע בנו ולהרוג, בזמן שאנחנו עשינו הכול כדי להימנע מחיכוך. אלה העובדות. אתה לא צריך להיות בעד התנחלויות או נגד כדי להבין מי התוקפן ומי הקורבן פה. אין ברור מזה: זה אינסטינקט של אנשים אחראיים מול אינסטינקט של רוצחים".

למחרת השיחה שלנו, צה"ל פרסם כאמור את תוצאות התחקיר שלו לאירוע. התחקיר מציין כי הטיול לא תואם אך לחטיבה המרחבית היה ידוע כי עתיד להתקיים. מבלי לפרט, צה"ל מודה כי התגלו פערים בהקפצת הכוחות - גם לוחמים וגם רפואה - וכי לא התקבלה תמונת מצב מהשטח שמשקפת נאמנה את המתרחש. את הפינוי של רס"ן יובל עזרא כשמלט עדיין בשטח תחת טיפול והשגחה אזרחיים, כינה התחקיר "תקלה חמורה". בנוגע לאירועי הירי עצמם, התחקיר קובע כי בן עזרא חיסל את המחבל ונפגע תוך כדי חילופי האש איתו, ואת נסיבות מותו של מלט עדיין לא ניתן לקבוע בבירור. ■

משרד המשפטים

מורשת המשפט בישראל
THE JEWISH LEGAL HERITAGE SOCIETY

שבת פרשת שופטים

תשפ"ו

שבת המשפט העברי

בכל רחבי הארץ ישוחחו חכמי תורה ומשפט, שופטים ודיינים, על חיוניות ערכיו של המשפט העברי לזהות היהודית של המדינה, על השבחת איכות החיים, ועל העשרת משפטה של מדינת ישראל כמדינה יהודית.

* **הרב דוד יוסף** חוות דעת, ירושלים * **הרב קלמן מ' בר** רננים, ירושלים * **הרב שלמה מ' עמאר** אורות שלום, ירושלים * **הרב דוב ליאור** בית אורות, ירושלים * **הרב יעקב אריאל** נוסח אשכנז, רמת גן * **הרב שמואל אליהו**, אשקלון *

* **הרב אבינדב אבוקרט** אבני החושן, גבעת שמואל * **הרב ד"ר ירון אונגר** מזמור לאסף, עופרה * **הרב אליעזר איגרא** משכנות האומה, ירושלים * **הרב חיים אירם** אלעזר * **הרב שלמה אישון** צור ישראל, רעננה * **הרב בן ציון אלגאזי** שירת עמי, יד בנימין * **הרב יוסף אלנקווה** יד בנימין * **עו"ד אורי אנגלהרד** שירת עמית, נתניה * **הרב ליאור אנגלמן** בית המדרש הקהילתי, כפר סבא * **הרב עו"ד משה ארבל** אם המושבות, בית אליהו, פתח תקווה * **הרב נתנאל אריה** שטיבל המרכזי, חספין * **עו"ד ירדנה בודנהיימר**, תקוע * **הרב שמעון בוחניק** חשמונאים * **הרב אורי יעקב בירן** עכו * **הרב אליהו בלום** נווה שאנן, חיפה * **הרב ד"ר עוז בלומן** מבשרת ציון * **פרופ' חנינה בן-מנחם** ארנונה, ירושלים * **הרב אחיה בן-פזי** עפרה * **הרב טוביה שלמה בר-אילן** ישיבת ההסדר, חספין * **מתנאל בראלי** גבעות * **הרב חיים ברוך** ישיבה גבוהה, ברוכין * **הרב מיכאל בריס** יפה נוף, מודיעין * **ד"ר עזגד גולד נריה**, כפר גנים * **הרב חיים בן גיגי** קול צופייך, שדרות * **הרב שי גרין** אלוני שילה, קרני שומרון * **הרב שמואל דוד** היכל אברהם, עפולה * **הרב יוני דון-יחייא** מושב הזורעים * **השופט משה דרורי** שירה חדשה, ירושלים * **הרב הדיין עידו הבר** זכור לאברהם, ירוחם * **פרופ' אביעד הכהן** שמעון הצדיק, ירושלים * **ד"ר מיכאל ויגודה** המרכזי, כפר ורדים * **הרבנית ד"ר לאה ויזל** כפר גנים, פתח תקווה * **הרב שי וינטר** המרכזי, חספין * **עו"ד פרופ' אבי וינרוט** בורנמוס, אנגליה * **השופט צבי ויצמן** היכל יהודה, גבעת שמואל * **הרב יהושע ון-דייק** ישיבת הסדר, איתמר * **פרופ' אבישלום וסטרייך** הדר גנים, בית הלל-מורשה, הדר גנים * **ד"ר נבו שמעון ועקנין** רמות, באר שבע * **הרב איתמר ורהפטיג** מצפה נבו, מעלה אדומים * **הרב מאיר זנו** שיח יצחק, דימונה * **הרב ד"ר יעקב חבה** קהילות ישראל, פתח תקווה * **הרב בנימין טבדי** שטיבל יד בנימין, רעננה * **הרב אלי טרגין** מעין רבקה, פתח תקווה * **הרב הדיין יוסף יגודה** רמב"ם, מעלות תרשיחא * **הרב נהוראי יהב** גבעת מרדכי, ירושלים * **הרב יוסף נתן מילר** בית שמש * **הרב משה ישר** אדרת אליהו, קרית גת * **הרב פרופ' יצחק כהן** ישיבת נועם גבעת מרדכי, ירושלים * **הרב משה כהן** אהבת ישראל, מיתר * **הרב הדיין ידידיה כהנא** תפארת חן, מודיעין * **ד"ר טו"ר רחל לבמור** המרכזי רימון, אפרת * **הרב חגי לונדין** דורש טוב, שדרות * **פרופ' שחר ליפשיץ** גבעת שמואל * **הרב ד"ר הלל מאלי** קהילת רעות, ירושלים * **הרב אליהו מזוז** המרכזי, קצרין * **הרב ד"ר דוד מישלוב** ארמון הנציב, ירושלים * **הרב אליעזר מלמד** המרכזי, הר ברכה * **הרב הלל מרצבך** המרכזי, יד בנימין * **הרב עו"ד דוד ניסני** אמלל שיר, מודיעין * **הרב אלחנן ניר** קרית מנחם, ירושלים * **פרופ' עו"ד אהרן נמדר** קרית קריניצי, רמת גן * **הרב אביע"ד סנדרס** פת, ירושלים * **דב פאליק** אהל נחמה, ירושלים * **הרבנית שלומית פיאמנטה** מצפה נטופה * **הרב יהושע פפר** אור חדש, רמות, ירושלים * **ד"ר שוקי פרידמן** גבעת שמואל * **הרב איתמר פריש** הדתי לאומי הר נוף, ירושלים * **עו"ד ליאור פרישמן** אהבת ישראל, רחובות * **הרב מנחם פרל** צעירים, מבוא חורון * **הרב דב קדרון** ניות * **השופט ארנון קימלמן** נועם, צפת * **עזרא קליין** מבשר שלום, מבשרת ציון * **השופט ד"ר מנחם (מריו) קליין** המרכזי ע"ש נספי אסון המסוקים, פתח תקווה * **הרב ד"ר עו"ד אברהם קלמנזון** גבעות עדן * **הרב עו"ד צבי קנול** מלון דבורה, תל-אביב * **פרופ' יחיאל קפלן** מוריה, ולב אחים, מודיעין * **השופט פרופ' אליקים רובינשטיין** מישרים, ירושלים * **הרב נפתלי רוטנברג** הראל, הר אדר * **פרופ' אריה רייך** אורנית * **פרופ' נחום רקובר** ישורון, ירושלים * **הרב יוסף צבי רימון** גבעת הברכה, אלון שבות * **הרב עדו רכניץ** פסגות * **השופטת תמר בזק רפפורט** קול דודי, ירושלים * **פרופ' אליאב שוחטמן** מנין הורים, קרית משה,ירושלים * **עו"ד אליעזר שופט** אהל שמשון, בני ברק * **הרב עמוס שושן** המרכזי, פוריה * **הרב אוריה שחור** קדושי השואה, רמלה * **הרב יעקב שטרית** משכן שלום, שדרות * **הרב הדיין אדן שמואלי** פתח תקווה * **עו"ד נתן שפטלוביץ** דובב עוז, רמת גן * **הרב יעקב שמעון** נחלת צבי, ומשכן אברהם, פסגת זאב, ירושלים * **הרב אליעזר שנוולד** קהילת השמשוני, מודיעין * **הרב יצחק שפירא**, קהילת הקלויז, קרית משה, ירושלים * **הרב אורי שרקי** קהילת בית יהודה, קרית משה, ירושלים *

בואו לחגוג איתנו

מורשת המשפט בישראל | mishpativri.org. il | jlhs81@jmail.com * **לפרטים:** אלאור ויזן > 0546751373 < elor4v@gmail.com

האלוף במרכז הסערה

אמירת אגב של שר הביטחון, שלפיה האלוף דדו בר כליפא יחליף את האלוף אבי בלוט בפיקוד המרכז, עוררה רעש תקשורתי שהביא את הרמטכ"ל להודיע שעד לאחר הבחירות לא ימונו אלופים לתפקידים חדשים ← ברקע הבלגן: דחיפות של כ"ץ להצליח בפריימריז, סירוב של אייל זמיר למנות את בר כליפא למזכיר הצבאי של נתניהו, וקריצה למחנה השמאל שעשוי להרכיב את הממשלה הבאה ← הדחה אולי הייתה ואולי לא, גורמים פוליטיים שגזרו קופון היו גם היו

צילום: ברוך גרובר

שי אלון, ראש מועצת בית־אל:
"הדבר שגרם לי להזדעק כל כך היה התחושה של כפיות הטובה כלפי בלוט, וכפועל יוצא גם כלפי כל החיילים שתחתיו. מה שבלוט הוביל בשנתיים האחרונות בתפקיד, ועוד קודם לכן כמפקד אוגדת איו"ש, זה בלתי נתפס, בין שמדובר על תמיכה מלאה בחוות וביישובים, ובין שמדובר בהריסת מחנות הטרור"

הסערה הציבורית של השבוע לא הייתה צריכה להתחולל, לו היינו בזמני שגרה. ביום ראשון השבוע, במהלך ריאיון של השר ישראל כ"ץ בתוכנית 'הפטריוטים', רמז שר הביטחון על הדחתו של אלוף פיקוד המרכז אבי בלוט. האמירה נעשתה לאחר לחץ שהופעל עליו בפאנל, בעיקר על ידי חבר הפאנל איתמר פליישמן, להדיח את בלוט בעקבות פרשת המעצר המינהלי של טל ינון דרדיק.

דרדיק חשוד על ידי מערכת הביטחון בהתעללות חמורה בפלשתינים, כולל פגיעה מינית. דרדיק מכחיש לחלוטין את הטענות נגדו. בשב"כ ובפיקוד המרכז רצו לעצור אותו מינהלית, אלא שכבר לפני חודשים ארוכים אסר שר הביטחון כ"ץ על שימוש בנוהל המעצרים המינהליים נגד מתיישבים, ולכן חתם בלוט על צו מינהלי שמחייב את דרדיק לשהות בבית חמותו. דרדיק הפר את הצו, נעצר ועתר לבית המשפט, שביטל את הצו. העובדה כי בלוט ערער על החלטת בית המשפט יצרה את המתיחות בין כ"ץ לאלוף הפיקוד. דרדיק עצמו שובת רעב מאז תחילת הפרשה, ולפי עורכי דינו וקרוביו מצבו מוגדר כסכנת חיים. במערכת הביטחון הציעו חלופה של הרחקה מינהלית, אך דרדיק מסרב לה.

באולפן הפטריוטים הסביר כ"ץ כי בלוט פועל לפי הסמכות שבידו, וכי התנהלותו של דרדיק - שמתעקש לחזור לחווה שבה הוא מתגורר בשטחי B - פוגעת במדיניות הממשלה שמובילה להכשרת 104 יישובים ברחבי שטחי C, ועלולה לגרור את ישראל לעימות מול האמריקנים. על פי שר הביטחון, דרדיק מנסה לכפות על ישראל לשנות את המדיניות של מדינת ישראל ביהודה ושומרון באמצעות שביתת הרעב.

לכאורה, בין כ"ץ לבלוט אין כמעט פער בעמדות. העמדה היחידה שבה נחלקים השניים נוגעת לפרט טכני העוסק בערעור על ביטול הצו מטעמים טכניים - כ"ץ רוצה שהצבא לא יערער על ההחלטה, שדרדיק ימשיך להיות מאושפז בבית החולים בשל שביתת הרעב, ולאחר שחרורו ימצאו פתרון לבעיה. בלוט לעומת זאת החליט להגיש את הערעור. כ"ץ דאג להדגיש כי הדבר בסמכות הצבא.

אלא שאת חברי הפאנל הסבריו של כ"ץ לא סיפקו. פליישמן חזר כמה פעמים על הדרישה להדיח את בלוט בגלל החלטתו לפעול נגד מדיניות השר. כ"ץ בהתחלה אמר שאי אפשר להדיח את בלוט, ולאחר ששוב עלתה הדרישה מהפאנל להדיח את בלוט, רמז שלמעשה כבר עשה את זה כי הוא מינה לו מחליף - האלוף דדו בר כליפא, ראש אכ"א הנוכחי.

האמירה הזאת של כ"ץ, שנאמרה כלאחר יד, התפרשה מיד כהודעה בשידור חי על הדחת האלוף בלוט. "בלאו הכי תוכנן להביא את האלוף דדו בר כליפא, מדור הגיבורים במלחמה, והודעתי שאני מממש את המלצת הרמטכ"ל למנות אותו לאלוף פיקוד המרכז", אמר כ"ץ

←

האלוף ההתקפי ביותר שהיה בפיקוד המרכז זה עשורים רבים. האלוף אבי בלוט

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

SHIELD
כלים להורות דיגיטלית

POWERED BY רימון

triology

לחזור לבית הספר זה תיק.

להגן עליהם זה SHIELD

- הגנת סייבר
- ממשק ניהול מותאם אישית
- עוזר AI לניהול ההגנה
- התראת מיקום

חבילת BACK TO SCHOOL

מוגנים בבית!
אינטרנט סיבים עוצמתי 1Gb

+

מוגנים בחוץ!
3 מכשירים מוגנים במחיר של 1

החל מ-
99 ₪ לחודש

עם שילד כל המשפחה מוגנת בכל מקום: גם בבית וגם בלימודים.
עם שילד תיהנו מהגנה מותאמת אישית, ניהול זמני מסך והגנה גם ברשתות החברתיות.

אז שיהיה להם בהצלחה - בעזרת השילד!

rimon.net.il | *8911

מבצע אינטרנט ביתי סיבים 1 GB כולל ספק ותשתית, במחיר של 99 ש"ח לחודש, ממועד חיבור הטכנאי ל-3 חודשים בלבד. תקף גם על מהירויות: 300 ו-500 MB, התקנה וציוד קצה לרבות נתב בתשלום נוסף לפי מחירון רימון. המבצע למצטרפים חדשים בלבד עד יום 1.9.26, על גבי תשתית סיבים בלבד של רימון, נטפייבר בזק ו-IBC. בתום 3 חודשים ייגבה מחירון החברה | מצטרפים לחבילת סיבים 300, 1GB או 500 ומקבלים 3 רישיונות מובייל במחיר מוזל | בכפוף לקיומה של פריסה ולתנאי הסכם ההתקשרות | החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת לפי שיקול דעתה. אין כפל מבצעים.

אפילו הוא הופתע מעוצמת הסערה. השר ישראל כ"ץ בתוכנית 'הפטריוטים'

צילום מסך

באולפן.

אלא שהודעה כזאת לא יצאה קודם לכן, בצה"ל לא הכירו אותה, ולבלוט עצמו יש עוד שנה עד לסיום התפקיד. מעבר מוקדם של בלוט מתפקיד אלוף פיקוד המרכז יכול להתרחש רק באחד משני התרחישים הבאים: הדחה, או מעבר לפיקוד אחר. התפקיד הרלוונטי היחיד שאולי יתפנה בזמן הקרוב הוא של אלוף פיקוד הדרום, שכן האלוף יניב עשור - שכרגע מכהן בתפקיד - הוא אחד משני המועמדים המובילים לתפקיד סגן הרמטכ"ל הבא. יחד עם זאת, סביר להניח שאת התפקיד יקבל האלוף אורי גורדין, שסיים לפני כשנה את תפקידו בפיקוד הצפון וכרגע ללא תפקיד.

בצה"ל מיהרו להוציא הודעה שלפיה "דברי שר הביטחון לא תואמו עם הרמטכ"ל. האלוף אבי בלוט מפקד על פיקוד המרכז במציאות מורכבת, במקצועיות, באומץ ובהקרבה והוא זוכה לאמון מלא. אין בכוונת הרמטכ"ל להחליף מפקדים בתפקידי מפתח בתקופה רגישה זו, ואחר שתילקח החלטה כזו על ידי הרמטכ"ל היא תאושר בהתאם לנהלים", נאמר בהודעת צה"ל.

פינג פונג ההודעות נמשך, כאשר בסביבת כ"ץ הבינו את גודל המשבר שנוצר מהאמירה בתוכנית וניסו למזער נזקים: "כבר בסוף חודש אפריל המליץ הרמטכ"ל, רב־אלוף אייל זמיר, לשר הביטחון ישראל כ"ץ למנות את אלוף דדו בר כליפא למפקד פיקוד המרכז, ואף ביקש ממנו לראיין אותו לתפקיד. שר הביטחון קיים עם בר כליפא ריאיון אישי במהלך חודש יוני, התרשם כי הוא המועמד המתאים ביותר לפקד על פיקוד המרכז, והחליט כעת להודיע על קבלת המלצת הרמטכ"ל ועל המינוי הצפוי בסבב המינויים הבא. מדיניות שר הביטחון היא לקדם בצה"ל מפקדים בעלי רקורד מוכח של התקפיות והצלחות במלחמת התקומה, בהתאם למדיניות הביטחון אותה מוביל שר הביטחון יחד עם ראש הממשלה בנימין נתניהו", נאמר בהודעה שיצאה מלשכתו ביום שני בצהריים.

ריסק את הטרור, תומך בחוות

על מנת להבין את הודעתו של כ"ץ, צריך לחזור לאירועי חודש אפריל ולהמלצה של הרמטכ"ל למנות את בר כליפא לאלוף פיקוד המרכז. הרקע להמלצה היה העובדה שתפקיד המזכיר הצבאי של ראש הממשלה התפנה, בעקבות המינוי של רומן גופמן לתפקיד ראש המוסד. נתניהו רצה, כמחליף לגופמן, את בר כליפא. הרמטכ"ל זמיר התנגד. הסיבה הייתה שהוא לא רצה את בר כליפא, הנחשב לקצין התקפי ועצמאי לא פחות מגופמן, סמוך כל כך לאוזנו של נתניהו. למעשה, העובדה שבר כליפא נחשב לקצין התקפי כל כך, שפיקד על כמה מהמבצעים המרשימים והמוצלחים יותר במלחמה בעזה, הייתה גם הסיבה שהוא קודם רק לתפקיד ראש אכ"א, ולא לאחד מתפקידי האלופים ההתקפיים.

כדי למנוע את קידומו של בר כליפא ללשכת נתניהו, טען זמיר כי הוא רוצה שבר כליפא ימונה לפיקוד המרכז כמחליפו של בלוט. היתרון במהלך, מבחינתו, היה ברור: לבלוט, כאמור, יש עוד שנה בתפקיד. סבב המינויים אמור להתרחש רק לקראת סוף 2026. זמיר, שמסתכל על הסקרים, יודע כי בסבירות לא קטנה מחנה האופוזיציה הוא זה שירכיב את הממשלה הבאה, ובמציאות כזאת הוא לא יצטרך לקדם את בר כליפא לתפקיד. לבסוף נתניהו בחר במזכיר הצבאי של כ"ץ, האלוף מרקיזנו, למחליפו של גופמן.

הדברים של כ"ץ בהודעתו מתכתבים גם עם הדברים שאמר בתוכנית עצמה: "גם בצפון, וגם בדרום, וגם בפיקוד המרכז אני רוצה צה"ל שחותר להכרעה, שפוגע באויבים ושומר על המתיישבים". כ"ץ גם סיים את הדברים במתקפה חוזרת על דרדיק עצמו, ואמר ש"אף אחד לא יכפה על הממשלה לשנות את המדיניות שהתקבלה על ידי ראש הממשלה ובקבינט".

אלא שדבריו של כ"ץ על חוסר החתירה להכרעה ביהודה ושומרון, מה שכביכול רומז על תפקוד לקוי של האלוף בלוט, לא מתיישבים עם המציאות. בפועל, בלוט הוא האלוף ההתקפי ביותר שהיה בפיקוד המרכז זה עשורים רבים, והוא עשה מהפכה של ממש בכל הגזרה. הנתונים מדברים בעד עצמם, עם צניחה למספרים אפסיים של פיגועים ואירועי טרור בשנת 2025, השנה המלאה הראשונה של בלוט בתפקיד. במהלך כהונתו הוביל בלוט את מבצע 'חומת ברזל' ביהודה ושומרון, את הריסתם של מחנות הטרור הפלשתיניים בצפון השומרון ואת ריסוק תאי הטרור ברחבי הגזרה. בנוסף, בלוט קידם את הקמת החוות ברחבי יהודה ושומרון ותמך בהן, הן ממניעים אידאולוגיים והן ממניעים מבצעיים, כשהוא ואנשיו מסבירים שקיומן של החוות מסייע לשמירה על ביטחונה של מדינת ישראל.

הדברים של כ"ץ, בתוספת הרמיזה כי תפקודו של בלוט בגזרה היו לוקים בחסר, העלו את חמתם של ראשי הרשויות ביהודה ושומרון. בהודעה הרשמית שהוציאה מועצת יש"ע נאמרו הדברים הבאים: "האלוף בלוט הקדיש את חייו לביטחון המדינה. מנהיגותו הצבאית ההתקפית בשטח הביאה להצלחות גדולות במלחמה בטרור, יחד עם העבודה ההדוקה והמכבדת עם ההתיישבות". יושב ראש מועצת יש"ע ישראל גנץ אף הוסיף ואמר כי בלוט הוא "אלוף הפיקוד הטוב ביותר שהיה לנו כאן. הוא תותח על".

ראש עיריית אריאל יאיר שטבון הגיב גם הוא לאירוע והביע את תמיכתו בבלוט: "אלוף פיקוד המרכז, אבי בלוט, מקדיש את חייו למען ביטחון מדינת ישראל. ההתיישבות נמצאת כיום במקום טוב יותר, רבות בזכות פועלו". הוא הדגיש כי מחלוקות הן לגיטימיות ואף ראויות, אך טען: "הודעה על חילוף פיקוד בכיר במהלך תוכנית טלוויזיה היא מעשה שלא ייעשה". הוא סיכם בפנייה לאלוף בלוט: "אני מחזק את ידיך, אבי".

מי שהתבטא בחריפות הגדולה ביותר נגד כ"ץ הוא ראש מועצת בית־אל, שי אלון, שאמר לאחר פרוץ הסערה את הדברים הבאים: "מדובר בהחלטה שלא מחוברת למציאות בשטח בשום דרך. אני מכיר את האלוף בלוט עוד מתקופתו כמפקד אוגדת יהודה ושומרון ובהמשך כמפקד פיקוד המרכז. מדובר בקצין ערכי, לוחם אמיץ, חותר למגע ואיש התיישבות אמיתי, שמקדיש את עצמו ללא פשרות לביטחון אזרחי ישראל. מאז כניסתו לתפקיד הוא חי את המשימה סביב השעון, כמעט מבלי לראות את ביתו ומשפחתו. בתקופת שירותו ידעה ההתיישבות תנופת פיתוח חסרת תקדים, לצד ירידה משמעותית בהיקף הפיגועים, וכל זאת תוך שיתוף פעולה מקצועי, ענייני ומכבד עם הדרג המדיני ועם הנהגת ההתיישבות. אני קורא לשר כ"ץ לחזור בו מהחלטתו".

צילום: אריק סולטן

יועץ התקשורת עקיבא לם: "כולם מבינים שבליכוד צריך להתחיל להיערך ליום שאחרי נתניהו. בשביל זה כ"ץ צריך גם להגיע למקום גבוה ברשימה, גם להראות שהוא לא חושש להתעמת עם מוקדי כוח, וגם להראות שהוא יודע להזיז דברים בשטח. כל הדברים האלה יחד הובילו לסערה שנוצרה כנראה בטעות, ובפועל כנראה פגעה בו אלקטורלית"

צפוף ברשימת הליכוד

הסערה נמשכה כאשר כ"ץ, שהשיק ביום שני השבוע את קמפיין הפריימריז שלו, ניסה להמשיך ולהסביר כי הוא לא הודיע על הדחתו של בלוט. גם ערוץ 14, שהבין את הסערה שנוצרה בעקבות הלחץ של חברי הפאנל שלו, ניסה להסביר כי לא הייתה שום אמירה על הדחת בלוט. אלא שערוץ 14 עצמו, בכותרות באתר ובכיתובים על המסך, הגדיר במשך יותר מ־12 שעות את האירועים כ"הדחה בשידור חי".

הלהבות ירדו לבסוף רק לאחר פגישה של ראשי הרשויות ביהודה ושומרון בלשכתו של כ"ץ בקריה, כשבהודעה המשותפת לאחר מכן אמר כ"ץ כי הוא מעריך מאוד את האלוף בלוט, שממלא את תפקידו כראוי, ואין ביניהם שום מחלוקת.

אלא שהנזק נעשה בשני מישורים: הראשון, מינויו העתידי של בר כליפא לפיקוד מרכז בעוד כשנה נמצא כעת בספק, וצפויות להישמע בעתיד טענות כי מינויו הוא מינוי פוליטי. הנזק השני שנעשה הוא הודעת הרמטכ"ל זמיר כי הוא מקפיא את כל מינויי הבכירים בצה"ל עד לאחר הבחירות, בטענה שמדובר בתקופה רגישה ושמינויים שיבוצעו בתקופה זו יהיו שנויים במחלוקת. יש להזכיר כי הרמטכ"ל הקודם, הרצי הלוי, מונה עמוק בתוך תקופת הבחירות, בזמן ממשלת מעבר ובאישור מערכת המשפט.

"כל האירוע הזה משונה

חוזה המדינה

ציונות, חירות ודמוקרטיה

מתווה יסוד משותף לתקומה, שגשוג והתחדשות

ביסוס ריבונותה וחוסנה של ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי

מדינת לאום. קידום מדינת ישראל כבית הלאומי של העם היהודי על פי העקרונות שבחוק-יסוד הלאום, לצד המשך הבטחת החירות, זכויות הפרט והשוויון בפני החוק לכל אזרחי ישראל.

ביטחון. חיזוק העצמאות האסטרטגית וחופש הפעולה של ישראל, להבטחת יכולתה להגן על עצמה ולהכריע את אויביה; הקפדה על עקרון אי-כניעה לסחטנות מדינית ולטרור; חיזוק הביטחון האישי באמצעות אכיפה נוקשה נגד הפשיעה המאורגנת והטרור הלאומני, לצד עיגון הזכות להגנה עצמית.

שערי ישראל. חיזוק הזיקה ליהדות התפוצות ועידוד העלייה, תוך הסרת חסמים בירוקרטיים לקליטת עולים; מניעת השתקעות בלתי-חוקית של מהגרי עבודה ומניעת ניצול לרעה של הליכי איחוד משפחות.

ריבונות. החלת הריבונות הלאומית ושלטון החוק באופן מלא ושוויוני על אזרחי ישראל וייישוביה; מניעת התערבות ממשלות זרות בענייניה הפנימיים של ישראל.

קידום חירות, תחרות ויעילות במשק ובמערכת החינוך

חירות כלכלית. עידוד פריון ותעסוקה באמצעות הפחתת נטל ועיוותי המס, פישוט הרגולציה על עסקים, וקידום חדשנות וצורות העסקה מתקדמות; הורדת יוקר המחיה באמצעות פירוק מונופולים וקרטלים סטטוטוריים, פתיחה לתחרות ויבוא, ושחרור קרקעות.

אחריות כלכלית. רפורמה בהליך תקצוב המדינה המאפשרת תכנון, בקרה ושקיפות; צמצום החוב הציבורי על ידי ייעול השירות הממשלתי, מניעת הוצאות בזבזניות, וייעול מערכת הרווחה.

החופש לעבוד. הגנה על חופש העיסוק ועל זכות ההתאגדות, ללא כפיית חברות בארגוני עובדים או מעסיקים; שמירה על הזכות לשבות, בכפוף להגבלת שביתות בשירותים חיוניים ואיסור שביתות פוליטיות; העברת סמכויות השיפוט בסכסוכי עבודה לבתי המשפט הכלליים.

אוטונומיה בחינוך. ביזור סמכויות ממשרד החינוך לרשויות המקומיות, ומתן אוטונומיה ניהולית ופדגוגית למנהלי בתי הספר, לרבות חופש בהעסקת מורים; מעבר לתקצוב שקלי ההולך עם התלמיד והכרוך בהקניית מיומנויות יסוד; פתיחת אזורי הרישום לבחירת ההורים ועידוד תחרות ומצוינות.

חיזוק שלטון העם ורענון המוסדות הממלכתיים

ייצוג דמוקרטי. הגברת השפעת הבוחר על בחירת נציגיו בכנסת; עיגון מעמד הכנסת כנציגת העם וחיזוק עצמאותה וכלי הפיקוח שלה על הרשות המבצעת; בחירת שופטים באופן דמוקרטי המבטיח ביטוי למגוון ערכי הציבור לצד מקצועיות.

חוקה ומשפט. עיגון הליך חקיקת חוקי היסוד, חסינותם ומעמדם; ביצור חירות הפרט, ובכלל זה הזכות להליך הוגן; הבטחת אי-תלותה של הרשות השופטת וסמכותה להגן על זכויות מעוגנות של הפרט מפני רשויות השלטון, לצד כפיפותה לחוק וחובתה לכבד את סמכותן הבלעדית של הכנסת והממשלה לקבוע מדיניות ציבורית.

ממשלה רזה. ייעול עבודת הממשלה באמצעות צמצום גודלה ותחומי עיסוקה, וביזור סמכויות לשלטון המקומי ולציבור; ביסוס סמכות הממשלה כגוף הביצועי העליון, לרבות חופש למנות ולפטר את בכירי השירות הציבורי.

משרתי ציבור. קציבת כהונות בדרג הבכיר והזרמת כוחות חדשים; עיצוב השירות הציבורי כגוף מקצועי ויעיל הכפוף למרות הדרג הנבחר; הפרדת סמכויות התביעה הכללית מתפקיד היועץ המשפטי לממשלה, והגדרת תפקיד היועץ כמשרת אמון, המסייע לקידום מדיניות הממשלה על פי דין והמייצג בנאמנות את הדרג הנבחר בערכאות.

לתרומות:

לתגובות/הערות:
office@kohelet.org.il

קהלת
חירות הפרט ריבונות לאומית

←
"צניחה עצומה באירועי הטרור בתקופת כהונת בלוט". חיילי צה"ל משמידים תשתיות טרור בטולכרם

צילום: משה שי פלאש 90

שי אלון: "כל עוד הרשות הפלשתינית קיימת, המלחמה שלנו לא הסתיימה, ואת המלחמה הזאת צריכים לנהל יחד שר הביטחון ואלוף הפיקוד. לכן מה שקרה בתוכנית 'הפטריוטים' היה חמור כל כך. אני בטוח שגם כ"ץ וגם בלוט ידעו לשים את זה מאחוריהם, ויחזרו לעבוד יחד כמו שהם עבדו נהדר לפני כן והביאו תוצאות טובות מאוד"

← מתחילתו ועד סופו", אומר יועץ התקשורת עקיבא לם, "מי ששמע את הדברים של כ"ץ לאורך רוב הריאיון מבין שלדעת שר הביטחון אבי בלוט הוא אלוף פיקוד מעולה. גם מי שמכיר את מה שנעשה בגזרת יהודה ושומרון יודע שכמעט בכל הנושאים שהימין תמיד הגדיר אותם כחשובים ביותר, הציון של בלוט הוא כמעט 10. נכון, יש את האירוע הסבוך של הצו, אבל מפה ועד לרמיזה שהוא כבר בפועל החליט על החלפת בלוט, המרחק רב".

לכאורה, כפי שהשתקף מאותו ריאיון, נראה שמבחינת כ"ץ כן מדובר בנושא קריטי שמצדיק את החלפת אלוף הפיקוד.

"זה גם לא מה שהשתמע. כ"ץ, צריך לומר בכנות, הלך המון לכיוון תומכי נוער הגבעות והאגפים היותר רדיקליים בהתיישבות. הוא ביטל את הקלף של המעצרים המינהליים, וצריך לומר שבדיוק כמו שהטרור נגד יהודים עולה כשמסירים מחסומים ביהודה ושומרון, כך גם עלו האירועים האלימים מהצד היהודי כשהופסקו המעצרים המינהליים. אבל כששומעים את כ"ץ זה לא נשמע כאילו הוא רואה באמירה שלו איזה חידוש. מבחינתו מדובר היה במידע ידוע לכול שפורסם בחדשות 12 כבר בחודש אפריל. זה אפילו נראה שהם עצמם הופתעו מעוצמת הרעש שנוצר באירוע".

מה שפורסם אז היה שבר כליפא הוא המועמד של הרמטכ"ל להחליף את בלוט, כשיגיעו החילופים.

"נכון, ולכן זה מרגיש כמו אירוע שיצא מכלל שליטה, והנזק שבו לא היה מתוכנן. זה לא היה צעד שכ"ץ תכנן מראש, והוא גם לא ציפה שיהיו בכלל ריקושטים לאירוע, ובטח לא בכזאת עוצמה".

למה בכלל כ"ץ נגרר למחוזות הללו? זה בגלל הפריימריז המתקרבים?

"אין ספק שלפריימריז המתקרבים יש השפעה. מאוד צפוף בליכוד, וכ"ץ רוצה להראות שהוא שר ביטחון 'מני אמיתי', כמו שהוא אומר בקמפיין שלו שיצא השבוע. הוא סבור שככה הוא יצליח להתברג במקום גבוה מספיק".

יש בכלל חשש מבחינתו שזה לא יקרה? הרי הוא אחד השרים הבכירים של המפלגה.

"נכון, אבל אסור לשכוח שבפריימריז הקודמים הוא לא היה ממוקם במקום גבוה. הוא סיים רק במקום ה־11 בפריימריז, והוצב במקום ה־12 ברשימה. הפעם המקום ה־11 בפריימריז משמעותו התדרדרות לאזור המקום ה־17 ברשימה. יש את נתניהו שבמקום הראשון, ועוד חמישה שריונים בטווח הזה, כששלושה נוספים לעשירייה השלישית. וזה לפני שסופרים את סער, שלא ברור באיזו מתכונת הוא ישוריין ברשימה. זה כבר מאוד צפוף, ויש המון מתחרים על הכרטיסים האלה. הרי לפחות חצי מחברי הכנסת והשרים המכהנים בליכוד לא יהיו בכנסת הבאה".

ועדיין, גם מקום 17 ואפילו 20 בסבירות גבוהה יהיו בכנסת הבאה מטעם הליכוד. ממה יש לו לחשוש?

"זה לא רק השאלה אם כ"ץ ייכנס לכנסת או לא. כי כמו שאתה אומר, סביר להניח שהוא ייכנס. השאלה היא אם הוא יהיה במקום מספיק גבוה כדי לחזור שוב לקבינט ולתפקידים הבכירים. ואסור לשכוח, כולם מבינים שבליכוד צריך להתחיל להיערך ליום שאחרי נתניהו. ממקום נמוך ברשימה אי אפשר להגיע להחליף את נתניהו כשהוא יפרוש. בשביל זה כ"ץ צריך גם להגיע למקום גבוה, גם להראות שהוא לא חושש להתעמת עם מוקדי כוח, וגם להראות שהוא יודע להזיז דברים בשטח. כל הדברים האלה יחד הובילו לסערה שנוצרה כנראה בטעות, ובפועל כנראה פגעה בו אלקטורלית".

"אסור לנו לחיות באופוריה"

כאמור, ראשי הרשויות ביהודה ושומרון התייצבו באופן מיידי לצידו של האלוף בלוט. הקול הביקורתי ביותר נגד שר הביטחון בקרב ראשי הרשויות היה של ראש מועצת בית א־ל, שי אלון. בשיחה עם 'בשבע' מסביר אלון מדוע יצא בחריפות רבה כל כך נגד כ"ץ.

"הדבר שגרם לי להזדעק כל כך היה התחושה של כפיות הטובה כלפי בלוט, וכפועל יוצא גם כלפי כל החיילים שתחתיו", אומר אלון, "אני רואה את האנשים האלה יום יום, עובד מולם, מארח אותם בביתי לארוחות ולשבת. אלה אנשים שאין להם יום ואין להם לילה. כל מה שמעניין אותם זה איך לשמור על מדינת ישראל ועל חיי התושבים, והם עושים את זה בהצלחה רבה. הנתונים על הצניחה העצומה באירועי הטרור בשטח יעידו על כך. אבל זה הרבה יותר מזה, אלה לא סתם סיכולי פיגועים. מה שבלוט הוביל בשנתיים האחרונות בתפקיד, ועוד קודם לכן כמפקד אוגדת איו"ש, זה בלתי נתפס, בין שמדובר על תמיכה מלאה בחוות וביישובים, ובין שמדובר בהריסת מחנות הטרור. זה רשום על שמו. לכן להדיח אותו, ובצורה כזאת, ולהגיד שצריך קצין התקפי בגזרה, זאת פשוט כפיות טובה".

הפתיעו אותך הדברים של כ"ץ בפטריוטים?

"בהחלט, כי השר כ"ץ יודע היטב איזו עבודה נהדרת עושה בלוט בשטח. הסיבה שהוא יודע את זה היא כי בלי כ"ץ עצמו כנראה בלוט לא יכול היה לעשות את רוב הדברים הנהדרים שקרו כאן. ישראל כ"ץ הוא שר ביטחון שמחובר בנימי נפשו להתיישבות, ודווקא בגלל זה אותם דברים שאמר בפטריוטים צרמו אפילו יותר".

אין ספק שיש הצלחות אדירות בשנים האחרונות בגזרה, ויחד עם זאת עדיין ראינו בשבועות האחרונים כמה אירועים קשים מאוד.

"נכון, ולכן חשוב להדגיש: אחרי 7 באוקטובר אסור לנו לחיות באופוריה. לפני כן, אני מודה שגם אני הייתי שאנן. לא באמת האמנתי שיש איום קיומי עלינו. אבל עכשיו ברור לי שהוא קיים, והוא יהיה קיים כל עוד הרשות הפלשתינית קיימת. כי להם אין שום כוונה לוותר על השאיפות שלהם לרצוח אותנו ולסלק אותנו מכאן. כל עוד הם קיימים, המלחמה שלנו לא הסתיימה, ואת המלחמה הזאת צריכים לנהל יחד שר הביטחון ואלוף הפיקוד. לכן מה שקרה בתוכנית 'הפטריוטים' היה חמור כל כך. אני בטוח שגם כ"ץ וגם בלוט ידעו לשים את זה מאחוריהם, ויחזרו לעבוד יחד כמו שהם עבדו נהדר לפני כן והביאו תוצאות טובות מאוד, הן ליהודה ושומרון והן לביטחון ישראל".■

BARZI

הדרך הכי טובה לסיים את הקיץ

רגע לפני שחוזרים לשגרה, זה הזמן ליהנות
מחופשה משפחתית מלאה בחוויות, באווירה
רגועה מול נופה המרהיב של הכנרת.

16-31.8

כ"ב באב – ז' באלול

פעילויות מגוונות לילדים

מופעים | הצגות סדנאות
מתנפחים | משחקי חוץ
הפעלות לאורך כל היום

חוויות לכל המשפחה

מופעי בידור | ערבי תוכן
פעילויות משותפות
רגעים של יחד

כל מה שאוהבים בחופשה

בריכת שחייה | אוכל עשיר
בכשרות מהדרין | חדרים
מרווחים | ספא מפנק

זה הזמן לנפוש - הזמינו עכשיו

050-2904110 04-6676666

כשרות גלאט מהדרין | NOFKINNERET.CO.IL

מלון נוף כנרת

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

חגיגת יומולדת מטורפת

מתנה על כל קניה מהמודעה

JVC SMART TV

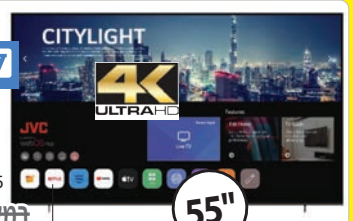

75" LT-75N7175 במקום ~~1,990~~ ₪ **1,790** ₪

70" LT-70N7175 במקום ~~1,690~~ ₪ **1,490** ₪

55" LT-55N7165 במקום ~~1,190~~ ₪ **990** ₪

TCL מסך 55"

55V61C במקום ~~1,590~~ ₪ **1,290** ₪

SAMSUNG מסך 43"

UE43F6000F במקום ~~1,190~~ ₪ **990** ₪

ELECTRA מסך 43"

ELN43VS במקום ~~799~~ ₪ **690** ₪

ROWA מסך 85"

85R55 במקום ~~2,490~~ ₪ **2,290** ₪

masimo

מסך מגע נייד על גלגלים 32"

ANDROID TV
עד 4 שעות הפעלה ללא טעינה
WIFI , B.T

MAS-32TT-WH במקום ~~2,690~~ ₪ **1,999** ₪

Lenovo מחשב נייד

IdeaPad Slim 3
15IRH10
83K100TMIV
Core i5-13420H
256GB SSD
8GB RAM

במקום ~~1,990~~ ₪ **1,798** ₪

acer

מסך מחשב גיימינג 27" Acer Nitro

KG270 P0 FHD
FreeSync 144Hz 1ms

במקום ~~499~~ ₪ **349** ₪

xiaomi

טאבלט XIAOMI REDMI PAD SE 64GB "8.7 4GB RAM

במקום ~~449~~ ₪ **349** ₪

Canon

מצלמה דיגיטלית קומפקטית

Canon
IXUS 285
HS A

כולל עברית
3 שנות אחריות

במקום ~~1,599~~ ₪ **1,299** ₪

SAMSUNG

שעון חכם Galaxy watch8 L320

במקום ~~899~~ ₪ **699** ₪

DIONA

שעון חכם Diona R5 IP68

במקום ~~449~~ ₪ **199** ₪

xiaomi

שעון ספורט חכם Xiaomi Redmi Watch 5 Active

במקום ~~179~~ ₪ **154** ₪

JBL בידורית ניידת

PartyBox Encore Essential 2

במקום ~~799~~ ₪ **777** ₪

SAMSUNG

Galaxy A57 5G SM-A576B/DS 256GB 8GB RAM

במקום ~~1,560~~ ₪ **1,329** ₪

מקרן וידאו חכם

הקרנה בגודל של עד 130 אינץ'

Home Cinema F300

במקום ~~349~~ ₪ **299** ₪

Canon

מדפסת הזרקת דיו משולבת

PIXMA MG2551s

במקום ~~169~~ ₪ **119** ₪

KiDi Watch

שעון טלפון חכם לילדים

Hello 4G

כפתור SOS לשיחות חירום
הגדרת הורים באפליקציה
שיחות קוליות למספרים מוגדרים מראש
אפשרות האזנה מרחוק
לנעשה בסביבת השעון

במקום ~~149~~ ₪ **79** ₪

roborock

ערכת אבזרים מתנה!

שואב אבק רובוטי שוטף Saros 20 Sonic

במקום ~~4,590~~ ₪ **3,890** ₪

DREAME

שואב אבק ומקרצף רובוטי Dreame D20 Ultra

במקום ~~1,890~~ ₪ **1,690** ₪

ECOVACS

שואב אבק רובוטי חכם T30C PRIME

במקום ~~1,990~~ ₪ **1,490** ₪

dyson

שואב אבק אלחוטי שוטף דייסון washG1 WR01

במקום ~~1,290~~ ₪ **799** ₪

SAMSUNG

שואב אבק ציקלוני סמסונג SC4540

במקום ~~399~~ ₪ **299** ₪

SENSOR

מצנן אוויר מנוע עוצמתי לקירור מהיר SE-23AR

במקום ~~349~~ ₪ **199** ₪

SENSOR

מאוורר מגדל טורבו SE- B12R

במקום ~~249~~ ₪ **179** ₪

SENSOR

מצנן אוויר מיני SE-4R

במקום ~~249~~ ₪ **129** ₪

SENSOR

מאוורר 3 ב- 1 SE-724

99 ₪

SENSOR

מאוורר עמוד "16 SE-718

59 ₪

SENSOR
מזגן עילי
CSD-12DAS INV WiFi
1.25 כ"ס
תפוקת קירור BTU 12,000
תפוקת חימום BTU 12,000
777 ₪ במקום 1,290 ₪

SENSOR
מזגן עילי
CSD-18DAS INV WiFi
2 כ"ס
תפוקת קירור BTU 18,000
תפוקת חימום BTU 18,000
1,349 ₪ במקום 1,690 ₪

ELCO
מזגן נייד
תפוקת קירור BTU 7,000
EL9500
690 ₪ במקום 999 ₪

אלקטרה
מקפיא 6 מגירות
EL806S
749 ₪ במקום 1,190 ₪

BOSCH
מדיח כלים רחב 12 מערכות כלים בוש
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 199 ₪
SMS25GI09F
2,190 ₪ במקום 2,480 ₪

SAMSUNG
מקרר 4 דלתות מקפיא תחתון סמסונג
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 199 ₪
646 ליטר
RF60C7012SL
פיקוד שבת
9,990 ₪ במקום 11,990 ₪

אלקטרה
מקרר הפוך מקפיא תחתון אלקטרה
323 ליטר
EL46DI
גימור נירוסטה
1,690 ₪ במקום 2,290 ₪

אלקטרה
מקרר מקפיא עליון אלקטרה
415 ליטר
EL459GBL
גימור זכוכית שחורה
1,990 ₪ במקום 2,490 ₪

BOSCH
מכונת כביסה פתח קדמי בוש
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 199 ₪
8 ק"ג
1200 סל"ד
WGE03207FR
2,190 ₪ במקום 2,390 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה פתח עליון אלקטרה
7 ק"ג
EL10070
1,295 ₪ במקום 1,345 ₪

Electrolux
תנור אפיה בנוי אלקטרולוקס
תוצרת גרמניה
1,990 ₪ במקום 2,190 ₪
EOH6201X

SIEMENS
כיריים אינדוקציה 4 מוקדי בישול 60 ס"מ
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 199 ₪
חד פאזי
EU611BEB5H
1,740 ₪ במקום 1,840 ₪

DeLonghi
כיריים גז 60 ס"מ 4 להבות
גימור שחור פחם
DGH1160AN
999 ₪ במקום 1,190 ₪

אלקטרה
כיריים זכוכית אלקטרה 5 להבות
EMG100120B
589 ₪ במקום 699 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה פתח חזית 9-1 ק"ג אלקטרה
9 ק"ג
מנוע Inverter
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 199 ₪
EL900
1,290 ₪ במקום 1,550 ₪

KENWOOD
מיקסר קנווד קערת נירוסטה 1000 וואט
KHM505
690 ₪ במקום 990 ₪

NINJA
נינג'ה גריל חשמלי
EG203
699 ₪ במקום 849 ₪

Galanz
מיקרוגל 20 ליטר
MM-20LGA-BLC
במקום 199 ₪
149 ₪

מיקרוגל דיגיטלי 20 ליטר
MD-20LGA-BLC
179 ₪ במקום 249 ₪

SENSOR
סיר טיגון AIR FRYER
129 ₪ במקום 199 ₪
SE-GSN-Z6Y6B

SENSOR
סיר טיגון צ'יפסר 3 ליטר
69 ₪ במקום 99 ₪
SN-DF3L

KRUPS
מכונת קפה אוטומטית עם מטחנת קפה
EA912B10
1,590 ₪ במקום 1,990 ₪

אלקטרה
מכונת קפה טוחנת אלקטרה
בצבעים קרם/שחור
EM3601
קילו פולי קפה +כד חלב נירוסטה מתנה!
599 ₪ במקום 990 ₪

NESPRESSO
מכונת קפה נספרסו Vertuo Pop
249 ₪ במקום 449 ₪

SENSOR
בלנדר שייקר טאץ'
119 ₪ במקום 199 ₪
SE-101T

NINJA
מכונת גלידה NINJA Creami Deluxe
NC503
849 ₪ במקום 1,090 ₪

NINJA
מעבד מזון +נוטרי שייקר חכם מקצועי 3 ב-1
TB303
649 ₪ במקום 899 ₪

NUTRI NINJA
מעבד מזון נינג'ה ענק ועוצמתי
PRO BN653
349 ₪ במקום 449 ₪

SENSOR
מכונת ברד וגלידה רכה
SE-TTSM-A02C
299 ₪ במקום 449 ₪

SENSOR
מעבד מזון
SN-30.1B
139 ₪ במקום 199 ₪

BRAUN
מכשיר להסרת שיער
PL5210 Silk expert Pro 5
1,290 ₪ במקום 1,690 ₪

SENSOR
מכשיר להכנת קרח
12 ק"ג קרח ב-24 שעות
199 ₪ במקום 299 ₪
SE-GSN-Z6Y6B

SENSOR
קומקום חשמלי זכוכית
SNG1800B
35 ₪ במקום 79 ₪

SENSOR
קומקום חשמלי נירוסטה
SN-1800
19 ₪ במקום 49 ₪

Tefal
מגהץ קיטור טפאל
SV6116
הספק 2200W
משאבת מים 5.3 בר
349 ₪ במקום 499 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף עד- 10.8.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התמונות להמחשה בלבד | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום

←
"60 אלף איש לא קמים בוקר אחד ורצים אל הגבול". הפלישה ההמונית לסאוטה

צילום: רויטרס
Violeta Santos Moura

אירופה תחת מתקפה

הפלישה של עשרות אלפי מרוקאים לספרד השבוע לא הייתה ספונטנית, והיא חלק ממגמה הולכת וגוברת של השתלטות אסלאמיסטית על היבשת הנוצרית ←אזרחי אירופה מתחילים להבין את סכנת הכיבוש העוין ומגיבים בהצבעה למפלגות ימין – אבל יכול להיות שזה כבר מאוחר מדי ← האם תופעת ההגירה עומדת להפוך למלחמה של ממש בתוך אירופה? האם זה יגרום לאירופאים השאננים להבין שישראל היא לא הבעיה, אלא דווקא הפתרון?

רבקי גולדפינגר

האירוע הדרמטי שאירע בסוף השבוע האחרון הפך ללא ספק לתמונת מראה חדה וכואבת לשאלת עתידה של ספרד, ואולי גם של אירופה כולה. פלישת עשרות אלפי מהגרים מרוקאים לסאוטה, המובלעת הספרדית, הייתה מחזה יותר ממדהים. נחשול עצום של מהגרים, יש המעריכים שבין 60 ל־70 אלף בני אדם, התפרץ בפרק זמן קצר יחסית אל עבר השטח הספרדי שבצפון אפריקה. בתוך זמן קצר הגבול קרס. כ־80 בני אדם נהרגו תוך כדי הכניסה הסוערת לסאוטה. חלקם טבעו, אחרים נמחצו בריצתם לעבר הגבול. מצב חירום הוכרז והתושבים המקומיים הסתגרו בחשש בבתיהם. נזק כבד נגרם לתשתיות המקומיות. שטף המהגרים לא פסק, וכוחות צבא ספרד הובהלו לסייע למשטרה המקומית להשתלט על המשבר.

בתוך כמה שעות מיהרה ממשלת ספרד להודיע כי השיגה שליטה, ורובם של המהגרים שחצו ממרוקו הוחזרו אחר כבוד אל מעבר לגבול. ראש הממשלה הספרדי, פדרו סאנצ'ס, הגדיר את נהירת המוני המהגרים "הפרת שלמותה הטריטוריאלית של ספרד", והתחייב כי כמעט כל המהגרים הוחזרו למרוקו לאחר ש"הצבא מנע התקדמות לא מאושרת לעבר יבשת אירופה". כוחות הביטחון הספרדיים, שהתפרסו באזור בכוחות מתוגברים, ממשיכים לסרוק את האזור בחיפוש אחר מהגרים שנותרו מאחור. מחסום ימי חדש הוקם, כשהמטרה ברורה: למנוע הסתננות נוספת לשטח הספרדי.

אלא שאירוע הפלישה ההמוני לעיר סאוטה זרע בהלה בקרב אזרחי אירופה, ועורר שאלות הרות גורל בנוגע למדיניות ההגירה בספרד בפרט ובאירופה בכלל. ראש הממשלה הספרדי סאנצ'ס חטף קיתונות של ביקורת על מדיניות ההגירה המקילה שלו כלפי שוהים בלתי־חוקיים. נשיאת הנציבות האירופית, אורסולה פון דרליין, הביעה את דרישתה כי על ספרד "לעשות הרבה יותר כדי לחזק את גבולותיה בנקודות קריטיות". מדינות אירופיות תבעו לבחון מחדש את ההגנה על גבולות האיחוד.

במכתב גינוי ששיגרו 22 מדינות באיחוד האירופי - בהן איטליה, גרמניה, דנמרק, אוסטריה ועוד - הן תקפו את ספרד על רשלנותה ועל הפקרת הגבולות: "אנחנו לא יכולים להרשות שחצייה המונית לא מבוקרת כזו, ניצול ההגירה או כל התקפה היברידית אחרת, ייצרו את הרושם שכניסה בלתי חוקית לאיחוד האירופי היא אפשרית", תקפו. ראש ממשלת ספרד סאנצ'ס הדף את הביקורת והאשים את המדינות החתומות על המכתב בכך שהן "מונעות מפייק ניוז ומשיקולים פוליטיים".

אולגה דויטש, עמיתה בכירה במכון משגב וסגנית נשיא ב־NGO Monitor: "האירוע הדרמטי הזה שם את האיחוד האירופי במקום לא נוח ומראה לעולם את החולשות שלו. חוסר היכולת של אירופה להגיב, גם אחרי כל השנים שהיא מתמודדת עם סוגיית המהגרים, מעורר סימני שאלה רבים. זה מביא את אירופה שוב ושוב למצבי משבר שהיא לא באמת ערוכה להם"

"משבר הומניטרי" של גברים צעירים

האירוע בסאוטה הוא ללא ספק הרבה יותר מבעיית גבול מקומית, מה שמחדד את עוצמת המאבק האירופי על גבולות היבשת. אולגה דויטש, עמיתה בכירה במכון משגב וסגנית נשיא ב־NGO Monitor, משוכנעת כי הוא בראש ובראשונה חושף ברבים את חולשתה של אירופה. "קודם כול, חייבים להבין את הגאוגרפיה", אומרת דויטש, "סאוטה, העיר הקטנה שמדברים עליה, היא פיזית בצפון אפריקה, ויש רק שתי ערים קטנטנות שנמצאות בחלק הזה של ספרד, שגובל עם מרוקו. אז מצד אחד פיזית פשוט מאוד לחצות את הגבול הזה, אבל ברגע שחוצים ונכנסים לסאוטה - זו רשמית טריטוריה של ספרד".

דויטש מדגישה כי אין זו הפעם הראשונה שבה מתרחש אירוע מהסוג הזה. "לפני כחמש שנים היה תסריט דומה, כאשר כעשרת

←

יחד נגיע

הפיזיותרפיה הקהילתית

בשירות הקהילה

כל הכבוד צוות!

תוקף בלי סוף את ישראל ומתקשה להגן על ארצו. ראש ממשלת ספרד פדרו סאנצ'ס

צילום: רויטרס La Moncloa Handout

אלפים מהגרים מרוקאים ניסו לחצות את הגבול. כבר אז דיברו על המקרה כפרשה מדאיגה, אבל זה לא משתווה בשום דרך למה שקרה השבוע. זה לא רק ש־60 אלף איש במספרים אבסולוטיים הם המון, אלא גם ביחס לגודל העיירה מדובר במספר אדיר של מסתננים. בסאוטה גרים כ־80 אלף איש, כך שמספר המהגרים שנכנסו הוא כמעט כמו עיר נוספת. כולם באירופה מדברים על 'פלישה', כי פיזית ומבחינת איך שזה היה נראה, מדובר בפלישה. זה היה מחזה לא נתפס, איך הם דהרו בהמוניהם ונראה כאילו הם משתלטים על העיר", היא מתארת את גודל ההתרחשות, "הם חצו את הגבול בקלות שהיא לא פרופורציונלית. הטענות הן שמהצד המרוקאי לא עשו דבר כדי למנוע זאת. המהגרים עצמם אמרו: שחיתי 200 מטרים והייתי בספרד. מהצד הספרדי, זה שילוב כנראה של פחד וכוחות מוגבלים שהוצבו שם ולא יכלו לעמוד מול אירוע בסדר גודל כזה.

"ההיבט השלישי הוא שמהמהגרים היו 60 אלף גברים, כמעט כולם צעירים. ופה זה כבר לוקח אותנו לשאר אירופה ומזכיר את עשרות אלפי המהגרים שבאו מסוריה ומלוב. דיברו על 'משבר הומניטרי', ובפועל הרוב היו גברים צעירים, אז מי עומד מאחורי זה? מה עומד מאחורי זה? איפה המשפחות?"

במה שונה תגובת המדינות באירופה בפעם הקודמת מתגובתן באירוע הנוכחי?

"הפעם 22 מדינות מתוך כל המדינות החברות באיחוד האירופי הגיבו בחומרה למקרה. הן התאגדו במכתב חריף והפנו אצבע מאשימה לספרד. במכתב נאמר שזה לא מקובל שהספרדים מקילים ראש באירוע כזה. לא ייתכן שגבולות אירופה יהיו פרוצים ככה, ומכאן ואילך הן דורשות מספרד להקפיד ולשמור על הגבול בצורה טובה יותר".

מה השינוי? למה פתאום הן מגנות? האסימון נפל?

"במשך יותר מעשור יש באירופה עלייה של הכוחות השמרנים והימניים. היום חלק גדול ממדינות אירופה נשלטות על ידי קואליציות ימניות. באיטליה, באוסטריה, בגרמניה, בשבדיה, בצ'כיה, ואני יכולה להמשיך ולמנות עוד ועוד מדינות. אפילו בהונגריה, שאנחנו פה בארץ מדברים שאיבדנו את התמיכה של אורבן, מי שניצח בהתמודדות נגדו הוא יוצא המפלגה שלו, זאת אומרת ימין. גם בסלובניה הממשלה החדשה היא ימנית, וזה לא נגמר. מדובר בתגובה שהחלה לפני יותר מעשור לכל מה שקורה ביבשת".

אבל אולי זה מאוחר מדי?

"אני לא יודעת אם מאוחר מדי, אבל זו תגובה לפשיעה הגואה ולאלימות הרבה יותר ממה שהאירופאים רגילים. האירופאים מרגישים שאירופה משנה את הצביון שלה. תסתובבי בהרבה מאוד בירות באירופה, ואלה כבר לא אותם נופים מבחינת האוכלוסייה, כמו לפני 10 או 15 שנה. וגם העול על הכלכלה של המדינות הוא אדיר. חלק גדול מהמהגרים לא משתלבים בשוק העבודה ולא עובדים, או עובדים בשחור, וזה מעורר המון דיונים ומחלוקות, והימין שמתחזק יותר ויותר מעלה את השאלות האלה", היא מסבירה ומודה כי "יש פה כמובן גם גל של פופוליזם, כי חלק מהימין גם יאשים את אוכלוסיית המהגרים בכל הבעיות האחרות".

אבל אחרי האירוע בסאוטה, מלבד זעקות הגעוואלד, האירופאים נוקטים צעדים קונקרטיים?

"חלק מהמדינות סוגרות את הגבולות שלהן, מהדקות את הפיקוח ואת האבטחה. איטליה למשל ביטלה עם ספרד את אמנת שֶנְגֶן (הסכם שנחתם בין מדינות אירופה על הנהגת מדיניות הגירה וביקורת גבולות מתואמת, ר"ג). צריך להבין שבאיחוד האירופי אין גבולות בין המדינות, יש חופש תזוזה לאזרחי האיחוד ולמעשה לכל אדם שנכנס לאיחוד. העובדה ש־60 אלף מהגרים נכנסו לתוך אדמת האיחוד האירופי גרמה לאיטליה לבטל את ההסכם עם ספרד. אבל זו רק אמירה, כי לאיטליה אין גבול משותף עם ספרד".

ובתוך ספרד מה קורה? מהן התגובות?

"בתוך ספרד הממשלה מנסה להשתלט על המצב. ממשלתו של סאנצ'ס היא ממשלת שמאל. אנחנו פה בארץ מכירים אותה היטב כאנטי־ישראלית, גם ברטוריקה אבל גם במעשים. חשוב להזכיר למשל שהממשלה הנוכחית בספרד היא זו שלא הסכימה שהספינות האמריקניות שהובילו תחמושת לישראל במלחמה יחנו בנמלים שלה. בתוך ספרד, הימין חלקו פופוליסטי ומנצל את ההזדמנות להעביר ביקורת על הממשלה. חלק מחברי הפרלמנט מיהרו לנסוע לסאוטה ולדבר על גל המהגרים ששוטף את המדינה. וזאת בדיוק הסכנה, שמנצלים את האירוע הזה לקרב פוליטי פנים־ספרדי. ומה שלא מפתיע, לצערנו, הוא שבעיצומו של המשבר האירופי הגדול מאוד הזה, שלא קשור אלינו בשום צורה, איכשהו כל תאוריות הקונספירציה קשורות לישראל. בעיתונים המקומיים, בערוצי הטלוויזיה וברשתות החברתיות מיד מאשימים את ארצות הברית וישראל, שבכוונה יזמו את המשבר הזה יחד עם מרוקו - אשמה שכמובן אין לה שום קשר למציאות, אבל אנחנו רואים מה האווירה הכוללת. וזה אמור להדאיג אותנו מאוד", היא מתריעה.

צילום: באדיבות הלשכה

אבירם בלאיש, סגן נשיא המרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון:
"למעשה, באירוע הזה בספרד הגיעו עשרות אלפי פליטים ושינו בשנייה אחת את כל מה שהוגדר וסוכם לפני כן. פתאום המדינות באירופה זועמות, מודאגות, חותמות על מסמך שמותח ביקורת על ספרד. פתאום מדברים על שימוש בהגירה כעל איום היברידי. זאת אומרת, אירופה משנה את השפה משפה של הומניטריות לשפה של ביטחון"

אירופה לא ערוכה למשבר

דויטש מבהירה כי ההאשמה האוטומטית של ישראל לא נעשית רק באירוע הנוכחי. "שלא נתבלבל, זאת המציאות באירופה וגם בצפון אמריקה בשלוש השנים האחרונות. אנחנו רואים את זה גם בבלגיה, באירלנד, בהולנד ובעוד הרבה מקומות. ברגע שיש משבר גדול בחברה, שהוא יכול להיות כלכלי או פלילי - התאוריות האנטישמיות הן הראשונות שצצות. ושוב, זה לא מפתיע שזה מגיע מהממשלה בספרד ומהחברה הספרדית, כי מנרמלים את זה שם ושומעים את זה מהדרגים הגבוהים ביותר בממשלה".

והעובדה שספרד היא פרו־פלשתינית ותוקפת כל הזמן את ישראל על זכויות ל"פליטים", לא נותנת להם איזו תמונת מראה: תראו איך אתם בעצמכם מתנהגים למהגרים?

"היום השמאל הפרוגרסיבי, שהוא פרו־פלשתיני ואנטי־ישראלי, האמונות שלו לא מבוססות על עובדות אלא על תעמולה ואידאולוגיה דוגמטית. הם לא רואים שום קשר בין מה שקורה בישראל ובין מה שקורה אצלם בבית. יש פה צביעות, שלא מפתיעה בכלל".

דה־פקטו, מציינת דויטש, אין כל סיבה שאותם מהגרים ממרוקו יזכו לקבל אזרחות בספרד. "צריך להבין שבית המשפט העליון בספרד קיבל לפני כחודש החלטה שמי שמגיע לאדמת ספרד דרך הים, יקבל סטטוס של תושב, ויש דיונים בתוך ספרד האם ההחלטה המשפטית הזאת היא שעוררה גל המוני של מהגרים. יש כאלה שטוענים: מה הסיכוי ש־60 אלף מרוקאים מקומיים, שלא מדברים ספרדית ובטח לא אנגלית, שמעו על ההחלטה של בית המשפט העליון בספרד? הרוחות בספרד סוערות, והדעות באשר למניעים של האירוע חלוקות".

איך באמת פתאום יש גל כזה של מהגרים? קשה

פרח
ישראל
רשת חינוך מיוחדת מאוד

בואו להיות חלק מנבחרת
פרח ישראל

הרשת הגדולה והמובילה בישראל
לחינוך מיוחד
מתרחבת ומגייסת
למסגרות חינוך מיוחד **ברחבי הארץ**:

צוותים מקצועיים
פרא רפואיים
קלינאית תקשורת, אחות, מנתחת התנהגות,
מרפאה בעיסוק, פיזיותרפיסטית
מטפלת רגשית, עובדת סוציאלית

צוותים חינוכיים
גננת, סייעת, מטפלת, מחנכת, מורה

למה להצטרף אלינו?
- תנאים מצויינים
- יציבות תעסוקתית
- הכשרה וקידום מקצועי
- סיפוק יומיומי

לפרטים נוספים:
073.339.5500
לשליחת קו"ח: korot@perach-israel.org

כ- 15,000 ילדים ובוגרים | **מעל ל- 5,000** אנשי צוות | **182** מוסדות | **מעל ל- 30** רשויות ויישובים

פרח ישראל לצמוח. להצמיח. להיות חלק ממשהו גדול.

*המודעה פונה לשני המינים

גבול קשה להגנה. מבט סאוטה ומרחב גיברלטר

להאמין שמדובר באירוע ספונטני.

"כולם אומרים שזה לא יכול להיות ספונטני. יש כאלה שמאשימים גופים של מבריחי מהגרים לא חוקיים. אני חושבת שימים יגידו והכול ייחשף".

בתמונות נראה שהם לא הגיעו עם מזוודות או עם תיקים גדולים. הם באו כמו שהם. אולי זה היה רק אקט מחאה ולא באמת כוונה להיכנס פנימה?

"הכול יכול להיות. הם באו כמו שהם, ומקסימום עם איזה תיק קטן של מסמכים וניירת. הם כאילו באו לעבוד, אבל שוב, זה ממש לא ספונטני, כי 60 אלף איש לא פשוט קמים בוקר אחד ורצים אל הגבול. יש פה המון תאוריות. הכול יכול להיות. יש המון דרכים לעורר משבר ושיח פוליטי, וספרד נמצאת בתוך משבר פנימי, אז לכי תדעי אילו גורמים יכולים להיות מעורבים בדבר כזה".

השלכות האירוע המקומי בסאוטה מקרינות לא רק על ספרד, אלא על אירופה כולה. "האירוע הדרמטי הזה שם את האיחוד האירופי במקום לא נוח ומראה לעולם את החולשות שלו", מדגישה דויטש, "חוסר היכולת של אירופה להגיב, גם אחרי כל השנים שהיא מתמודדת עם סוגיית המהגרים, מעורר סימני שאלה רבים. זה מביא את אירופה שוב ושוב למצבי משבר שהיא לא באמת ערוכה להם.

"כל האירועים האלה יוצרים אווירה לא בריאה באירופה, כי האנשים מרגישים לא בטוחים ולא ערוכים לאתגרים של המאה ה־21. הם רואים ששאר העולם מתנהל בשפה אחרת לגמרי, בקני מידה אחרים לגמרי, מזיזים כוחות, מזיזים משאבים. ואירופה שוב ושוב נשארת בשוליים".

אבל ממשיכה להטיף לישראל.

"לגמרי. זה אזור הנוחות של האיחוד האירופי. במקום להתמודד עם הבעיות של עצמה, הכי קל להטיף מוסר לאחר, ומי המדינה הראשונה ברשימה? תמיד ישראל", היא נאנחת, "למרות זאת, אני רוצה להאמין שהם לא יוותרו בקלות על היבשת שלהם. אני עדיין מקווה שהאירופאי האמיתי מתישהו יתעורר ויגיד: עד כאן. מצד שני, יש יותר מדי ערים במערב אירופה ובצפון אירופה שבהן ראש העיר כבר לא יכול להיבחר בלי הקול המוסלמי. זאת המציאות היום באירופה. גם הקול הלא מוסלמי לא יכול להיבחר בלי תמיכת האוכלוסייה המוסלמית, ובסופו של דבר, אני תמיד אומרת שכל פוליטיקה היא פוליטיקה מקומית. כל פוליטיקאי קם בבוקר וקודם כול חושב איך הוא נבחר שוב, לפני כל דאגה אחרת. אז כרגע המצב באירופה נראה בהחלט לא טוב".

> **אבירם בלאיש:** "אנחנו בישראל ראינו מה גורמת תנועה של עשרות אלפי אנשים. כמו ב־7 באוקטובר, התרחיש הזה, התנועה המאסיבית הזאת של האנשים, שקשה לעמוד מולה גם כשאתה הצבא החזק ביותר, הוא קיים. ואם הייתי בונה על זה קמפיין, הייתי אומר לאירופאים שיבינו שאפשר לכבוש מדינה גם בלי נשק. זה המסר"

הזדמנות להסברה ישראלית

אבירם בלאיש, סגן נשיא המרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון, בכיר לשעבר במערכת הביטחון ומומחה לגאופוליטיקה אזורית, סבור שהאירוע הדרמטי בספרד יוביל לשינוי התנהגות של מדינות אירופה.

"ברגע שמגיעים 70 אלף פליטים בבת אחת, באופן אוטומטי זה משנה את דרכי התגובה של האירופאים", מציין בלאיש, "האם הם ישנו את תפיסות העולם שלהם? האם לדוגמה הם מבינים שהתפיסות הישנות שלהם על גבולות חיצוניים ליבשת מתמוססות, ופתאום הגבולות הפנימיים בין המדינות הופכים להיות רלוונטיים? לחלוטין אפשר להבין שהאירוע הזה מוביל לשינוי סדרים ויכול אפילו להוביל לשינוי גבולות בעשור הבא", הוא פוסק, "אני חושב שתנועת האנשים, הכמות העצומה והמוביליזציה שלהם ישנו את ההתנהגות האירופית ביחס לפליטות ולא רק את דעת הקהל.

"בעשור האחרון אירופה מנהלת ויכוחים פנימיים סביב סוגיית ההגירה, והם סידרו מערכת אחידה לניהול כל הגבולות החיצוניים של היבשת. למעשה, באירוע הזה בספרד הגיעו עשרות אלפי פליטים ושינו בשנייה אחת את כל מה שהוגדר וסוכם לפני כן. פתאום המדינות באירופה זועמות, מודאגות, חותמות על מסמך שמותח ביקורת על ספרד. פתאום מדברים על שימוש בהגירה כעל איום הירידי. זאת אומרת, אירופה משנה את השפה משפה של הומניטריות לשפה של ביטחון.

"פתאום את רואה קריאה להשהות את הסדרי התנועה מול ספרד, להגדיל את הכוחות הצבאיים והביטחוניים בגבולות עם ספרד ולהדק את הבקרות הפנימיות. פתאום אף אחד כבר לא מדבר על חיזוק הגבול החיצוני של אירופה, אלא מתחילים לחזק את הגבולות מול ספרד. אירופה מפסיקה להתגונן יחד מהאיום מבחוץ, והמדינות מתחילות להתגונן זו מזו. ולכן אנחנו רואים למעשה איך אירוע דרמטי אחד מעביר את הדיון האירופי מהשאלה איך מגינים על גבול חיצוני לשאלה האם אפשר לסמוך עדיין על המדינה השכנה".

אתה מעריך שמדובר באירוע מכונן?

"חד־משמעית אירוע מכונן. בעיניי הוא הרבה יותר מורכב וגדול ממה שהוא נראה. לא קמים ביום בהיר אחד כל כך הרבה אנשים ובמקרה כולם עוברים את הגבול. יכולים להיות שלל הסברים לאירוע: יש פה ניצול של המדיה הדיגיטלית להפצת מידע, יש פה רשתות של הברחות, ויש לקיחת פרשנות שגויה של מידע משפטי וניצול לטובתך. בית המשפט העליון הספרדי קבע שאין להחזיר באופן מיידי מהגרים שהגיעו דרך הים, והתרגום מבחינתם היה שמי שמגיע מהים לא יגורש. זה אירוע קלאסי של להשתמש בכלים הומניטריים ואחרים לטובתך. הם לקחו את הפסיקה שנועדה לכאורה להגן על זכויות אדם, והפכו את המשמעות שלה להחלשת היכולת של המדינה להגן על עצמה".

הם בסך הכול זיהו את הפרצה.

"נכון, מסתבר שאין צורך בנשק ואין צורך בהפרת החוק. מספיק לעוות את הפירוש של החלטת בית המשפט. לכן אני משוכנע שיש פה אירוע מנוהל ומתוכנן היטב ולא משהו ספורדי. ההערכות בישראל הן שהאירוע הזה היה מתוכנן ומנוהל. בישראל, כשאתה רואה תנועה של אזרחים זה תמיד הופך להיות איום ביטחוני. אנחנו מכירים את סוג התרחיש הזה, ולכן אנחנו מבינים שיש יד שמנהלת הכול

מאחורי הקלעים. זו יכולה להיות התארגנות מקומית מתוחכמת, זה יכול להיות ארגון כזה או אחר, וזו יכולה להיות מדינה אחת או כמה מדינות. יש כאן מלחמת תודעה. לא סתם ראינו גם סרטונים שמאשימים את ישראל במעורבות באירוע הזה".

אין גבול לאבסורד.

"נכון, אבל ישראל לטעמי הייתה צריכה לענות לאירוע הזה אחרת לגמרי. אין ספק שישראל היא תמיד האשם, ומה שמדהים זה לחבר אותנו ליכולת של הדבר הזה. לא צריך להגיב לכל דבר ובטח לא להגיב בצורה ספורדית אישית, כמו כל מיני תגובות של גורמים בישראל שפגעו בנו. אני סבור שהיינו צריכים להראות איך ישראל חוותה את 7 באוקטובר, ומכאן להגיד שאין רלוונטיות להאשמה הזאת".

לא הבנתי את ההשוואה בין האירועים. הרי ב־7 באוקטובר אלה היו מחבלים שבאו לרצוח, ובסאוטה מדובר במהגרי עבודה ופליטים.

"קודם כול את צודקת, אבל ההשוואה באה ללמד איך יכולה כמות מאסיבית של אזרחים מול גדר לשנות מציאות. אני לא חושב שיש גדר שיכולה לעצור 70 אלף אזרחים. לאור המוביליזציה האדירה של האנשים, אני לא רואה כוח אש שמסוגל לעצור תנועה כזאת. ולכן כדאי למנוע עוד קודם את ההתארגנות ואת התנועה, ולא למנוע את ההתרחשות כשהיא כבר קורית בשטח. אין סיכוי שכמה שוטרים מרוקאים יצליחו לעצור 70 אלף איש שעטים עליהם, אלא בירי המוני - ואני לא רואה את זה קורה".

רוצים דרכון אירופי, לא זהות

באירופה נפל האסימון? אנשים הבינו שההגירה היא פצצה מתקתקת?

"כיום אירופה מבינה את זה", אומר בלאיש, "אני גם מעריך שאירופה היום כבר נמצאת במקום בעייתי מאוד. עוד באביב הערבי התרענו שאלפי ועשרות אלפי מהגרים ישנו את פני אירופה. זאת לא אמירה מהיום. במיוחד לאור העובדה ששיעור הילודה במדינות רבות באירופה הוא נמוך ביותר אל מול האסלאמיזציה שצפויה לעלות. ואני חושב שהבעיה היחידה היא שלאירופאים אין כלים להתמודד עם הדבר הזה".

אירופה כבר נכבשה מבפנים?

"בהחלט. והבעיה שלנו היא שברגע שמאשימים אותנו - כמו במקרה הנוכחי בספרד, שהאשימו שאנחנו אלה שגרמנו לזה - אתה נמצא בעמדה שאתה צריך להוכיח שזה לא אתה. מדובר באבסורד תודעתי, כי ברגע שמישהו מאשים את ישראל שהיא גרמה לאירוע - אז אוטומטית יש כאלה שמאמינים לסיפור הזה ואתה לא עומד בעמדה של הסברה אלא על דוכן הנאשמים. האם ישראל הייתה צריכה לעשות משהו פורמלי? איך מעבירים את נטל ההוכחה מאיתנו אליהם? אני חושב שזה הסיפור".

זה בכלל אפשרי?

"אני חושב שכן. זה תהליך, ואני מאמין שהפליטים הם דווקא דוגמה מצוינת לכך, מהסיבה הפשוטה שבסופו של דבר אתה חייב להפריד בין דעת הקהל כלפיך בעולם ובין המעשה שהם יעשו בתגובה להגירה. בסוף הרי אנחנו רוצים לשנות משהו באירופה לטובת ישראל. יש לנו שני אופנים לעשות את זה. אופן אחד זה לשנות את דעת הקהל, ולומר 'אנחנו מנסים לשכנע אתכם שישראל לא פגעה בפלשתינים, ושהם מחבלים ולא לוחמי חופש'. אבל שינוי דעת הקהל באירופה, בשלב הזה לצערי הוא צעד כמעט חסר סיכוי. ולכן אני טוען שאנחנו צריכים לעבור למשהו אחר, לשינוי ההתנהגות ולא לשינוי דעת הקהל", הוא מבהיר, "כי גם אם זה מה שהם חושבים עלינו, אבל אנחנו מצליחים לשכנע אותם שהבעיה של הפליטות או הבעיה של האסלאמיזציה היא קודם כול הבעיה של אירופה, והם מבינים שהם צריכים לעשות מעשים אקטיביים לצורך תיקון המצב, לפקח, לעצור למנוע הגירה - אחרי שינוי ההתנהגות שלהם נוכל גם לשכנע אותם שיש פה סימטרייה, שיש פה משהו דומה".

בלאיש מסביר כי "האזרח הספרדי יבין את הנזק שנגרם לו ולספרד מהקבוצה הזאת, שיש לה מאפיינים דומים מאוד למה שאנחנו מתמודדים איתו: מוסלמים שרוצים לחיות לפי חוקי השריעה ולא מצייתים לחוק באירופה. אני מכנה אותם 'מוסלמים על אדמת אירופה', כי הם ממש לא רוצים להיות אירופאים. הם אולי רוצים דרכון, אבל לא את הזהות. ולכן אם הצלחת במהלך הזה להראות את מה שעלול היה לקרות אצלם במקרה ש־50 אלף איש היו נשארים בכפר סאוטה ומשנים את המבנה הדמוגרפי שלו, זה היה גורם לאנשים להבין, בלי שום קשר לישראל ולעזה.

"אנחנו בישראל ראינו מה גורמת תנועה של עשרות אלפי אנשים. ואם מחר הספרדים יבינו את הסיכונים הנשקפים להם מתאים אסלאמיים קיצוניים, מרשתות אסלאמיות שנמצאות באירופה, אחרי שהם יבינו את הסכנה הנשקפת להם - יש לישראל סיכוי להסביר בפעם הראשונה מה הסכנה שנשקפת לה.

"כמו ב־7 באוקטובר, התרחיש הזה, התנועה המאסיבית הזאת של האנשים, שקשה לעמוד מולה גם כשאתה הצבא החזק ביותר, הוא קיים. ואם הייתי בונה על זה קמפיין, הייתי אומר לאירופאים שיבינו שאפשר לכבוש מדינה גם בלי נשק. זה המסר. גם בלי נשק, 70 אלף אנשים יכולים לכבוש מדינה. ואם הם לא היו חוזרים והיו מגיעים עוד מאות אלפים - הם פשוט היו כובשים את המדינה. ומה אז הספרדים היו עושים?" תוהה בלאיש, "אפשר לראות לאט לאט תנועה של מדינות באירופה שמבחינות בעוצמת הפגיעה מההגירה, רואות את הצורך לפעול, ומבינות שאם הן לא יפעלו בהקדם - המבנה הדמוגרפי שלהן הולך להשתנות".■

התמונות להמחשה בלבד. המבצע בכפוף לתקנון. 24 תשלומים בכ. אשראי ללא ריבית או עד 12 תשלומי צ'קים באישור חב' ERN. המבצע עד גמר המלאי. ט.ל.ח

״מקבלי ההחלטות צריכים לתת תשובות, לא לחקור את עצמם״

← ״בימי הגירוש הרגשנו שארץ ישראל הולכת ונעלמת, כיום אנחנו נמצאים בתנופה אדירה של בנייה״. חבר הכנסת אריאל קלנר

צילום: שרון לייבל׳ פלאש 90

חבר הכנסת אריאל קלנר (הליכוד) קידם בקדנציה החולפת חוקים שנאבקים על ייהוד הגליל, מונעים קצבאות ממשפחות מחבלים, נלחמים נגד התערבות מדינות זרות וגם מונעים את שידורי התעמולה של אל־ג׳זירה הקטארית בישראל ← אבל אחד מחוקי הדגל שלו הוא חוק ועדת החקירה הלאומית לאירועי שבעה באוקטובר, כדי שהפקת הלקחים תהיה עניינית ולא פוליטית. ״ההתערבות של מערכת המשפט בענייני ביטחון גבתה מחיר דמים כבד, ודורשת בדיקה מעמיקה״, אומר קלנר בריאיון ל׳בשבע׳

יוסף ארנפלד

קדנציה ראשונה ומלאה בכנסת מגיעה לסיומה בעבור חבר הכנסת אריאל קלנר מהליכוד, לאחר שהעמיד במרכז עבודתו הפרלמנטרית מאבק מתמשך מול מנגנוני הפקידות ומערכות המדינה. עבודתו התפרסה על פני מערכות המשפט, הביטחון, מוסדות התכנון ורשות מקרקעי ישראל, במטרה להטמיע מחדש את התפיסה הלאומית והאתוס הציוני בגופים הללו. לאורך השנים הפנה קלנר מאמצים רבים מול מוסדות הממשל, כדי לשנות את תפיסת עולמם המערכתית ולמנוע שחיקה בערכי היסוד של המדינה.

אחד מחוקי הדגל שקידם קלנר בקדנציה החולפת הוא חוק ועדת החקירה הלאומית לאירועי שבעה באוקטובר, הצעה שטרם אושרה סופית בכנסת. ״ועדת חקירה לאומית נועדה לתת מענה ראשוני לחשיפת כל האמת על מחדלי שבעה באוקטובר ולסלול דרך לתיקון אמיתי״, מסביר קלנר בשיחה עם ׳בשבע׳, ״רק חקירה שמגיעה מכל הכיוונים תוכל להביא לגילוי העובדות. המנגנון של ועדת חקירה ממשלתית, שבה ראש הממשלה ממנה את החברים, זוכה לאמון חלקי בלבד בציבור. מנגד, הדרישה של השמאל לוועדת חקירה ממלכתית משפטית פירושה שמי שיקים אותה הוא נשיא בית המשפט העליון יצחק עמית, ובעבורם זהו כלי לחיסול פוליטי של הימין, בדיוק כפי שניסו לעשות לראש הממשלה בחקירות״.

לדבריו, הרכב כזה של ועדה יביא לתוצאות ידועות מראש. ״ישבו שם גורמים ביטחוניים בעלי תפיסה מוטה פוליטית, והמסקנות ייכתבו מראש. איש לא יבדוק שם את אחריות מערכת המשפט והתערבותה החוזרת ונשנית בענייני ביטחון, מהפרקליטים הצבאיים במרכזי האש, דרך היועצים המשפטיים ועד לבג״ץ. אף אחד גם לא יבדוק את תפיסת ׳שומרי הסף׳, ואת השאלה אם בליל שבעה באוקטובר מדובר היה בתקלה נקודתית או בשיטה״.

קלנר טוען כי התנהלות המערכת בליל הטבח משקפת תופעה רחבה יותר. ״הייתה פה שיטה של מידור הדרג המדיני הנבחר. גורמים במערכת אינם רואים בממשלת ימין דרג לגיטימי, תופסים את עצמם כגורם האחראי ומקבלים החלטות באופן עצמאי. את התוצאות של התפיסה הזאת ראינו כולנו, וזה דפוס שלעולם לא ייבדק בוועדה שימנה יצחק עמית״.

כחלופה מציע קלנר מודל המבוסס על הוועדה האמריקנית שחקרה את פיגועי 11 בספטמבר. ״הצעת החוק מבוססת על מודל הוגן, שבו הוועדה תמונה בהסכמה של 80 חברי כנסת או בחלוקה שווה של שלושה נציגים לקואליציה ושלושה לאופוזיציה. החוק קובע כי בוועדה לא ישבו מי שכיהנו בתפקידים שהשפיעו על ליבת הביטחון מההתנתקות ועד הטבח, כולל נושאי דרגות אלוף ומעלה, חברי ממשלה, ראשי שב״כ וסגניהם, שופטי עליון, פרקליטים צבאיים ויועצים משפטיים. האנשים שהיו חלק מקבלת ההחלטות צריכים לתת תשובות לציבור, ולא לחקור את עצמם״.

הטענה כלפי היוזמה שלך, שהיא יוצרת מצב שבו הנחקרים ממנים את חוקריהם.

״ברור שהנחקרים אינם יכולים להיות גם החוקרים״, הוא משיב נחרצות, ״העיקרון הזה נכון בנוגע לחברי הכנסת, אך הוא נכון באותה מידה גם בנוגע לשופטי בית המשפט העליון וכל גורם אחר במערכת, שכן כולם צריכים להיחקר. כרגע ישנה קבוצה שסבורה כי מערכת המשפט ושומרי הסף נמצאים מחוץ לתחום החקירה. כדי להגיע לאמת ולתקן את המחדלים כדי למנוע את האסון הבא, חייבים לבדוק את כל הכיוונים. אם ינטרלו מסלולי חקירה מסוימים, לא נגיע לחקר האמת״.

> ״ברור שהנחקרים אינם יכולים להיות גם החוקרים. העיקרון הזה נכון בנוגע לחברי הכנסת, אך הוא נכון באותה מידה גם בנוגע לשופטי בית המשפט העליון. השמאל שואף לקבע בתודעה נרטיב שלפיו צד אחד הציל את המדינה והצד השני הרס אותה, כדי להנציח את תפיסת ׳שומרי הסף׳. מסיבה זו הם מנסים למנוע כל אפשרות להציג שאלות לשופטי העליון, ליועצים המשפטיים ולפרקליטים הצבאיים״

לדבריו, המאבק על זהות הוועדה הוא לא רק טכני, אלא נוגע לעיצוב הזיכרון והתודעה הציבורית לשנים קדימה. ״השמאל שואף לקבע בתודעה נרטיב שלפיו צד אחד הציל את המדינה והצד השני הרס אותה, כדי להנציח את תפיסת ׳שומרי הסף׳ ולהילמד כך באקדמיות הצבאיות ובבתי הספר. מסיבה זו הם מנסים למנוע כל אפשרות להציג שאלות לשופטי העליון, ליועצים המשפטיים ולפרקליטים הצבאיים״.

קלנר מצביע על השפעת המערכת המשפטית על תהליכים ביטחוניים בשטח. ״ההתערבות של מערכת המשפט בענייני ביטחון, ותפיסת ׳שומרי הסף׳, גבו מחיר דמים כבד ודורשות בדיקה מעמיקה. בליל שבעה באוקטובר התרחש מידור של הדרג הנבחר, בהמשך ישיר לתקופה שבה נטען כי לדרג הנבחר אסור לשלוט. מנגנון כזה, שרואה את עצמו כמנהל המדינה, לא יוכל לבדוק את אירועי הלילה ההוא בצורה אובייקטיבית והוגנת״.

גם אם ההצעה הזאת נשמעת הוגנת, ברגע שהשמאל מטיל וטו, לעולם לא יהיה שיתוף פעולה עם ועדה כזאת.

״הבחירות האלה הן למעשה משאל עם״, גורס קלנר, ״ברגע שנקבל את הכוח מהציבור ותוקם ממשלת ימין, לא תהיה להם ברירה אלא לשתף פעולה. האמירות שנשמעות כעת מהאופוזיציה ישתנו ברגע שהעם יאמר את דברו. מנגד, אם חלילה הם ינצחו, ברור לכולם שתוקם ועדת חקירה משפטית שתוצאותיה כתובות מראש״.

הצעת החוק להקמת הוועדה הלאומית כבר עברה בקריאה ראשונה, וכעת קלנר מסמן את משאל המתפקדים בפריימריז בליכוד כשלב המכריע. מבחינתו, הצבעת המתפקדים אינה רק ←

שב עם החברותא בטרפסת של 50 מטר

הזדמנות אחרונה לריזורט היווני בפדואל

- הבניה בעיצומה - הכניסה תוך פחות משנה -

החל מ- ₪2,405,000

רוצים לראות בעיניים?

פה מתאמים פגישה: 073-3585820

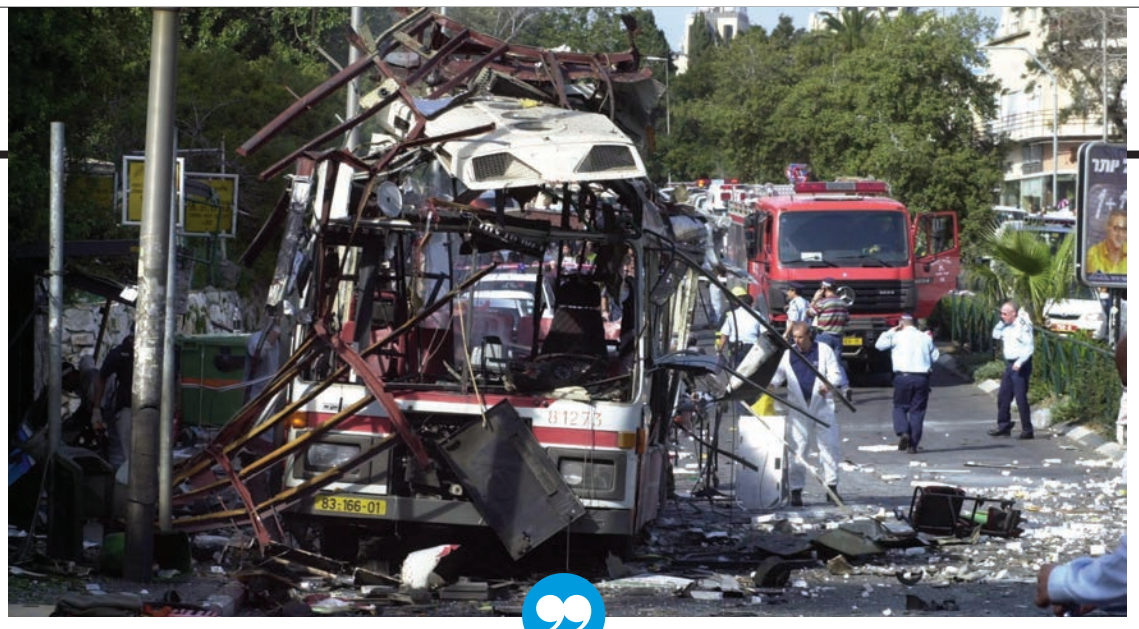

"בזכות החוק המחבל לא חזר לחיפה, המשפחות מקבלות התראה רשמית עם שחרור המחבל". הפיגוע בקו 37 בחיפה

צילום: רונן לידור, פלאש 90

"כשאין ייהוד נגב וגליל, מקבלים בתהליך איטי אסלאמיזציה ואובדן זהות, עד שמגיעים למצב של 15 אחוזים בלבד של אוכלוסייה יהודית במרכז הגליל. זיהיתי שיישובים יהודיים בצפון נתקעים עשרות שנים בוועדה המחוזית רק כדי לקבל אישור להרחבות מזעריות. התוצאה הייתה דילול אוכלוסייה, עזיבה של צעירים וסגירת גני ילדים"

עניין אישי, אלא תנאי להמשך קידום היוזמה. מכיוון שהוא רשום כיוזם החוק, רק היבחרותו מחדש לכנסת תאפשר להחיל עליו דין רציפות. אם לא ייבחר, התהליך ייעצר ויידרש להתחיל מבראשית.

"משאל המתפקדים בליכוד הוא קריטי", מדגיש קלנר, "אם החוק לא יקבל דין רציפות, נצטרך להתחיל את כל תהליך החקיקה מההתחלה. בחירה בי תבטיח שנוכל להביא את החוק לקריאה שנייה ושלישית בתוך שבוע או שבועיים, ולסיים את החקיקה במהירות. כך נוכל להקים ועדת חקירה שתביא סוף סוף אמת לציבור, ולא ועדה שתחקור לכיוון חד־צדדי".

עלולים לאבד את הנגב והגליל

זירה בולטת נוספת שבה התרכזה עבודתו של קלנר בקדנציה החולפת היא המאבק על האחיזה היהודית בנגב ובגליל. הפעילות שלו בנושא נעה בין בלימת תוכניות מתאר עירוניות של יישובים ערביים, לבין קידום חקיקה שתקל על התרחבות היישובים הקטנים בצפון. "אחד המאבקים המשמעותיים היה לבלום את הרחבת שטח השיפוט של סח'נין, שהייתה מסכנת את יישובי גוש משגב", הוא משחזר, "זה היה תכנון שקודם בממשלה הקודמת בהיקפים שחרגו מהצרכים הדמוגרפיים של העיר ואיים על צירים מרכזיים. עברתי נציג־נציג בוועדות התכנון כדי לבלום את התוכנית, ובסופו של דבר הצלחנו לעצור אותה".

לדבריו, השורש לבעיה טמון בהיעלמות התפיסה הציונית ממוסדות המדינה ובראשם ועדות התכנון ורשות מקרקעי ישראל. "כשאין ייהוד נגב וגליל, מקבלים בתהליך איטי אסלאמיזציה ואובדן זהות, עד שמגיעים למצב של 15 אחוזים בלבד של אוכלוסייה יהודית במרכז הגליל. זיהיתי שיישובים יהודיים בצפון נתקעים עשרות שנים בוועדה המחוזית רק כדי לקבל אישור להרחבות מזעריות. כשמאשרים תוספות בודדות בשנה ליותר מ־300 יישובים, תהליך ההרחבה מעוכב לדור שלם. התוצאה הייתה דילול אוכלוסייה, עזיבה של צעירים וסגירת גני ילדים".

כדי לתת מענה לחסם התכנוני המסורבל, קידם קלנר חוק המעביר את סמכויות האישור מהוועדה המחוזית לוועדה המקומית בעבור תוכניות בנייה של עד 40 יחידות דיור בשטח מוכר. "החוק הזה משחרר את הפקק ומעניק חמצן תכנוני מיידי להתיישבות בנגב ובגליל, בלי שהיישובים ייאלצו להמתין שנים מורטות עצבים של בירוקרטיה", הוא מסביר. היוזמה נועדה לתת מענה מהיר ליישובים הקטנים ולהבטיח את המשך התפתחותם ללא סחבת ממושכת.

לצד החקיקה התכנונית, פעל קלנר בכנסת באמצעות שאילתות והצעות לסדר, כדי להביא ליישום מתווה ההנחות בקרקע לחיילי מילואים, שהגדיל את ההנחה מ־75 אלף שקלים ל־250 אלף שקלים. מנגד, הוא מציג נתונים קשים על הפערים במחירי הקרקע. "יש לנו עיוות מטורף, שבו ביישובים ערביים מקבלים מגרש לשלוש יחידות דיור ב־50 אלף שקלים, ובמרחק קילומטר אווירי משם, ביישוב יהודי, מגרש עולה 1.6 מיליון שקלים. גם אחרי ההנחות למילואימניקים המחיר מגיע ל־1.3 מיליון שקלים. יש פה עוד כברת דרך ארוכה לעשות".

קלנר מדגיש כי הטיפול בסוגיית הקרקעות מחייב גם שינוי תפיסתי במינויים בצמרת המינהל. "המינוי של יהודה אליהו לראש רשות מקרקעי ישראל הוא דרמטי. אם לא נדע להציב אנשים שהוכיחו את עצמם בעשייה בהתיישבות, ונהיה כבולים שוב לשומרי הסף ולמערכת המשפטית, שמנסה להתערב גם במינויים האלה, אנחנו עלולים לאבד את הנגב והגליל". מבחינתו, ללא העצמת ההתיישבות בשטח ומינוי אנשי ביצוע מתאימים, המאבק הלאומי בצפון ובדרום יישאר חסר מענה.

נושא נוסף שבו התמודד קלנר מול מערכת המשפט הוא חוק שלילת קצבאות הילדים מהורי קטינים שהורשעו בעבירות טרור. מדובר בחוק שבג"ץ כבר פסל בעבר, ובקדנציה החולפת חוקק אותו קלנר מחדש למרות התנגדות הייעוץ המשפטי. "החוק מנסה להשיב אל השולחן מושגי יסוד בסיסיים", הוא מסביר, "זה מצב אבסורדי שבו קטינים שביצעו עבירות טרור שוהים בבית הסוהר על חשבון המדינה, ובינתיים הוריהם ממשיכים לקבל בעבורם קצבאות ילדים. בג"ץ פסל את החוק המקורי בשנת 2021, ולאחר שבעה באוקטובר הגשתי אותו מחדש. לאורך כל הדרך ניסה הייעוץ המשפטי לבלום את החקיקה, אך בסופו של דבר הצלחנו להעביר אותה במליאה".

העיקרון המרכזי שעמד בבסיס החוק, מסביר קלנר, הוא ההבחנה החדה בין פשיעה רגילה לבין עבירות על רקע לאומני. "היה לי חשוב לקבוע שטרור אינו עוד סוג של פשיעה פלילית, אלא חלק ממלחמה. בדיוק כפי שנאבקים על ייהוד הנגב והגליל, צריך להיאבק על ההגדרות הבסיסיות של מהי מלחמה ואילו כלים עומדים לרשות המדינה. לא תיתכן השוואה בין עבירות פליליות לעבירות לאומניות".

החוק החדש כבר גורר עתירות נוספות לבג"ץ, וקלנר מותח ביקורת חריפה על לוח הזמנים שנקבע לדיון בהן. "העתירות כבר הוגשו, אך בבית המשפט בחרו לדחות את הדיון שוב ושוב, וכעת הוא קבוע לסוף חודש דצמבר. התזמון הזה אינו מקרי, שכן הוא מתוכנן להתקיים לאחר הבחירות ובמהלך המשא ומתן הקואליציוני. יש כאן מאבק כוחות בצל חשש כבד שהמערכת תנסה לפסול מחדש חוק שהכנסת חוקקה בשנית".

מחבל לא עדיף מעבריין מין

חוק נוסף שקידם קלנר בעקבות אירועי שבעה באוקטובר הוא חוק אל־ג'זירה, שנועד לאפשר את סגירת שידוריו ופעילותו של הערוץ הקטארי בישראל. מבחינתו, גם החוק הזה מייצג שינוי קונספציה הכרחי בהבנת זירת הלחימה המודרנית. "החוק מבוסס על ההבנה שמלחמה אינה מנוהלת רק על ידי מי שלוחץ על ההדק או מחזיק סכין, אלא גם על ידי גופי תקשורת שמסיתים, מעלילים עלילות דם ומכוונים טרור באופן מבצעי בשטח", הוא מסביר, "לצערי, גם כאן הייעוץ המשפטי נאבק נגד החוק וטען שפעילות הערוץ חוסה תחת חופש הביטוי. מדובר בגוף תקשורת של מדינה זרה שלא רק תומך בטרור, אלא מעורר אנטישמיות ושנאת ישראל ומסכן באופן ישיר את חיי החיילים שלנו".

לצד אישור החוק, קלנר אינו מנסה להסתיר את אכזבתו מהריכוך שהוכנס בו במהלך הדיונים בוועדה. "המטרה המקורית שלי הייתה שברגע שגורמי הביטחון והממשלה קובעים כי גוף זר פוגע בביטחון המדינה, הסגירה תהיה קבועה עד שיוכח אחרת. לצערי, יושב ראש הוועדה צביקה פוגל בחר להתפשר מול הייעוץ המשפטי. כתוצאה מכך נקבע מנגנון שדורש מהממשלה להתכנס ולחדש את צו הסגירה מדי 90 ימים".

קלנר ממחיש את האבסורד שנוצר בעקבות הפשרה הזאת באמצעות פנייה שקיבל ישירות מהשטח. "לפני כמה חודשים פנה אליי חייל מילואים וסיפר שהוא נשלח במסגרת פעילות מבצעית לרמאללה, רק כדי להדביק על דלת המשרדים של אל־ג'זירה צו שמקפיא את הפעילות שלהם לשלושת החודשים הקרובים. חוק שנועד להגן על לוחמים גורם לכך שאנחנו מסכנים חיילים ומכניסים אותם ללב שטח אויב בשביל פרוצדורה בירוקרטית. זו התוצאה הישירה של משפטיזציה שלא שמה בראש סדר העדיפויות את אבטחת כוחותינו".

למרות הסייגים והפערים מהצעת החוק המקורית, קלנר רואה ביוזמה שנעשתה צעד ראשון וחשוב בכיוון הנכון. "הצלחנו להשיג את הרכיבים המרכזיים, והחוק במתכונתו הנוכחית טוב בהרבה מהמצב שקדם לו. זו רגל בדלת ואמירה חשובה מאוד שמבהירה למערכת הביטחונית והמשפטית כי האויב מפעיל תעשייה שלמה של הסתה, וכי יש עוד כברת דרך לתקן ולחזק את המענה בחקיקה".

יוזמה חקיקתית נוספת שקידם קלנר נולדה בעקבות פנייה של אב שכול. החוק קובע הרחקה של מחבלים מורשעים וסייעניהם לאחר שחרורם מהכלא, כדי למנוע מהם לשוב ולהתגורר סמוך למשפחות נפגעי העבירה. הזרז לחוק הגיע מיוסי צור מחיפה, שבנו אסף הי"ד, תלמיד תיכון בן 17, נרצח בפיגוע הטרור באוטובוס בקו 37 בחיפה בשנת 2003.

"המחבל המתאבד חוסל בפיגוע, אך הסייען שלו, שהיה תושב חיפה, נשפט ל־20 שנות מאסר ולאחרונה עמד להשתחרר", הוא מציג את הרקע מאחורי היוזמה, "יוסי פנה אליי בחרדה עמוקה ואמר שאם הוא יפגוש את הסייען ברחובות חיפה, המפגש הזה יסתיים באסון. כשביקשנו לטפל בזה, במערכת המשפטית טענו מיד שאין אפשרות למנוע ממנו לחזור לביתו לאחר ששילם את חובו לחברה".

קלנר סירב לקבל את עמדת המערכת, וחיפש מענה משפטי שימנע פגיעה נוספת במשפחות השכולות. "זיהינו שבחוק הקיים לגבי עבירות מין ישנה הרחקה מובנית של העבריין מהקורבן, וביצענו את ההתאמות הנדרשות לעבירות טרור. לא ייתכן שהקורבנות יסבלו פעמיים, שמשפחה שכולה תיאלץ לחיות באימה ולשקול מעבר דירה, בזמן שהמחבל חוזר לשגרת חייו כאילו לא אירע דבר. העיקרון הבסיסי שקבענו הוא שמי שצריך לנדוד ולהתרחק הוא הפוגע ולא הנפגע".

לדבריו, למרות הספקות שהועלו בתחילת הדרך, החוק עבר ונאכף כיום בפועל בשטח. "המחבל לא חזר לחיפה והוא נע ונד באזורים אחרים בארץ. המנגנון פועל כך שהמשפחות מקבלות התראה רשמית עם שחרור המחבל, ומגישות בקשה אקטיבית להרחקתו. בדקתי את הדברים לעומק, והחוק נאכף בצורה מלאה ונותן שקט נפשי למשפחות".

ציר מרכזי נוסף שבו ריכז קלנר את מאבקיו נוגע להגנה על הריבונות הלאומית מול התערבות של מדינות זרות. בקדנציה החולפת הוא החל לקדם חקיקה שתטיל מיסוי כבד על מימון עמותות פוליטיות בישראל על ידי ממשלות זרות, במטרה לצמצם את השפעתן של ישויות בין־לאומיות, ובמיוחד של האיחוד האירופי על המדיניות הפנימית. "אנחנו עדים לתופעה שבה האיחוד האירופי מזרים סכומי עתק לארגונים פוליטיים מהשמאל, ובה בעת מטיל סנקציות דרקוניות על עמותות ציוניות ואמוניות כמו 'רגבים', 'ארצנו' ו'השומר יו"ש'", טוען קלנר, "זהו מאבק ישיר על הריבונות, על הערכים ועל הדמוקרטיה שלנו. היעד שלנו לקדנציה הבאה הוא להשלים את חקיקת המיסוי ולשים קץ להפקרות הזאת".

חוק נוסף שהיה חתום עליו עוד בראשית דרכו הפרלמנטרית הוא פיצול תפקיד היועץ המשפטי לממשלה. "הגשתי את הצעת החוק הזאת לראשונה כבר בכנסת ה־21 בשנת 2019, ביום שנכנסתי לכהן כחבר כנסת בפעם הראשונה", הוא משחזר, "החוק נולד מתוך הבנה שהכפילות בתפקיד מייצרת ניגוד עניינים מובנה, ואני שמח שבקדנציה הזאת, בהובלת חבר הכנסת שמחה רוטמן בוועדת החוקה, הצלחנו להביא לאישורו".

לצד המאבקים המשפטיים, קלנר מתמלא בסיפוק על מהלך שקט יותר שהוביל לסיכול הצטרפותה של ישראל לתקנות ארגון הבריאות העולמי. "מדובר בארגון שמתנהל באופן אנטישמי מובהק ופועל למעשה כסניף של חמאס, מעין אונר"א בחלוקים לבנים. אימוץ התקנות שלהם היה מעניק לגוף זר סמכויות להתערב במדיניות הבריאות והחירום של ישראל. פעלנו בעוצמה בתוך הממשלה והכנסת, עד שהצלחנו לבלום את ההסכם המסוכן הזה ולשמור על עצמאות המדינה".

מבחינת קלנר, העשייה הפרלמנטרית הזאת היא חלק ממסלול ארוך שהחל עוד לפני כניסתו למערכת הפוליטית, כמי שייסד את 'התא הכתום' בטכניון לפני 22 שנים במהלך המחאה נגד הגירוש מגוש קטיף. "באותם ימים הרגשנו שארץ ישראל הולכת ונעלמת, והשיח הציבורי כולו התמקד בחלוקת הארץ", הוא מזכיר, "כיום אנחנו נמצאים בתנופה אדירה של בנייה ביהודה ושומרון ובעמידה איתנה מול האויב בכל החזיתות. המהפך הזה מוכיח שכאשר פועלים בנחישות ובהתמדה לאורך זמן, מצליחים לשנות את המציאות. אלה בדיוק המאבקים שאותם אני מקווה להמשיך להוביל גם בשנים הבאות". ■

הגרלת ענק
חופשת סקי משפחתית*

חוגגים יום הולדת 12?
רוכשים כרטיס באתר או בהיכל.
בקופת ההיכל מקבלים שובר הגרלה,
ממלאים פרטים, משלשלים לתיבת
ההגרלה ואולי זוכים.

*החופשה כוללת: 4 חבילות סקי לבולגריה, ראשון-חמישי, בעיירה BANSKO, לחורף 2027.
החבילה כוללת טיסה+העברות+סקיפס+ציוד סקי ומלון על בסיס ארוחת בוקר וערב.

SKIDEAL
SNOW EXPERTS

באים להחליק ולהנות!

שעות הפעילות באתר הבית | חובה להזמין מקום מראש באתר | יש להצטייד בביגוד ובגרביים | הכניסה למשטח ההחלקה כרוכה בתשלום הכולל שימוש בציוד החלקה

היכל הקרח של ישראל
ICE PEAKS

מפרץ שלמה 1, פארק פרס | 03-5323008
היכל הקרח | www.icepeaks.co.il

ירושלים

הענקת עיטור ראש העיר לנשים פורצות דרך

עיריית ירושלים מזמינה את הציבור להמליץ על נשים ירושלמיות מנהיגות פורצות דרך, אשר בפועלן תרמו תרומה משמעותית לעיר, לקהילה ולתושביה.

העיטור יוענק לנשים תושבות ירושלים, מגיל 18 ומעלה, אשר הובילו עשייה ציבורית, חברתית, קהילתית, חינוכית, תרבותית, סביבתית או אחרת, והשפיעו באופן ניכר על מרקם החיים בעיר.

בקשות ניתן להגיש החל מיום ראשון, כ"ו באב תשפ"ו 9.8.2026
ועד יום ראשון, כ"ד באלול תשפ"ו 6.9.2026, בשעה 12:00

משה ליאון
ראש העיר

ע"ד עינבר לזר
יועצת בכירה לראש העיר
יו"ר הוועדה

עיטור ראש העיר
לנשים פורצות דרך

את התנאים להגשת המועמדות ניתן לראות באתר עיריית ירושלים | לפרטים ניתן לפנות לגב' אור בוזגלו, מזכירת הוועדה, בטל' 02-6297367.

ירושלים, אין כמוה בעולם

מורשת ישראל

איתן שותפות לצמיחה וקהילות

בית הרב קוק BEIT HARAV KOOK
וזאת לראי"ה (עי"ר)

האזכרה השנתית למרן הרב קוק זצ"ל

יום ראשון | ג' אלול 16/8 | בשעה 10:00

במלאת 91 שנים לפטירת מרן הרב זצ"ל

נעלה לקברו בחלקת הנביאים
בהר הזיתים לקיום אזכרה מרכזית

בהשתתפות
רבנים, חברי גרעיני איתן, בני ישיבות
והציבור הרחב

למשפחות תתקיים תצפית והדרכה על הר הבית והעיר העתיקה ממצפה רחבעם

כנס לדמותו של מרן הרב זצ"ל

ב'בית אורות'

11:30	דברי תורה ושיחות
12:00	הרב חן חלמיש, ראש ישיבת 'בית אורות'
12:45	התוועדות עם הרב אוריאל סעייד

פעילות למשפחות ולילדים, הצגה ומשחק שלטים
יוגש כיבוד

הקהל מוזמן | האירוע ישודר ביוטיוב ובפייסבוק של בית הרב

מכת פתיחה

חוק הרשויות המטרופוליניות: הרפורמה ששוב נתקעה בפקק

בשבועות האחרונים התכסה שולחנו של יושב ראש הקואליציה, חבר הכנסת אופיר כץ, במכתבים. היה שם מכתב משותף ממנכ"ל משרד התחבורה וסגן הממונה על התקציבים באוצר. היה שם מכתב מראשי ערים מובילות בגוש דן: תל אביב, רמת גן, גבעתיים, הרצליה, רמת השרון, בת ים וקריית אונו. היה שם מכתב מראש עריית חיפה ואשכול רשויות המפרץ, וגם מיושב ראש מרכז השלטון המקומי, מפורום האקלים הישראלי ומארגוני תחבורה שלחו מכתבים משלהם.

כל הכותבים ביקשו דבר אחד: להעלות להצבעה במליאה חוק שכבר אושר בוועדת הכלכלה לקריאה שנייה ושלישית. לא רק שהחוק כבר אושר בוועדות, ולא רק שכל אנשי המקצוע חושבים כבר שנים שהוא קריטי, אסופת המכתבים מוכיחה עד כמה הצליחו סוף סוף באוצר ליצור קואליציה של הסכמות סביב אחת הרפורמות החשובות ביותר לכלכלת ישראל. אך בדומה לרפורמה בשוק החלב, החוק לא הועלה להצבעה. עם פיזור הכנסת, חוק רשויות התחבורה המטרופוליניות ירד שוב מסדר היום, בפעם התשיעית לפחות מאז קום המדינה.

החוק ביקש להקים שלוש רשויות - בגוש דן, בירושלים ובחיפה, עם אפשרות לרביעית בבאר שבע - ולהעביר אליהן סמכויות קריטיות של תכנון קווים, מכרזי הפעלה, מעמד רשות תמרור, אכיפה בנת"צים, חוקי עזר בחניה והקמת תשתיות.

כבר ב־1965 התלונן סגן ראש עיריית תל אביב כי "אין לסבול מצב שבו העתקת תחנת קו 4 עליה החליטה העירייה ממתינה לאישור משרד התחבורה". ב־1971, עם הקמת נתיבי איילון, הודיע המשרד על הקמת רשות מטרופולינית. תזכרו את ההכרזה הזאת בפעם הבאה שתעמדו בפקקים באיילון, כי שר התחבורה שמעון פרס הודיע עוד באותה שנה שהרשות המטרופולינית יורדת מהפרק. כך קרה גם בשנות ה־70 וה־80, עם מופז ב־2008, עם מיכאלי ב־2021 ועד היום. כוונות טובות והסכמות שהושגו בעמל רב - ובסוף החוק נופל ומשרד התחבורה ממשיך בניהולו הרשלני.

סקר הרגלי הנסיעה הארצי האחרון בוצע בשנת 1996. סקרי התחבורה האזוריים העדכניים ביותר שמשרד התחבורה משתמש בהם מבוססים על נתונים מ־2011 עד 2019, ולמטרופולין חיפה ומטרופולין באר שבע כלל אין מודל תחבורתי. על בסיס המידע הזה משרד התחבורה מתיימר לשלוט ב־3,000 קווים של תחבורה ציבורית וב־30 אלף תחנות אוטובוס. על בסיס המידע הזה הוא מתיימר לשלוט בהזזת תחנות, ולהחליט מתי ואיך לשנות את מסלולו של קו מסוים או את התדירות שלו. כשיש הופעת ענק של זמר מחו"ל, לוויה של רב חשוב, גמר גביע כדורגל או סתם ביום הראשון ללימודים, יהיה זה משרד התחבורה שיקבע מהם הסדרי התחבורה הזמניים.

את כל זה עושה משרד התחבורה מירושלים, הרחק מהאזרחים שמשתמשים בכבישים ובאוטובוסים. אוזניו של הפקיד לא כואבות מצעקותיהם של התושבים כשמסלול הקו אינו מתוכנן טוב. מנגד הוא גם לא מסיים את היום עם חיוך ממחמאותיהם של תושבים אחרים שהצליח לפתור להם את הפקק שנוצר אצלם ברחוב. במילים אחרות, אין לו מספיק ידע או מוטיבציה לקבל את ההחלטות הנכונות. רפורמת הרשויות המטרופוליניות באה לפתור בדיוק את זה.

עלות הפקקים בישראל עומדת על 2% מהתוצר בשנה, כפול מאירופה וכמעט פי שלושה מבריטניה. התגובה הטבעית היא לסלול עוד כבישים, אך זה פשוט לא עובד: בין 2004 ל־2023 גדל אורך הדרכים הסלולות ב־21% בלבד, לעומת זינוק של 127% במספר כלי הרכב הפרטיים ו־113% בנסועה. תגידו שהסלילה יקרה ומורכבת ולתכנון נדרש זמן ארוך ולכן עדיף להשקיע בתחבורה הציבורית? צודקים לכאורה. אלא שבין 2010 ל־2025 זינק תקציב התחבורה הציבורית ב־407%, אך מספר הנוסעים גדל רק ב־32%, בדיוק כשיעור גידול האוכלוסייה.

הבעיה מעולם לא הייתה התקציב, שניתן בשפע מכספי המיסים שלנו. היא גם אף פעם לא הייתה מחיר הכרטיס, שהוא מהנמוכים במערב. הבעיה טמונה בניהול הריכוזי, שמתעקש על מכרז אחיד ומסובך ל־12 שנה ומתעלם מכך שמה שעובד בקריית שמונה אינו מתאים בהכרח לפתח תקווה. למפעיל שזכה מובטחות 12 שנות שקט, התמריצים המסובכים בחוזה לא באמת משקפים את שביעות הרצון מהשירות ולפעמים אפילו פועלים בכיוון ההפוך. יש קווים שמשתלם להפעיל אותם ולעשות הרבה קילומטרז', וזאת בלי להזדקק לתופעת הלוואי המציקה הזאת שנקראת נוסעים. מי שיש לו ברירה, אחרי שעמד פעם אחת בגשם והאוטובוס לא עצר, לא ייתן הזדמנות שנייה לתחבורה הציבורית.

כדי שהתחבורה הציבורית תהווה חלופה יעילה לרכב פרטי, עליה לספק תדירות גבוהה, דיוק, מהירות ונוחות. את זה אי אפשר להשיג במכרזים אחידים מירושלים. נדרש פיקוח קרוב ויצירתי של נבחרי הציבור שמכירים את השטח ויש להם אינטרס פוליטי ישיר להגיב מהר כדי להיבחר מחדש. ללונדון, למשל, יש מודל מוצלח למכרזי תחבורה שייתכן שיתאים לירושלים, אך לא בהכרח לחיפה או לבאר שבע. מה שבאמת מוצלח במודל הלונדוני הוא התשתית שאפשרה אותו מלכתחילה - הקמת רשות תחבורה מטרופולינית.

הכלכלן צ'ארלס טיבו הוכיח כבר ב־1956 שביזור סמכויות לרשויות מקומיות יוצר שוק תחרותי: תושבים ועסקים "מצביעים ברגליים" אל המקום שמספק שירותים טובים יותר, והתחרות כופה יצירתיות והתאמה מקומית. כשמשרד התחבורה טועה, הטעות משליכה על כל המדינה בצורה עיוורת. רשות מטרופולינית שטועה תבחין מיד בנטישת תושבים ועסקים ותמהר לתקן.

מדוע, אם כן, החוק לא עבר? לכאורה בגלל לחץ של המפלגות החרדיות, שהתנגדו לו מחשש לתחבורה ציבורית בשבת. אלא שהחוק הגדיר במפורש שהסמכויות בנושא השבת יישארו תמיד בידי המדינה, וההגנה על הסטטוס־קוו הייתה כה הדוקה, עד שסיעות האופוזיציה אף דרשו למחוק אותה.

במאמר מוסגר אציין שאכן יש לאסור תחבורה ציבורית בשבת, כל עוד היא ממומנת מכספי המיסים שלי ושל שומרי שבת אחרים. אך אין שום סיבה למנוע הסעת המונים בשבת. מי שבוחר להפעיל שירותי הסעות מתקציבו הפרטי, זה עניינו. ממש כפי שלא יעלה על הדעת לאסור בחוק נסיעה פרטית בשבת, כך אין לאסור שירותי הסעות בשבת. האם הפוליטיקאי החרדי שגרם כרגע נזק של מיליארדים לציבור ושאר שותפיו לקואליציה קידמו ולו במילימטר אחד את שמירת ההלכה במהלך הזה? לדעתי ההפך הוא הנכון.

הסיבה האמיתית להפלת החוק, לדעתי, היא בורות ציבורית וציניות פוליטית. מעטים האזרחים שמודעים לרפורמה ולמשמעותה, והפוליטיקאים מבינים זאת: החרדים יכולים להתגאות ב"הצלת השבת" בידיעה שאיש לא יעמידם על טעותם, ושאר מפלגות הקואליציה לא ממש סופגות נזק מביטול הרפורמה. כמו במשל העץ ביער, אם רפורמה נופלת ואף אחד לא שומע, היא לא עשתה שום רעש פוליטי.

בינתיים, הרעש היחיד שתמשיכו לשמוע הוא צופרי המכוניות בפקק. אך עדיין לא מאוחר: הכנסת אומנם התפזרה, אך באמצעות ועדת ההסכמות, וכל עוד האופוזיציה תומכת כפי שמסתמן, אפשר להעלות את החוק להצבעה גם עכשיו. חברי הקואליציה, נבחרי ציבור יקרים, שחררו אותנו מהפקק.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יותר מאלף מילים אביטל בן שלמה

הדשדוש הריכוזי בחינוך

מערכת החינוך הישראלית מדשדשת באופן עקבי בכל המבחנים הבין־לאומיים ובכל התחומים, מאז שהחלה להשתתף במבחנים אלו לפני כרבע מאה. שרי חינוך ומנכ"לים נטו להציע כפתרון מהלכים המחזקים את שליטת המשרד במערכת. רק כאשר פורסם הגרף הזה, במחקר של ה־OECD משנת 2017, התחילה לחלחל ההבנה שחיזוק השליטה של המשרד הוא לא הפתרון אלא שורש הבעיה.

הגרף מציג באילו דרגים מתקבלות ההחלטות הנוגעות ליומיום של העשייה החינוכית בבתי הספר הציבוריים בכל מדינה. הגרף מעט מבלבל, מכיוון שהוא מציג מגוון רמות של קבלת החלטות, כולל קבלת החלטות משותפת (באפור כהה). אבל אם נתמקד בשני הקצוות, כמה החלטות מתקבלות בבתי הספר עצמם וכמה ברמת המדינה, נראה שמערכת החינוך הישראלית סובלת מריכוזיות קיצונית כאשר קיצוניות ממנה רק לוקסמבורג, מקסיקו וטורקיה.

במוצע של כל מדינות ה־OECD מתקבלות כשליש מההחלטות ברמת המדינה, ושליש ברמת בית הספר. אך בישראל מתקבלות ברמה הממשלתית כשני שלישים מההחלטות, ובידי בתי הספר עצמם נתונים רק 19% מההחלטות.

ריכוזיות זו כובלת את מוסדות החינוך ואינה מאפשרת דינמיות, חדשנות או התאמה לצרכים משתנים.

שיעור ההחלטות שהתקבלו בכל דרג שלטוני בחינוך הציבורי בשנת 2017 (באחוזים)

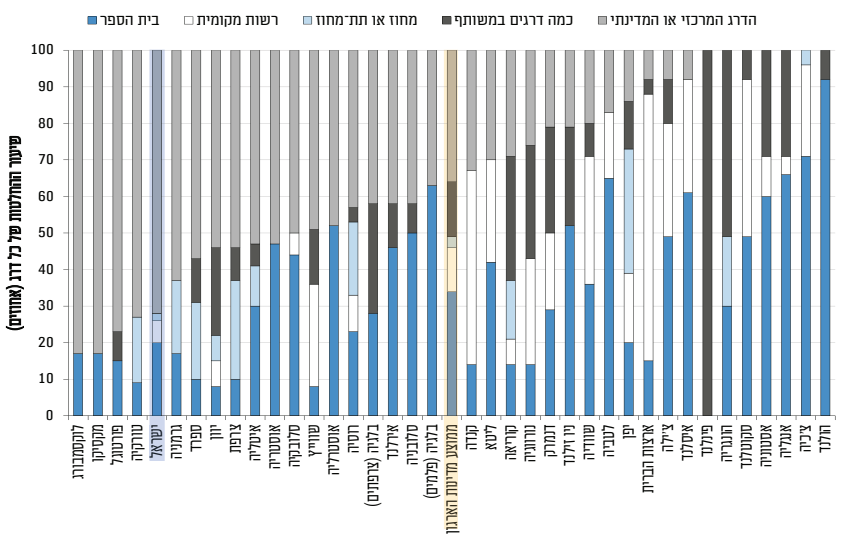

הכותבת היא ראשת עוף החול - תנועה להתחדשות החינוך הציבורי בישראל, ולשעבר המשנה למנכ"ל משרד החינוך

יש מושג צוות "כלכלה קלה"

בעיית הידע (Knowledge Problem)

הכלכלן זוכה פרס נובל פרידריך האייק טבע את המושג "בעיית הידע" (Knowledge Problem). לדבריו, הידע הדרוש לקבלת החלטות טובות אינו מרוכז אצל אדם או גוף אחד, אלא מפוזר בין מיליוני אנשים. כל אדם מחזיק במידע מקומי שאין לאחרים - ולכן, ככל שהחלטות מתקבלות רחוק יותר ממקום התרחשותן, כך גדל הסיכוי שהן יהיו פחות מדויקות ופחות יעילות.

חשבו על רשת מסעדות ארצית. המטה יודע כמה סניפים יש וכמה כסף כל אחד מכניס, אבל מנהל הסניף יודע אילו מנות הלקוחות שלו אוהבים, באילו שעות יש עומס ואיזה עובד מתאים לכל משמרת. אם המטה ינסה לנהל כל פרט מרחוק, הוא יקבל החלטות פחות טובות ממי שנמצא בשטח. זו הסיבה שכלכלנים רבים תומכים בביזור סמכויות: המטה קובע את הכיוון, אך את ההחלטות היומיומיות הוא משאיר למי שמחזיק בידע המקומי.

רעיון זה עלה לאחרונה לכותרות, הן בעקבות גניזת הרפורמה של רשויות התחבורה המטרופוליניות והן בעקבות פרסום כוונת משרד האוצר לקדם רפורמה שתעביר סמכויות ממשרד החינוך לרשויות המקומיות. בדומה ליישום העיקרון בתחבורה, גם בחינוך הרעיון הוא שפחות החלטות יתקבלו בירושלים, ויותר בידי מי שמכירים מקרוב את בתי הספר, את המורים ואת התלמידים.

המסקנה הכלכלית אינה שאין צורך במשרד חינוך. כל מערכת גדולה זקוקה למטה. השאלה היא מהו גודלו היעיל: אילו החלטות נכון לרכז במשרד, ואילו עדיף להשאיר בידי מי שנמצאים בשטח. ככל שהמטה מרכז אצלו יותר החלטות שאפשר לקבל טוב יותר בשטח - כך גדלה בעיית הידע, ויעילות המערכת פוחתת.

הכותבים ממערכת דף הפייסבוק "כלכלה קלה", המנגיש כלכלה בשפה קלה ואקטואלית

בס"ד

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

לומדים הוראה באהבה

מסע יחיד ומיוחד לכל חברת

- לימודים בליווי אישי - רכזת לימודים צמודה
- מסלול להכשרת מחנכות
- מיוחד! אפשרות לשילוב עם שירות לאומי

בואי! ליום פתוח אישי!

היכנסי לנעלי המנחות

לתיאום: 02-625-0724 | 053-8254356

שנתיים, ובשנה השלישית את מחנכת!

סיור במכללה,
יועצת מלגות
ועוד

מלגות לימודים | **מעונות** חינם שנה א' | שילוב **מדרשה** ברוח הרב קוק | **בריכה** בקמפוס | **ארוחה** ב-10 ₪

לפרטים והרשמה:

02-6750724 | 053-8254356 | rishum-jer@michlalah.edu

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

על הנייר
שחר חן

מבצר של דאטה עם אפקט רשת מהחזקים בוול סטריט

מטא פלטפורמס (META), לשעבר facebook, נסחרת במחיר של כ־580 דולרים למניה, המשקף מחיר של פי 17.5 בלבד מהרווחים ב־12 החודשים האחרונים. מדובר ברמה הנמוכה באופן ניכר בהשוואה לממוצע בשלוש השנים האחרונות, שעומד על 23. בשביל ענקית הטק החולשת על נתח גדול מאוד משוק הפרסום העולמי, הפער הזה ללא ספק מעורר עניין ומזמן בחינה של היסודות הכלכליים של העסק, פוטנציאל הצמיחה העתידי והיכולת של החברה לשמר את מעמדה הכמעט דואופוליסטי בשוק הפרסום.

ההיסטוריה של החברה החלה בשנת 2004 במעונות של הרווארד, עם השקה של פלטפורמה חברתית ממוקדת טקסט שתכליתה ליצור חיבורים בין הסטודנטים בקמפוס. מהר מאוד הרשת החברתית שאבה את תשומת ליבם של אלפי משתמשים, וההמשך ידוע - כיום היקף המשתמשים היומיים הוא 3.6 מיליארד בני אדם. לאורך השנים המודל העסקי עבר שינויים רבים, מפרסומות באנר פשוטות ועד להטמעה חכמה של פרסומות במובייל. בהמשך, באמצעות רכישות אסטרטגיות של אינסטגרם ופלטפורמת המסרים ווטסאפ, הפכה החברה למעצמת פרסום המתאימה פרסומות למשתמש באופן ממוקד ומבוסס חיזוי התנהגותי.

ההיבט המרתק בחברה הוא החוזק הבלתי מעורער של החפיר הכלכלי, וזאת למרות היעדר טכנולוגיה פורצת דרך. ברמה הטכנולוגית - הקוד של מטא, אלגוריתמי ההמלצות או סוגיות חזותיות כמו סטוריז ורילס באינסטגרם אינם מוגנים בקניין רוחני כלשהו - ואלו כמובן ניתנים לשכפול. מתחרות רבות מסוגלות לפתח, ומשכפלות בפועל, טכנולוגיה דומה לחלוטין. אך החפיר המשמעותי אינו נשען על קוד, אלא על היקף משתמשים עצום ושליטה אבסולוטית בנתונים. אלו מעניקים יכולת לחזות את התנהגות המשתמשים, שבתורה מתורגמת לטירגוט הרבה יותר יעיל בפרסומות.

עם היקף משתמשים של יותר מ־3.6 מיליארד בני אדם שפעילים מדי יום בתוך משפחת האפליקציות של החברה, מטא מחזיקה באפקט רשת מהחזקים בהיסטוריה התאגידית. המשתמשים מבצעים שימוש בפלטפורמות מכיוון שמכריהם ומושאי המעקב שלהם נמצאים בהן, מה שיוצר דביקות של משתמשים. נתוני עתק שהחברה אוספת במשך שנים על העדפות, קשרים חברתיים, מצבים משפחתיים ותעסוקתיים, דפוסי צריכה וכוונות רכישה של מיליארדי בני אדם מייצרים פרופיל משתמש ייחודי ומאופיין היטב. המפרסמים, הלכה למעשה, לא קונים רק זמן פרסום על קיר הגלילה שלכם, אלא גישה ייחודית ומבוססת דאטה לקהלי יעד מוגדרים. לולאה זו, שבה יותר משתמשים יוצרים יותר נתונים, שמושכים יותר מפרסמים - מבצרת את החפיר של החברה.

כדי לתחזק את חפיר הנתונים ולמקסם את ערכו בעידן ה־AI, קיים צורך בהשקעות הוניות גדולות. מטא מפנה עשרות מיליארדי דולרים מדי שנה להקמת מרכזי נתונים, לרכישות מעבדים גרפיים ולפיתוח חומרה ייעודית. השקעות עתק אלו מאפשרות טיוב האפקטיביות של פרסומות באמצעות מודלי שפה מתקדמים. וזאת, למרות עלויות גבוהות יותר למפרסמים. המפרסמים מצדם, ממשיכים להצביע עם כרטיס האשראי. כאשר התשואה על ההשקעה שלהם עולה, כך אין מבחינתם בעיה להוסיף לשלם מחירים יותר גבוהים עבור פרסום לנוכח מחיר ממוצע גבוה יותר לכל חשיפה.

ההכנסות המצטברות של יותר מ־228 מיליארד דולר לשנה, המשקפים צמיחה של 28%, הן גורם המעיד על נתיב חיובי לעסקי החברה. אך השוק, בשלב זה מודאג מהיקף ההשקעות ההוניות שפוגעות בוודאות העסקית ובתזרים המזומנים - במיוחד לאור זיכרון שלילי מהשקעות הפסדיות של החברה בעבר בתחום ה־Metaverse. הסיכונים בהשקעה בטווח הקצר כרוכים ביכולת המוניטיזציה מהשקעות ההון האדירות ומתלות במשתנים מאקרו כלכליים. ובטווח הארוך, החברה מתמודדת עם סביבה רגולטורית תובענית ומשפטים פתוחים ברחבי העולם. בפרט, מטא עומדת בפני תביעות וביקורת בנושאי הגנה על נוער וילדים ברשת, הליכים שעלולים להסתיים בהפסדים כספיים גדולים.

הכותב הוא אנליסט ניירות ערך זרים בבנק לאומי

לכותב הסקירה אין עניין אישי בנושא הנדון לעיל. הנתונים והמידע המובאים לעיל אינם מהווים ייעוץ השקעות ו/או תחליף לייעוץ השקעות המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם

נחמדים מזהב
הרב יצחק ליפשיץ

אפס כי לא יהיה בך אביון

בפרשת ראה מכבירה התורה בדרישה להתחשב במי שלא שפר עליהם גורלם: "אפס כי לא יהיה בך אביון... לא תאמץ את לבבך ולא תקפוץ את ידך מאחיך האביון. כי פתוח תפתח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסורו אשר יחסר לו... ורעה עינך באחיך האביון ולא תיתן לו וקרא עליך אל ה' והיה בך חטא... כי לא יחדל אביון מקרב הארץ על כן אנוכי מצווך לאמור פתוח תפתח את ידך לאחיך, לענייך ולאביונך בארצך" (דברים טו, ד-יא).

רש"י אומנם מבין את הכתוב "אפס כי לא יהיה בך אביון" כך: "היזהר מן עניות" (בבא מציעא לג, א), חובה המוטלת על כל אדם לדאוג לפרנסתו ולא ליפול על צווארם של אחרים, אבל פשט הדברים הוא שמדובר בברכת ה'. חברה הדואגת לענייה, הקדוש ברוך הוא מברכה שלא יהיו בה אביונים.

ואומנם אין בכך סתירה. הדאגה לפרנסה, המאבק היומיומי לצבירת הון, הם חובה מוסרית. האדם נברא בעולם הזה מתוך אחריות לתקן אותו, ולהוציא את לחמו מן הארץ בזיעת אפיו. חובה זו מביאה לידי ביטוי את יצר ההישרדות של האדם ולכך נוצר. אבל מאבק קיומי זה יכול להיות אגואיסטי מאוד. התורה דורשת מן האדם התחשבות וחמלה בזולת. ההתגברות על קשיי הקיום, אין משמעה הישרדות בלבד אלא הזדהות עם הקדוש ברוך הוא. מה הוא בורא עולמות, אף האדם יוצר ומתקן את עולמו של הקדוש ברוך הוא, ומאידך גיסא, מה הוא רחום וחנון, אף האדם מצווה להיות רחום וחנון.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

עצם העניין
שגיא ברמק

השירות הלאומי אינו פתרון לאתגר החרדי, הוא חלק מהבעיה

לאחרונה הודיע גדי איזנקוט על הפתרון שלו לאתגר החרדי: תוכנית 'שירות ממלכתי לכול', שלפיה כל ישראלי יחויב בשירות לאומי או צבאי. לכאורה, זוהי תשובה ציונית הולמת לאתגר החרדי שהעיקר בה הוא עצם השירות. בין אם כביטוי לחובה אזרחית, כמענה למחסור במערכות החינוך והרווחה, ובין אם כתחנת נחיתה רכה לשילוב החרדים בחברה - השירות הלאומי נהנה מקונצנזוס כמעט מקודש. אולם ההצדקות הללו נשענות על כשלים כלכליים ומבניים חמורים.

ראשית, העלות הכלכלית שהשירות הלאומי מטיל על המשרתים ועל המשק גדולה למדי. השירות מעכב כניסה לשוק העבודה, יזמות ורכישת השכלה רלוונטית. במקום שצעירים יטפחו את ההון האנושי שלהם, ירכשו ניסיון אמיתי ויחדשו מתוך בחירה חופשית, מתווה איזנקוט יכפה שירות נטול מחיר שוק אמיתי. התוצאה תהיה האטה בצמיחה, פחות יזמות ופחות התאמה בין הכישורים לצרכים האמיתיים של החברה.

שנית, במקום שהשוק החופשי יכוון אנשים לעבודות עם ביקוש ממשי, המדינה תכפה הקצאה מרכזית של כוח אדם, אך למדינה אין את המידע או התמריצים לכך. איש אינו מעלה על דעתו שהיא תדע להקצות ביעילות עובדים לסקטור הפרטי. שירות לאומי אינו שער לשוק העבודה, אלא תחליף היוצר מסלול מקביל, שבו המדינה מקצה כוח אדם במקום שהשוק יתגמל ערך אמיתי. בשורה התחתונה, לידיים עובדות יש שוק עבודה, וביקוש מינהלי המיוצר על ידי תקציבים אינו ביקוש צרכני. התוצאה היא בזבוז של משאבים, זמן וכישורים.

שלישית, ספציפית לסוגיה החרדית, הכרחתם להשתלב בשירות הלאומי מחטיאה את שתי מטרותיה העיקריות: שילובם בכוח הלוחם ובשוק העבודה. צה"ל והמילואימניקים הקורסים תחת הנטל זקוקים ללוחמים, לא למתנדבי עמותות, וניכר כי החרדים יעדיפו לעשות הכול רק לא להתגייס. באספקט הכלכלי, האתגר האמיתי הוא הוספת כישורים ומיומנויות להון האנושי החרדי לטובת משרות בפריון גבוה. בנוסף לכך, כל ניסיון לשלב אוכלוסייה ייחודית כמו האוכלוסייה החרדית בשירות הלאומי יחייב הקמת מנהלות, מנגנוני פיקוח ותקציבים ייעודיים. זהו פתח לבזבוז כספי ציבור, לחיזוק מעמד העסקנים ולשחיתות חוקית.

המתנגדים צפויים להעלות שתי טענות שחשוב לקחת ברצינות. ראשית, נטען כי השירות אינו נמדד במונחים כלכליים טהורים אלא בערכים של סולידריות וערבות הדדית. טיעון זה רחוק מלשכנע: השירות הלאומי אינו מוסיף ללכידות, שכן סולידריות אמיתית נבנית טוב יותר דרך השתלבות שוויונית במשק, יצירת ערך ותשלום מיסים, ולא דרך מסגרות חלופיות יקרות שספק אם הן יעילות.

שנית, ביטול השירות הלאומי עלול ליצור אי־שוויון בחובות. התשובה לכך היא שתכלית הצבא היא אספקה יעילה של שירותי ביטחון - ביטחון לאומי מקסימלי במינימום תשומות, ולא פיזור שוויוני של העול. לפיכך, ההסדר העדיף (גם אם אינו מושלם) הוא להניח לצבא לבחור את כוח האדם שהוא צריך ולתגמל אותו בנדיבות, ואת שאר האזרחים לשחרר לטובת השתלבות פרודוקטיבית בשוק העבודה.

לסיכום, מתווה איזנקוט תופס כותרות אך לא פותר את הבעיות שבגללן הוצע. את השתמטות החרדים הוא מציע לפתור במפעל ג'ובים בירוקרטי שלא יפחית מימי המילואים. תרומה אמיתית לחוסן המדינה אינה נמדדת בהקצאה בירוקרטית, אלא במתן חופש ללמוד, ליזום ולהשתלב במשק חופשי וצומח. הדבר נכון לחרדים ולכל אחד אחר.

הכותב הוא העורך הראשי של כתב העת 'השילוח'

אריאל - מפעלי תורה, יהדות וחברה בישראל

מכון "נזר דוד" להנצחת זכרו והוצאת כתביו של מרן הרב דוד כהן (הרב הנזיר) זצ"ל

כנס אזכרה והתייחדות

במלאות נ"ד שנים לעלייתו לגנזי מרומים של

מרן הגה"צ הרב דוד כהן "הנזיר" זיע"א

ובמלאת עשור לעלייתו לגנזי מרומים של בנו

מו"ר הגאון הרב שאר ישוב כהן זצ"ל

אנו מתכבדים להזמינכם לערב לימוד בנושא "נזר הכהונה"

שיערך אי"ה ביום שלישי, כ"ח במנחם-אב ה'תשפ"ו
בבית אריאל רחוב הפסגה 5, ירושלים

16:45	יציאה בהסעה ממוגנת מבית אריאל להר הזיתים
17:45	עליה ואזכרה לציון קברו של **הרב הנזיר** בחלקת הנביאים דברים לזכרו מפי תלמידו הרב **יוסף טולידנו** שליט"א, רבו של גבעת זאב
19:30	התכנסות בבית אריאל, תפילת ערבית דברי פתיחה - הרב **יונתן קראוס** - נינו של הרב הנזיר ויו"ר אריאל
20:00	הרב ד"ר **גבריאל כהן**, תלמידו של הרב הנזיר **בין שני כהנים - הרב הנזיר והרב אשר מיכאל כהן, רבה של באזל**
20:15	הרב **הראל כהן**, מנהל מכון "נזר דוד" **חידוש "ברכת כהנים" בעיר חיפה על ידי הרב שאר ישוב כהן**
20:40	הרב **ידידיה הכהן**, חבר מכון "נזר דוד" **"תורה יבקשו מפיהו" - דרכו של הרב שאר ישוב כהן בפירושיו לתורה**

בערב זה יושקו ספרים חדשים במשנתם:

חוג הראי"ה כרך חמישי בסדרה - שיעורי הרב הנזיר זיע"א על אורות הקודש

תורת שי הארות חדשות בפרשיות השבוע - מאת הרב שאר ישוב כהן זצ"ל

אזכרת מו"ר הרב שאר ישוב כהן זצ"ל

ביום ראשון ג' באלול, עלייה לקברו בהר הזיתים בשעה 9:30 בחלקת הנביאים
בשעה 12:00 תתקיים אזכרה בבית מדרשנו
במעמד מו"ר הרב הראשי הגאון **הרב קלמן בר** שליט"א

הרב אליעזר מלמד

לשאלות הלכתיות: ask@yhb.org.il

בין סדר חברתי לתיקון עולם

אסור לפגוע בערבים או ברכושם כדי להרתיעם מלפגוע ביהודים או כדי לגרשם ← אסור לשום אדם לעבור על החוק ולעשות דין לעצמו ← כשהוא עושה זאת במסגרת מלחמה, חומרת מעשיו גדולה יותר ← כתחליף לתרומות ולמעשרות ולמתנות העניים הורו חכמים להפריש מעשר מרווחי כל הפרנסות - כדי להחזיק את מלמדי התורה ולסייע בפרנסת העניים ← הרוצה לקיים את המצווה במידה טובה, צריך להפריש חומש מרווחיו ← העיסוק בחוכמות העולם אינו נחשב ביטול תורה, מפני שחוכמת הבורא מתגלה בבריאה על כל מרכיביה

האיסור לעבור על החוק כדי לפגוע באויב

במסגרת המאבק הממושך באויב הערבי, לעיתים צעירים רוצים לעבור על החוק ולפגוע בערבים או ברכושם, כדי להרתיעם מלפגוע ביהודים או כדי לגרשם. אולם למעשה מעשיהם אסורים.

ראשית, "דינא דמלכותא דינא", כלומר, החוקים והתקנות של המלכות או המדינה מחייבים את כל אזרחיה. שאם לא כן, כל איש יעשה את הישר בעיניו, ויתרבו הסכסוכים על רכוש ועל אמונות ודעות, ויגיעו לאלימות ורצח, עד שהחברה כולה תישחת. לפיכך, העובר על חוקי המדינה פוגע בציבור כולו. וכן הדין גם בחוקים ותקנות של הכנסת והממשלה במדינת ישראל.

שנית, גם בלא לחשוש להתפרקות כוללת של החברה, חובה לשמור על החוקים משום שיש למנהיגות ולהחלטותיה סמכות של "טובי העיר", שכל מה שהם מחליטים מחייב את כל הציבור. שכן בענייני הציבור כולם שותפים, ואם כל אדם יעשה כראות עיניו יזיק לציבור. לפיכך, הציבור כולו קיבל על עצמו לנהוג על פי החלטת המנהיגים הנבחרים שלו.

שלישית, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר במלחמה, שכל יחיד שפועל על דעת עצמו בניגוד לעמדת הממשלה והפיקוד הצבאי פוגע בכלל וביכולתו לנצח במלחמה. שכן היכולת לנצח במלחמה היא עניין מורכב שתלוי בגורמים רבים, כמו הסכמה לאומית, תמיכה בין־לאומית, הכרת האויב ויכולותיו. קל וחומר כאשר מדובר במלחמה רב־מערכתית שנמשכת דורות וניצחונה תלוי בהרחבת ההתיישבות והעמקתה, בתמיכת הציבור הרחב, ביחסים עם המדינות החזקות שתומכות בנו ובדעת הקהל העולמית.

לכן הציבור כולו מעניק למנהיגיו את הסמכות לשקול את מכלול השיקולים ולנהל את המלחמה. וכאשר יחידים פועלים על דעת עצמם, הם מסכנים את הציבור, בין אם על ידי פגיעה בהסכמה הלאומית או בתמיכה הבין־לאומית, ובין אם על ידי התססת האויב בשעה שהצבא אינו מעוניין בכך.

פעולות אלה גם עלולות ליצור מתח רב בין חיילי צה"ל למתיישבים ביהודה ובשומרון, ואף בכך יש פגיעה קשה ביישוב הארץ ובשמירת הביטחון. כללו של דבר, הניצחון על האויב תלוי בלכידות הפעילות המלחמתית, תחת הנהגה אחת בשם כל ישראל. והפוגע בכך, פוגע במאמץ המלחמתי שחיי ישראל תלויים בו.

האם מותר להשתתף בסיור שמקצתו עובר על החוק

שאלה: השתתפתי בטיול באחד המקומות בשומרון, ובמסגרת הסיור עברנו ליד בתים של ערבים, והיו כמה אחדים שגנבו חפצים שונים שהיו מונחים בחצרות. הם טענו שהם עושים זאת מפני שהערבים גונבים מאיתנו כפל כפליים, ואם הם היו עוברים לידנו היו גונבים פי כמה. מלבד זאת, לטענתם, מכיוון שככלל, רוב רובם של הערבים תומכים ברצח יהודים, הרי שהם אויבים, ויש לפגוע בהם כדי שיברחו מהארץ. האם יש צדק בדבריהם? והאם מותר להשתתף בסיור שמתבצעים בו דברים כאלה?

תשובה: איסור חמור לגנוב, ואיסור זה נאמר בעשרת הדיברות, והוא אחד משבע מצוות בני נח. לרוב חומרתו של האיסור אמרו חכמים: "בוא וראה כמה גדול כוחה של חמס, שהרי דור המבול עברו על הכול ולא נחתם עליהם גזר דינם עד שפשטו ידיהם בגזל" (סנהדרין קח, א).

בנוסף לכך, כפי שביארתי בפסקה הקודמת, אסור לשום אדם לעבור על החוק ולעשות דין לעצמו, וכשהוא עושה זאת במסגרת מלחמה חומרת מעשיו גדולה יותר, מפני שהוא פוגע בלכידות הפעילות המלחמתית שחיי ישראל תלויים בה.

המשתתף בטיול שיש בו צעירים שגונבים מערבים, צריך למחות בהם, ואם אינם שומעים אסור להשתתף בטיול כזה, מפני שהמשתתף נעשה שותף בפשע.

האם חובה להפריש "מעשר כספים"?

בתחילה, יותר מ־90 אחוזים מהתוצרת הלאומית הייתה מחקלאות ומקנה, וממילא התרומות והמעשרות לכהנים וללווים יכלו לקיים את אנשי התורה והחינוך בישראל. כמו כן מתנות עניים כפאה, לקט ושכחה מיבול השדה ומעשר עני בשנים מסוימות, סייעו באופן משמעותי להחזקת העניים. אולם במשך הזמן פרנסתם של רבים מישראל התרחבה לתעשייה ולמסחר, ואזי כתחליף לתרומות ולמעשרות ולמתנות העניים הורו חכמים להפריש מעשר מרווחי כל הפרנסות, כדי להחזיק את מלמדי התורה וכדי לסייע בפרנסת העניים (טורי זהב יורה דעה שלא, לב). וכדרך שאמר יעקב אבינו: "וכל אשר תיתן לי עשֵׂר אעשְׂרנו לך" (בראשית כח, כב). וסמכו דבריהם על מה שנאמר: "עשר תעשר" (דברים יד, כב) - עשר מיבול השדה, תעשר מכל שאר הרווחים. וכפי שאמרו לגבי סוחרים: "עשר תעשר... רמז למפרשי ימים להפריש אחד מן עשרה לעמלי תורה" (פסיקתא דרב כהנא י', י; תנחומא ראה יח).

ויש אומרים שחובת מעשר כספים מהתורה, כהמשך גמור של תרומות ומעשרות, וכפי שמובא בתוספות: "עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה, אין לי אלא תבואת זרעך שחייב במעשר, ריבית ופרקמטיא וכל שאר רווחים מנין? תלמוד לומר את כל... לרבות ריבית ופרקמטיא וכל דבר שמרוויח בו" (תענית ט, א, בשם הספרי).

מדוע יש תורמים חומש

המפריש מעשר מקיים את המצווה במידה בינונית, והרוצה לקיים את המצווה במידה טובה, צריך להפריש חומש מרווחיו (שולחן ערוך יורה דעה רמט, א). וזאת משום שתקנת מעשר כספים נועדה להחליף את חיוב תרומות ומעשרות והמתנות שנתנו לכהנים מן הבהמות, ושאר המתנות שנתנו לעניים. וכשמחשבים את כולם יחד, הם עולים לסכום שבין מעשר לחומש.

שאלה על דעת הגר"א על לימודי מדע

שאלה: בטור הקודם הובאו דברים מופלגים בשם הגר"א בשבח לימודי המדעים גם לרבנים, עד הביטוי החריף "כפי מה שיחסר לאדם ידיעות משאר החוכמות, לעומת זה יחסר לו מאה ידות בחוכמת התורה; כי התורה והחוכמה נצמדים יחד". הדברים נראו תמוהים בעיניי, שכן אנחנו רואים שיש רבנים חשובים שמתנגדים ללימודי מדע. האם יש ודאות שכך הייתה עמדתו של הגר"א?

תשובה: אין לפקפק שכך דעת הגר"א, שכן תלמידו הרב ברוך משקלוב כתב בשם הגר"א בהקדמתו לתרגום היסודות של אוקלידס לעברית, שהדפיס בשנת תק"מ: "בחודש טבת תקל"ח, שמעתי מפי קדוש, כי כפי מה שיחסר לאדם ידיעות משאר החוכמות, לעומת זה יחסר לו מאה ידות בחוכמת התורה; כי התורה והחוכמה נצמדים יחד. וציווה לי להעתיק מה שאפשר ללשוננו הקדושה מחוכמות, וישוטטו רבים ותרבה הדעת בין עמנו ישראל". בכך הוא מסביר את המניע שלו לתרגם את אוקלידס מיוונית ולהדפיסו.

ספרו יצא בהיות הגר"א כבן 60, שמונה עשרה שנה לפני פטירתו (תקנ"ח), ולא ייתכן שהיו מפרסמים בשם הגר"א דבר שלא אמר, בלא שהגר"א או אחד מתלמידיו יכחיש.

בנוסף לכך, דברי הגר"א צוטטו על ידי רבים, ומהם רבי אליהו לנדא, מצאצאי הגר"א, בהקדמה לספרו 'מנחת אליהו'; מרן הרב קוק ב'עקבי הצאן' מאמר דרישת ה', ובהסכמות הראי"ה ריט; קול התור ה, ב, יב; הרב מנחם מנדל כשר בספרו 'התקופה הגדולה' חלק ב, עמ' 635.

הרחבה בדברי מרן הרב קוק

הרב קוק שבמידה רבה הלך בדרכו של הגר"א כמובן הסכים לדבריו, וכביאור לערך לימודי המדע אפשר להביא ממה שכתב: "כשההשכלה האלוקית היא קטנה, אז הציור שמציירים את האלוקות הוא גם כן קטן... על ידי דעת העולם והחיים, על ידי עושר ההרגשה בכל ההוויה, שצריך על זה באמת לעסוק בכל החוכמות שבעולם ובכל תורות החיים ובכל דרכי התרבויות השונות ותוכני המוסר והדת של כל אומה ולשון... ואז, לפי גודלו הנשמתי, תזרח עליו האורה האלוקית" (שמונה קבצים ב, קכו).

האם יש ביטול תורה בלימוד מדע וספרות

שאלה: איך אפשר לעודד לומדי תורה ללמוד מדעים, הלא בזמן שהם לומדים מדעים הם מתבטלים מתורה, ועוון ביטול תורה חמור ביותר?

תשובה: העיסוק בחוכמות העולם אינו נחשב ביטול תורה, מפני שחוכמת הבורא מתגלה בבריאה על כל מרכיביה, ובכלל זה באנושות על כל גווניה, שאף הכישרון האנושי הוא בריאה אלוקית. וכפי שביאר המהר"ל (נתיב התורה יד) שאין ביטול תורה בלימוד החוכמות, שכן למדנו מרבן יוחנן בן זכאי, שלא ביטל תורה מימיו, ועם זאת למד את כל החוכמות. וכפי שאמרו עליו חכמים: "מימיו לא שח שיחת חולין, ולא הלך ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין, ולא קידמו אדם בבית המדרש, ולא ישן בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי... ולא הניח אדם בבית המדרש ויצא, ולא מצאו אדם יושב ודומם אלא יושב ושונה" (סוכה כח, א). ועליו אמרו שלמד הכול "שלא הניח מקרא ומשנה, תלמוד, הלכות ואגדות, דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, קלים וחמורים וגזרות שוות, תקופות (אסטרונומיה) וגימטריאות, שיחת מלאכי השרת ושיחת שדים ושיחת דקלים, משלות כובסים, משלות שועלים, דבר גדול ודבר קטן. דבר גדול - מעשה מרכבה, דבר קטן - הוויות דאביי ורבא" (שם). הרי שגם שיחת דקלים, משלות כובסים, משלות שועלים, שכוללים ספרות, אינם ביטול תורה.■

> היכולת לנצח במלחמה היא עניין מורכב שתלוי בגורמים רבים, כמו הסכמה לאומית, תמיכה בין־לאומית, הכרת האויב ויכולותיו. קל וחומר כאשר מדובר במלחמה רב־מערכתית שנמשכת דורות וניצחונה תלוי בהרחבת ההתיישבות והעמקתה, בתמיכת הציבור הרחב, ביחסים עם המדינות החזקות שתומכות בנו ובדעת הקהל העולמית

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

ללמוד בבית המדרש ולקבל תואר שני

נפתחת ההרשמה לשנת התשפ"ג (מחזור ט')

התוכנית בהובלת הרב ד"ר נעם סמט, הרב מנחם שחור וד"ר גלעד לנדאו

ימי שלישי אחה"צ בקמפוס היכל שלמה

שנת לימודים אחת בקמפוס, בין השעות 15:30 - 21:30

מלגות שכ"ל לזכאים

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

מאיר סיידלר

אין לאן לחזור

אחרי השואה הגרמנים הכו על חטא וחזרו לתרבותם הקודמת. היה להם לאן לחזור. לערבים של היום אין לאן לחזור ולכן אין לבנות על שינוי אצלם, וכדאי שמדינת ישראל תפנים זאת

כשעליתי לארץ בסוף שנות השמונים ממה שהיה אז גרמניה המערבית, פרצה האינתיפאדה הראשונה. כמה שנים לאחר מכן, כאשר האינתיפאדה הייתה עדיין בעיצומה, נפלה חומת ברלין וגרמניה המערבית התאחדה עם זו המזרחית. זה היה אירוע משמעותי הן מבחינה היסטורית והן מבחינת משפחתי שגרה שם, ולכן אירוע זה הסעיר אותי יותר מאחרים.

אחת הבעיות שהתעוררו בגרמניה לאחר האיחוד הייתה בעיית הנאו־נאצים. אלה אומנם תמיד היו קיימים, אבל במספר זעום. אלא שעתה, במזרח גרמניה, היו אזורים מסוימים שהפכו למעוזי נאו־נאצים, בפרט בקרב הצעירים.

רבים בארץ היו אז מודאגים מהתופעה. שולמית אלוני למשל, מנהיגת השמאל הישראלי דאז, כתבה בשצף קצף על הסכנה שנשקפת לנו מנאו־נאצים אלה, ואף דיברה על צעדים דרסטיים שמדינת ישראל צריכה לנקוט כלפי גרמניה. ההתרשמות שלי מההתרחשויות בגרמניה הייתה אז דרמטית הרבה פחות. הייתי מודע לתופעה, ועם זה היה לי ברור שזו אפיזודה שתחלוף. וכך גם היה, לפחות אז.

כאן המקום להתייחס לאנטישמיות החדשה שהתעוררה במערב בזמן האחרון. כולנו יודעים שבניגוד לעבר, האנטישמיות העכשווית במערב מתודלקת בעיקר על ידי ערבים ומוסלמים. היא מתפשטת אומנם גם באוכלוסייה הנוצרית, אולם בלי ההסתה והמימון המוסלמי היא לא הייתה לובשת את הממדים שהיא לובשת היום. זו רק הערת אגב מתבקשת, ועתה אחזור לנושא שאני מבקש לדון בו: ההשוואה בין הגרמנים אחרי תקופת השואה לבין הערבים היום.

שני האירועים, האינתיפאדה הראשונה ותופעת הנאו־נאצים בגרמניה, גרמו לי לכתוב אז את מאמרי הפובליציסטי הראשון, בכתב העת 'נקודה'. המאמר היה למעשה תגובה למאמרה של שולמית אלוני. התפלאתי עליה: למה היא מרחיקה את עדותה לגרמניה, מעצימה התרחשות שולית ומציגה אותה כסכנה קיומית ליהודים, כאשר הסכנה הקיומית האמיתית לעם היהודי נמצאת כאן, מתחת לאף שלה?! המאמר היה מבוסס על סוג של דמיון מודרך שעשיתי לעצמי. דמיינתי לעצמי שני מצבים: מצב אחד שבו אני כיהודי מזדמן בעיצומה של האינתיפאדה לכפר ערבי ביהודה ושומרון, ומצב שני שבו אני מוצא את עצמי בסיטואציה זהה בכפר גרמני בתקופת השואה. מה הייתי מעדיף? תשובתי לעצמי הייתה ברורה: את הכפר הגרמני. אני מניח שלבסוף משני האירועים לא הייתי יוצא בחיים, אבל בקרב האוכלוסייה הגרמנית הכפרית זה היה מתנהל עם פחות תאווה לחוש את הדם על הידיים.

מאמר הבכורה שלי דאז עשה יותר גלים ממה שתיארתי לעצמי, ולא בקטע טוב. המשפט שצוטט שוב ושוב מתוכו, תוך כדי הבעת זעזוע, היה שהערבים היום גרועים יותר מהגרמנים בתקופת השואה. כתבתי והתכוונתי. וגם הסברתי. זו הייתה כמובן הכללה, אבל גם להכללות יש ערך. הן משמשות אותנו ככלי להבנה ושיפוט בכל תחומי החיים, כהכללות שאומנם אינן כוללות את הכול, אבל נכונות על פי רוב.

והנה ההסבר: ההבדל בין הגרמנים שחוללו את השואה לבין הגיבורים העכשוויים של העולם הערבי, רוצחי חמאס, נעוץ בהקשר התרבותי. אחרי השואה, לגרמנים היה לאן לחזור. הם חזרו לתרבות הגרמנית המפוארת שלפני השואה, שהייתה למופת בעיני העולם כולו. תרבות זו זכתה להערכה רבה לא רק בקרב הגויים ובקרב יהודי גרמניה, אלא אף בקרב רבים מיהודי מזרח אירופה, כולל יהודים שומרי תורה ומצוות שהתייחסו לתרבות הגרמנית בהערכה רבה. קנט (גיבורם של הרמן כהן ויצחק ברויאר), הֶגֶל, שופנהאואר, גתה, שילר (לו הקדיש הרש"ר הירש יום עיון בבית ספר שייסד), בטהובן, מוצרט וכן סופרים כמו הרמן הסה (שהיה מנודה על ידי הנאצים), שטפן צווייג (היהודי), אריך קסטנר ועוד - כל אלה היו שם לפני הנאצים. כאשר הגרמנים התפכחו בעל כורחם מ־12 שנים של שלטון הנאצים, היה להם לאן לחזור. הם הציגו את שנות השלטון הנאצי כתאונה מצערת, שילמו ליהודים פיצויים וביקשו להוכיח לעולם שהם חוזרים לגרמניה האמיתית, זו שהייתה לפני השואה. וכאמור: עם כל הצביעות שבדבר, אכן היה להם לאן לחזור.

לערבים, לעומת זאת, אין לאן "לחזור". שורשיהם התרבותיים והדתיים נטועים אך ורק באסלאם, והאסלאם הוא אלים וברוטלי. תמיד היה, הן בתפיסת העולם שלו ("דין מוחמד בסיף") והן בפועל. נכון, גם הנוצרים בימי הביניים היו אלימים ואכזריים, אבל לפחות בתאולוגיה שלהם הם היו דבש ונופת צופים. כאשר המשכילים האירופאים במאה ה־18 וה־19 עימתו את נציגי הדת הנוצרית שעל ברכיה חונכו עם האלימות שנקטה הכנסייה בפועל, ראשי הכנסייה נכנסו למגננה, הסמיקו. למוסלמים אין סיבה להסמיק. אין ברקע התרבותי ובאידיאלים הדתיים שלהם משהו לא אלים ולא ברוטלי שאפשר "לחזור" אליו.

עובדות אלה לא משאירות מקום להרבה אופטימיות, אפילו לא לאופטימיות זהירה. על מנת שהערבים ישנו את תרבותם הרעה הם צריכים לעבור שינוי עומק אדיר. שינוי זה איננו נראה באופק, כלל לא. על המדינאים שלנו להפנים את המצב הקיים בעולם הערבי הסובב אותנו, ולנווט את מדינת ישראל בהתאם לכך. אין מקום למשאלות לב, וכל הדחקה של המצב הבסיסי שתיארתי בקרב האומה הערבית שמסביבנו עלולה לעלות לנו במחיר שאף אחד לא ירצה לשלם, גם לא ממשיכיה של שולמית אלוני.

לתגובות: meirse@ariel.ac.il

זיו מאור

הקונספציה האיראנית החדשה

הגרסה האמריקנית העדכנית בנוגע לאיראן היא מאמץ להכריע את המרוץ לגרעין באמצעים כלכליים. ההיסטוריה זועקת שמדובר בקונספציה מסוכנת

ביום שני בבוקר התייצב תמיר מורג מול מצלמת 'ערוץ 14', ודיווח על עוד מהלך מייגע בטנגו הבלתי נגמר בין טראמפ לרפובליקה האסלאמית. משהו בסגנון של "גם הלילה טראמפ לא תקף, והמסר ברור: את הגרעין האיראני מכריעים באמצעות לחץ כלכלי". אין כל חידוש בזווית הזאת, אבל פתאום הנורה האדומה המתריעה מפני קונספציה קטלנית החלה להבהב אצלי בעקשנות. הפציעו בזיכרוני ניסיונות עבר, כושלים ומוצלחים, להתמודד עם התחמשות גרעינית. ומתברר שההיסטוריה מזהירה אותנו בענק מפני הניסיון לדכא מרוץ לגרעין באמצעות לחץ כלכלי.

ראשונות יש להזכיר את עיראק, סוריה ולוב. אלה הן שלוש מדינות שהמרוץ שלהן לגרעין סוכל באמצעים צבאיים: סוריה ועיראק באמצעות הפגזות, ולוב באמצעות תמהיל של לחץ צבאי שאיים אישית על קדאפי עם לחץ מדיני. דרך ההתגרענות האיראנית מלמדת שהאייתוללות למדו מניסיון קודמיהן: תוכנית הגרעין האיראני מבוזרת גאוגרפית, קבורה עמוק מתחת לאדמה, ומוגנת בשכבת חשאיות מתוחכמת יותר מזו שיצרו קדאפי, אסד וסדאם חוסיין.

המסקנה המתבקשת היא שאת הגרעין האיראני לא ניתן לסכל באמצעים צבאיים, ויש לחפש אמצעים אחרים. הרי אין סיכוי שאיראן תצליח במשימתה תחת מכבש הלחצים הכלכליים של ארצות הברית. המסקנה הזאת מחייבת חשדנות ממבט ראשון, כמו כל מהלך מדיני שמתיישר עם הנטיות הפציפיסטיות־ניהיליסטיות של השמאל. גם ניתוח לוגי של המהלך חוזה את כישלונו: הכלכלה השחורה של העולם, זו שמשנעת סמים, כספי הימורים, הונאות סייבר ונשק בלתי חוקי, היא גדולה דיה כדי לממן כמה וכמה תוכניות גרעין. אירן ועמיתותיה לציר הרשע ממילא כבר מושקעות בכלכלה הזאת עד צוואר. והכלכלה הזאת חסינה לחלוטין לסנקציות, כי היא פועלת ומושרשת היטב מחוץ למערכת הבנקאית העולמית.

אבל חשוב מכל זה, ישנו תקדים היסטורי קרוב דיו וברור דיו שמזהיר מפני קונספציית הלחץ הכלכלי: כשירש קים ג'ונג און את השלטון בצפון קוריאה, העולם ראה בו מוקיון. כמה מהלכים אכזריים ברמת ימי הביניים עוררו עליו זעם עולמי וגררו סנקציות שנועדו לחנוק את הכלכלה החנוקה ממילא של המדינה הנחשלת הזאת. אבל זה לא עצר את נחישותו של קים: עוד ניסוי טילים ועוד פיצוץ מבוקר, ושש שנים בסך הכול אחרי המלכת המוקיון כבר היו בידו גם פצצת מימן וגם טילים המכסים את שטח רוב ארצות הברית.

המסר העולה מהמסע הקוריאני לפצצה הוא ברור: דיקטטור ששולט בעשרות מיליוני אנשים ומעוניין להשיג פצצת אטום, ישיג אותה. לא משנה כמה נחשלת היא כלכלתו וכמה סנקציות מוטלות על מדינתו ועליו אישית. עצם המעמד של מדינה ריבונית שווה עשרות מיליארדי דולרים. תוסיפו לזה שורשים עבותים בכלכלת הפשע, ושכר עבודה של אזרחי צפון קוריאה המונמך באופן מלאכותי בגלל אותן סנקציות ממש, וקיבלתם את התנאים הכלכליים שאפשרו פיתוח מהיר ויעיל של הפצצה.

לפי כל פרמטר שניתן להעלות על הדעת, לאיראן יהיה קל יותר להתמודד עם הסנקציות מאשר לצפון קוריאה. שני המשתנים המהותיים ביותר בהקשר הזה הם הנפט, שתמיד יהיה מי שיקנה אותו, והקנאות האסלאמית שמגבירה את המוטיבציה של כל המעורבים בדבר.

מבחינת יוזמי הלחץ הכלכלי, סוף המהלך הוא הסכם בין איראן לבין העולם, שאמור למנוע מהאייתוללות התחמשות גרעינית. כמובן ישנו המלל של ההסכם, וישנה רמת אכיפותו, ובסופו של דבר הסכם טוב יתאפשר רק אם הלחץ הכלכלי יביא את איראן לנקודה שבה חתימה עליו תהיה פחות גרועה מהחלופה.

גם כאן, מבט על המהלך הצפון־קוריאני ממחיש את האיוולת שבאסטרטגיה הזאת: למה בעצם קים רצה את הפצצה? יש מי שמייחס לו שאפתנות אימפריאלית, או לכל הפחות רצון לכבוש את דרום קוריאה. זה ייתכן. אחרי הכול מדובר בדיקטטור. אבל בתשע השנים מאז שהשיג את הפצצה, קים מתנהג יפה. ניתוח של התנהגותו מלמד שהוא בסך הכול רצה להקנות לקרקס שהוא קורא לו מדינה מעמד מדיני משודרג, והוא בהחלט הצליח בכך. הוא ממשיך למשול ואף אחד לא מטריד אותו. המערב הקריב כמה עשרות מיליוני צפון קוריאנים תמורת השקט הזה; ואין לדעת אם יורשו של קים, שהוא אומנם צעיר אבל מאוד לא בריא, יתחזק את "שקט תמורת שקט" או שיתפוצץ על השכנה מדרום. אבל מה שבטוח הוא שמבחינת קים יעד השדרוג המדיני הושג, ההימור על הפצצה השתלם יותר מאשר כניעה ללחצים הכלכליים והגזרים המדיניים שהוצעו לו בתמורה לזניחת התוכנית.

ומנגד מבהיקה הדוגמה האוקראינית: כשהתפרקה ברית המועצות, היא הורישה כמה מחסנים עם פצצות גרעין לאוקראינה הצעירה. המעצמות, שלא רצו להכיל מעצמה גרעינית נוספת במזרח אירופה, פיתו את אוקראינה להתפרק מנשקה הגרעיני. שלוש מדינות חזקות וגרעיניות בעצמן, ארצות הברית, בריטניה ורוסיה, נתנו ערובות נוקשות להגן על ריבונותה של אוקראינה. אפשר לומר, בלשון המעטה, שההימור הזה פחות הוכיח את עצמו.

קשה לדעת אם טראמפ באמת מנסה למנוע את הגרעין האיראני באמצעות הסכם, או שהוא בסך הכול מושך זמן עד בחירות האמצע ואז ינחית את המהלומה הצבאית המכרעת. אבל ישראל, המצולקת מקונספציות, לא יכולה להרשות לעצמה קונספציה נוספת, בטח לא כשכישלונה משמעו פצצה גרעינית בידי ג'האדיסטים אנטישמים. ישראל חייבת להפנים את לקחי ההיסטוריה: התגרענות נקטעת רק באמצעות מהלומה צבאית.

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

חינוך
זו המורשת שלי

המכללה האקדמית הרצוג מובילה את הדור הבא של מערכת החינוך בישראל
באמצעות מגוון חוגים לתואר ראשון ושני, תוכניות לימוד עשירות,
טכנולוגיות למידה מתקדמות וסגל מרצים מהשורה הראשונה

תעודות מקצועיות
אפשרות לתעודות
יישומיות בנוסף לתואר

תוכניות מצטיינים
תוכנית המקנה תואר
בשלוש שנים, ובחינם

מערך הסעות
להגיע ללימודים באמצעות
מערך הסעות בפריסה ארצית

מערך מלגות
שנה ראשונה חינם
ומלגות ייחודיות לזכאים

חינוך מיוחד | לשון | אנגלית | אזרחות | תושב"ע | מתמטיקה | מדעי המחשב | מדעי הטבע
היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל | ספרות - אפשרות לשלב עם לימודי משחק

תואר ראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

הרב אליעזר שמחה וייס

כשרות אינה מסחר

הניסיון להכניס מנגנוני שוק חופשי ותחרות פרטית לעולם הפיקוח ההלכתי יפורר את מעמדו של רב העיר, יוביל לכפילות יקרה ושחיקה בנהלים, ויפגע בסופו של דבר באמון הציבור ובכשרות המזון בישראל

קראתי בעיון את מאמרו של ידידי, הרה"ג דוד סתיו שליט"א ("חוק לא כשר", בשבע גיליון 1206), שבו הוא קורא לפתיחת שוק הכשרות לתחרות חופשית ולביטול הבלעדיות של הרבנות המקומית. ראשית, חשוב לי לומר ביושר: אני רוחש הערכה רבה לרב סתיו, לתורתו, לפועלו ולכוונותיו הטובות. אין בליבי ספק ביושרתו האישית. דווקא משום כך אני סבור שהדרך המוצעת במאמרו אינה נכונה, ועלולה לפגוע במוסד הרבנות המקומית ובאחדותה של מערכת הכשרות בישראל.

ההנחה שתחרות חופשית תוביל בהכרח לשיפור השירות אינה מתאימה לכל תחום, ובוודאי שלא לעולם הכשרות. כחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל, נחשפתי בשנים האחרונות לעשרות מקרים של ליקויים שנוצרו במסגרת מודל התחרות: פערים בנהלים, היעדר שיתוף פעולה, קשיים בפיקוח ולעיתים אף שימוש במבנים תאגידיים שהקשו על האכיפה והאחריות. גם הנתונים שהוצגו על ידי המשרד לשירותי דת בדיוני הכנסת הצביעו על כך שבתחום רגיש כמו כשרות אין די ביצירת תחרות. כאשר גופי הכשרות מתחרים זה בזה על לקוחות, עלול להיווצר לחץ להקל בדרישות כדי למשוך בתי עסק. זו מציאות שאינה מיטיבה עם הכשרות ואינה מחזקת את אמון הציבור.

גם כאשר בראש ארגון עומד תלמיד חכם בעל יראת שמיים ויושרה, אין בכך כדי להבטיח שכל מערך השטח יתנהל באותה רמה. ככל שהמערכת גדלה ומתרחבת למקומות רבים, כך גובר הצורך בפיקוח הדוק, בנהלים אחידים ובאחריות ברורה. אין זו שאלה של אנשים טובים או פחות טובים, אלא של מבנה המערכת. רב עיר אינו רק מי שמעניק תעודת כשרות. הוא המנהיג הרוחני של קהילתו, פוסק, דיין וכתובת לכל שאלה וצורך במשך כל ימות השנה. כאשר גופים פרטיים פועלים במקביל לרבנות המקומית ומעניקים שירותי כשרות בתחומה, נוצר בפועל מוקד סמכות נוסף, שעלול לערער את מעמדו של רב העיר ואת המבנה הקהילתי שעליו נשענה ההלכה במשך דורות.

בניגוד לטענה כי תחרות מוזילה עלויות, לרבנות המקומית כבר קיימת תשתית מלאה: רב עיר, מחלקת כשרות, מפקחים, משגיחים ומערך מינהלי הפועלים ממילא למען הציבור. הקמת גוף כשרות פרטי במקביל מחייבת הנהלה נוספת, מערך פיקוח נפרד, מערכות מחשוב, משרדים ועלויות תפעול נוספות. במקום לחסוך כסף, נוצרת כפילות יקרה שבסופו של דבר מתגלגלת אל בעלי העסקים ואל ציבור הצרכנים. הדרך הנכונה היא לחזק את המערכת הקיימת, לשפר את השירות ואת הפיקוח, ולא להקים מערכת מקבילה שתייקר את העלויות ותיצור בלבול.

פיקוח על כשרות אינו יכול להיעשות ממרחק. השגחה אמינה מחייבת היכרות עם המקום, ביקורים תכופים, זמינות ואחריות ישירה. ככל שמרחיקים את גוף ההשגחה מהמקום שבו מתנהלת הפעילות, כך קשה יותר לקיים פיקוח אפקטיבי. כבר ראינו בעולם ניסיונות להסתמך על פיקוח מרחוק באמצעים טכנולוגיים, וזו אינה הדרך הראויה לבנות מערכת כשרות אמינה.

תיקון חוק איסור הונאה בכשרות אינו בא להחליש את הכשרות או לצמצם שירותים. מטרתו להסדיר את המערכת, ליצור נהלים אחידים, לחזק את הפיקוח, להגביר את השקיפות ולהבטיח אחריות ברורה. זהו הכיוון שעליו המליצו לאורך השנים ועדות ציבוריות וממשלתיות, והוא תואם גם את עמדתה העקבית של הרבנות הראשית לישראל.

בפתחו של חודש אלול, חודש של חשבון נפש ואחדות, ראוי שנזכור כי סמכותם של רבני ישראל נשענת על מוסד הרבנות הראשית לישראל. במקום להעמיק מחלוקות באמצעות מאמרים פומביים, מוטב שנשלב ידיים ונפעל יחד לחיזוק המערכת הממלכתית, מתוך אחריות משותפת ומתוך רצון להעניק לציבור מערכת כשרות מקצועית, אמינה ושקופה. כאשר רבני ישראל יפעלו מתוך שיתוף פעולה במסגרת הרבנות הראשית לישראל, תוך קביעת נהלים אחידים ופיקוח מקצועי, ירוויחו כולם: בעלי העסקים, הצרכנים, המשגיחים ובעיקר אמון הציבור במערכת הכשרות של מדינת ישראל.

הכותב הוא חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

נועה איתם

שמונה מנדטים תלויים על העץ

בין חלומות על טהרת האידאולוגיה ובין הרצון לחיבוק מהיועמ"שית ומהאליטות, הימין המתלבט שוב מסכן את שלטון המחנה הלאומי במקום להתייצב מאחורי המציאות וההישגים בשטח

הבחירות בפתח והשמאל ערוך ומוכן, עם מפלגה לכל טעם - מי שאוהב את השמאל שלו חריף וקיצוני, יפנה לדמוקרטים; מי שמעדיף שמאל רך ומדולל, יבחר באיזנקוט, ומי שרוצה ללכת שמאלה ולהרגיש מרכז או ימין, יצביע לבנט או לליברמן. הימין גם הוא, לכאורה, מציע מפלגות לכל סגנון ומינון - הליכוד, הציונות הדתית ועוצמה יהודית, אבל זאת רק לכאורה, מכיון שבימין, לפי השמועה, מסתובבים כשמונה מנדטים שמאסו במפלגות הקיימות ומחפשים משהו אחר. מי הם אותם ימניים חסרי בית פוליטי, שהצבעתם עשויה להכריע בבחירות הגוריליות שלפנינו ולעצב את עתיד המדינה?

ובכן, ישנם הצדיקים הטהורים, או הטהרנים, שאין מי שיכול לעמוד במחיצתם. הם ימניים מאוד או תורניים מאוד, או גם וגם, ורואים בבחירות כואבת את כל הבעיות והקשיים. ההבדלים האידאולוגיים ביניהם ובין מפלגות הימין הקיימות הם מיקרוסקופיים, אלא שהם חשים שבמבחן התוצאה, הישגי ממשלת הימין־מלא־מלא אינם מספקים. להרגשתם היא טעתה בכמה סוגיות, לא הביאה לפריצת הדרך המיוחלת ולא חוללה את השינוי הדרמטי שציפו לו. הם מחכים למפלגה או למנהיג שידעו ליישם באמת את עקרונות הימין וערכיו.

איפה היה המנהיג הזה עד היום? היכן הביא לידי ביטוי את יכולותיו הפוליטיות המעשיות? אילו החלטות נכונות הוביל, אילו קואליציות יצר כדי לקדם את מימוש החזון? שאלות כאלה אינן מטרידות אותם, מכיון שאהבתם לרעיונות הטהורים והמדויקים גדולה מרצונם להשפיע ולתקן. המציאות האיטית, המסורבלת והמורכבת כל כך מאכזבת תמיד, שהם מעדיפים להתבצר בחלומם. אז הם ילכו להצביע, ודאי, אבל רק למישהו שיבטיח להם עולם בלי פשרות מכוערות, עיכובים מתסכלים וויתורים מעצבנים.

וישנם הימניים הטובים. הם - מרחבים, מרחבים איוותה נפשם. לא יוכלו שאת את המגזריות, ואת הפלגנות של גוש מול גוש. שואפים הם לצירוף כל הכוחות תחת דגל המלכתיות והאחדות. אומנם האחדות הזאת אינה כוללת את החרדים, כי הם מסתגרים בקנאותם. היא גם אינה כוללת את עוצמה יהודית, בגלל השיח הכוחני והבוטה. גם הליכוד תחת נתניהו הוא בעייתי, כי בואו, זה קרה במשמרת שלו. והציונות הדתית היא בעצם מפלגה חרד"לית־מתנחלית, אז היא לא מדברת את השפה שלהם, וגם האנגלית של סמוטריץ' לא משהו...

אז הם מחפשים מפלגה כזאת, נקייה, אסתטית, ישראלית כזאת, אפשר עם כיפה, אבל בלי זקן. עם תפיסות ימניות, בטח, אבל גם עם הבנה. בעיקר עם הבנה, ונכונות לפשרות למען השלום בתוכנו, ועם יכולת לתקשר עם האליטות הישנות, במקום לעצבן אותן, ובמקום להתעמת כל הזמן עם בג"ץ ועם היועמ"שית ועם התקשורת. הם אומנם אנשי ימין, אבל הם גם אנשים טובים, משכילים ומכובדים, והם רוצים שהאנשים המשכילים והמכובדים במדינה יאהבו אותם, וזה לא יקרה אם הם יעמדו עם כל האספסוף של הימין. פשוט יחשבו שהם חלק מההמון הזה, ולא יראו מי הם באמת.

שמונה מנדטים, רבותי, לפחות שמונה מנדטים. שמונה מנדטים של אנשים שרוצים מלחמה נחרצת באויבי ישראל, שמתנגדים למדינה פלשתינית ומאמינים בהתיישבות בכל חלקי ארץ ישראל, שמסכימים שחייבים לתקן את מערכת המשפט, ולא יתנגדו לחיזוק זהותה היהודית של המדינה. והם לא רוצים להצביע למפלגות הימין הקיימות, וגם אי אפשר לשכנע אותם, כי זה לא היגיון או אידאולוגיה אלא אישיות ורגש.

אז מה אפשר לעשות? אפשר להפסיק לחזר אחריהם. ישנם הרבה יותר מנדטים של ימין לא מתלבט, שזקוקים רק למעט זירוז ועידוד. צריך להרים גבוה את הדגלים - לדבר על ביטחון ועל התיישבות, על דמוקרטיה ועל שלטון החוק, על רווחה ועל חינוך, על יהדות לא מתנצלת ולא דחוקה לפינה, ועל שוק חופשי של כלכלה ודעות; להראות את ההישגים המדהימים של ממשלת הימין־על־מלא, ולתאר את השאיפות ואת התוכניות לעתיד; לגרום לכך שאנשי ימין ירוצו לקלפיות, לא מתוך חרדה מפני ממשלת שמאל הרסנית, אלא מתוך אמונה ותקווה שהקואליציה הזאת בראשות בנימין נתניהו תמשיך בתנופה גדולה בכל הדברים הטובים שעשתה, תתקן את מה שעדיין דורש תיקון, ותוביל את מדינת ישראל להצלחה ולשגשוג בכל התחומים.

ימין חזק ובוטח בעצמו, מלא אמונה והתלהבות ושמחה, יוכל להביא לניצחון מוחץ בבחירות. אולי אפילו יסחף איתו כמה מאותם שמונה מנדטים.

לליאת ואליעזר רוזנבאום
ברכות בהיכנס בתכם
מיכל
לנועם עול מצוות
שתזכו לגדלה לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

יואל אליצור

הקרב על ההגה

פרשת אבי בלוט היא רק סימפטום. הוויכוח האמיתי הוא על המשך הקונספציה, על כוחו של המטכ"ל ועל יכולתה של הממשלה להוביל את מדיניות הביטחון של ישראל

נתחיל במדינת ישראל השבוע. האלוף אבי בלוט הוא לא הסיפור. הוא הש"ג.

בצעירותי שמעתי פעם משל נפלא מדרשן אחד: מעשה באדם שצריך להפליג מערבה לכיוון אמריקה. עולה הוא על אונייה, ובהיותו בלב ים מתברר לו שפניה של האונייה דווקא ליפן שבמזרח העולם ולא לאמריקה. פרץ האדם בבכי. ואז פיקח אחד מציע לו להתמודד עם הבעיה במציאות שנוצרה בצורה האפשרית הטובה ביותר. וכך הוא אומר לו: הואיל והספינות שבימינו גדולות מאוד, ואתה צריך לנוע מערבה, עשה מה שאתה יכול, תוכל ללכת ברגל על גבי הסיפון לצד מערב.

בלי להיות מבין בענייני צבא וביטחון, אני יכול לקבוע בביטחון שספינת צה"ל בראשות אייל זמיר והמטכ"ל תחתיו, ממשיכה לנוע בנתיב האיוולת והסכנה המכונה 'קונספציה'. ההוכחה הפשוטה לכך היא שבניגוד למקרי זיני וגופמן, מינויו של אייל זמיר עבר ללא כל צעקות והפרעות משמאל. האלוף אבי בלוט אוהב את עם ישראל ואת ארץ ישראל ומיישביה ורוצה לראות את יד ישראל תקיפה, אבל הוא שייך למערכת, והוא משתדל לפעול בתוכה כמיטב יכולתו לטובת המטרות הטובות והחשובות. אפשר לקבוע שהצלחתו גדולה בהרבה מזו של האיש בספינה שבמשל.

אבל כדי שיוכל להצליח לעזור לחוות ה"כשרות", הוא חייב לרצות את המערכת בהרס גבעות "לא כשרות". הוא פועל נגד האויב הערבי במקרים מסוימים בתוקף, אבל בפקודת אדוניו הוא נוהג ברפיון במקרים אחרים. את הערעור בעניין טל ינון דרדיק הוא בטוח לא יזם, אלא עשה בפקודת הרמטכ"ל, ולכן הרמטכ"ל הוא שהגיב במהירות ובתוקפנות, ומי שהתנצל בשפה רפה היה השר. ראש הממשלה שתק.

מכאן שהסיפור הוא אייל זמיר מול השר כ"ץ והממשלה. ומי החזק בין השניים? הווי אומר הרמטכ"ל זמיר, שבשמיני עצרת הבא חלילה, אולי שוב לא יעיר את ראש הממשלה ואת שר הביטחון.

מצב דברים כזה אינו חדש. אביא כאן שלוש דוגמאות תנ"כיות. המקרה הקיצוני הוא של יהוא, שר הצבא, שהגיע עם חבורת רוכבים, המית את יהורם מלך ישראל (ובאותה ההזדמנות גם את בן בריתו אחזיה מלך יהודה) ונעשה מלך ישראל (מלכים ב' פרק ט'). דוגמה פחות קיצונית היא איש בושת בן שאול, שהיה מלך של נייר הנתון למרותו של אבנר שר הצבא. כשניסה לשאול בנימוס את אבנר "מדוע באת אל פילגש אבי", ספג נזיפה וקללות ואיבד את משענתו. היה זה רק עניין של זמן עד ששני מתנקשים הרגו אותו על משכבו (שמואל ב' פרק ג'). המקרה השלישי מתואר באותו פרק בספר שמואל, והוא קרוב יותר למציאות שלנו. דוד מלך ישראל, "הגבר הוקם על", "משיח אלוקי יעקב", אהוב העם, אינו יכול לעשות הרבה מול יואב בן צרויה שר הצבא, ויש ביניהם סוג של מאזן אימה. יואב נאמן לדוד לפי דרכו. אינו מנסה למרוד ולהדיח, אבל הוא בטוח שהוא יודע תמיד יותר טוב מדוד מה צריך לעשות. כשהוא מכה את אבנר אל החומש נגד רצונו של דוד, דוד קורא ליואב ולכל העם להשתתף בלוויה של אבנר, אבל יואב לא מגיע. מה שנשאר לדוד הוא לקלל את יואב שלא בפניו ב'ערוץ 14': "יחולו על ראש יואב ואל ייכרת מבית יואב זב ומצורע". את זאת הוא מעז לעשות, אבל אין ביכולתו להדיח את יואב. בהתמודדות האחרונה בחייו, במרד שבע בן בכרי, הוא מנסה למנות לרמטכ"ל את אבישי, אחיו הגדול של יואב, אבל בשטח הוא מוצא שוב את יואב מנהל את העניינים (שמואל ב' פרק כ'). את הדחת יואב הוא משאיר ליורשו שלמה (מלכים א' פרק ב').

הדוגמה התנ"כית מלמדת אותנו להיות מפוכחים. אני מקווה מאוד שהשמאל לא יעלה לשלטון בבחירות הקרובות, אבל גם אם יעלה ימין מאמין, חזק ואידאולוגי, דרכנו לא תהיה קלה. נתפלל שה' ינחה אותנו בדרכי אמת.

אלי רון

מהמרתף לבית המחוקקים

הרשעת אדם אך ורק על סמך הודאה שנגבתה בעינויים היא מנהג המתאים למשטרים אפלים. אי לכך אדם שאישר מעשים כאלה אינו נעשה ראוי לכנסת רק מפני שהחליף את חדר החקירות באולפן טלוויזיה

תמיד סברתי כי בדמוקרטיה אסור לענות אדם, אבל מתברר שזו הייתה אי־הבנה מצידי. כנראה האיסור חל רק על עינויים בלתי מנומסים, כאלה שנעשים בלי טופס מתאים, בלי חתימת ממונה ובלי פקיד בכיר שמסביר כי הכול נעשה למען שלומו של הציבור. ברגע שראש המשטרה החשאית מאשר את הענין, העינויים חדלים מן הסתם להיות עינויים והופכים ל"הליך ביטחוני רגיש". השפה היא חומר ניקוי נפלא: היא אינה מסירה את הדם מן הרצפה, אך בהחלט מסייעת לציבור שלא להבחין בו.

כך היה בתיק הידוע בשם הקוד "דום־דום". במשך שלושה שבועות עונה יהודי במרתפי המשטרה החשאית, עד שהודה במה שחוקריו ביקשו לשמוע. לא נמצאו ראיות ממשיות, אך אין לזלזל בכוחה של הודאה. אדם המצוי בכאב די זמן יודה כמעט בכל דבר: שהוא פושע, שהוא קיסר סין, שהוא המציא את החורף, ואפילו שראשי המשטרה החשאית הם אנשים בעלי שיקול דעת. ההודאה האחרונה היא כמובן הקשה ביותר להשגה.

על סמך אותה הודאה הורשע האיש, ומאז הוא כלוא כבר 11 שנים בתנאים קשים, שאת חלקן המכריע בילה בבידוד. בידוד הוא המצאה יעילה מאוד: הוא מרחיק את האסיר מבני אדם, ואת מצפונם של בני האדם מהאסיר. לאחר זמן מה כבר אין מאחורי החומה אדם בעל פנים, משפחה וסיפור, אלא "עניין ביטחוני". עניינים ביטחוניים אינם רעבים, אינם נשברים ואינם חפים מפשע. הם פשוט נשארים נעולים עד שהציבור עובר לנושא הבא.

חטאו האמיתי של האיש היה כנראה השתייכותו למגזר היהודי שראש המשטרה החשאית ועושי דברו במחלקה היהודית מתעבים. במדינה מתוקנת אין מענישים אדם בשל השתייכותו לקבוצה שנואה. במדינה שלנו, לעומת זאת, מקפידים קודם להכריז שהקבוצה מסוכנת, אחר כך מתעמרים באחד מאנשיה, ולבסוף מציגים את ההתעמרות כהוכחה לכך שהקבוצה אכן מסוכנת. זהו מעגל הגיוני להפליא, בתנאי שאין דורשים ממנו להיות הגיוני.

עתה מבקש ראש המשטרה החשאית להיבחר לכנסת מטעם מפלגתו של רב־אלוף (מיל') ישראבלוף, הנקראת בשיח חדש ואורווליאני "לימין שור!". סימן הקריאה הוא חלק חשוב מן המצע. הוא חוסך מן הבוחר את הצורך בסימן שאלה. כאשר שם המפלגה נצעק בקול רם דיו, איש אינו אמור לשאול מה עשה המועמד, על מה חתם, מי עונה באישורו ומדוע אדם חף מפשע עדיין יושב בכלא.

המפלגה מבקשת למכור לציבור נבחרת של אישי ציבור נקיים משחיתות ובעלי מוסר. ייתכן שהם אכן נקיים; הרי במרתפי חקירות יש בדרך כלל מים זורמים. אשר למוסר, זהו בגד חגיגי הנלבש בתקופת בחירות ומוחזר לארון מיד לאחר ספירת הקולות. קל לדבר על זכויות אדם כאשר האדם מסכים איתך, מצביע כמוך ומתפלל בבית הכנסת הנכון. המבחן המוסרי מתחיל כאשר הוא שייך לקבוצה שאתה שונא. שם, כך נדמה, הסתיים המוסר עוד לפני שהחקירה החלה.

עינוי אדם במדינה דמוקרטית הוא מעשה בלתי חוקי. הרשעת אדם אך ורק על סמך הודאה שנגבתה בעינויים היא מנהג המתאים למשטרים אפלים, לא למדינה המתהדרת בשלטון החוק. אדם שאישר מעשים כאלה אינו נעשה ראוי לכנסת מפני שהחליף את חדר החקירות באולפן טלוויזיה. הוא רק מוכיח שלעיתים הדרך מן המרתף אל בית המחוקקים קצרה יותר מן הדרך אל המוסר ואל לקיחת אחריות.

הכותב הוא מומחה למתמטיקה של מערכות מורכבות מסתגלות וחבר חוג הפרופסורים לחוסן לאומי

לשמוליק ויליאן
משתתפים בצערך עם פטירת אביך
ר' **יוסף אפרים ויליאן** ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

למשפחת נריה המורחבת
תנחומים על פטירתו של
הרב **פתחיה נריה** זצ"ל
בנם של הרב משה צבי נריה והרבנית רחל זצ"ל
מראשי ובוני הציבור הדתי לאומי
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

למשפחת ג'רבי
משתתפים בצערכם עם פטירת אבי המשפחה
ר' **עמוס ג'רבי** ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

לציון ולכל משפחת בדש
משתתפים בצערכם עם פטירת אמכם
דינה בדש ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

אבי מעוז

ממשלת הסכמות? שמאל ודיפ־סטייט בתחפושת!

הקמת ממשלה רחבה למחרת הבחירות תסתיים בהקפאת הריבונות, בהדרת הציבור החרדי ובהמשך שלטון

ההצהרות האחרונות של ראש הממשלה בדבר כוונתו להקים "ממשלה לאומית רחבה" למחרת הבחירות חייבות להדליק נורה אדומה בוהקת לכל מי שזהותה הלאומית והיהודית של המדינה יקרה לליבו. יהיה השם אשר יהיה - "ממשלת הסכמות רחבה", "ממשלת אחדות" או כל סיסמה שיווקית אחרת - מדובר בביטוי מכובס אחד גדול. המשמעות האמיתית של מהלך כזה היא כניעה והמשך הישענות על דיקטטורת בג"ץ, שלטון השמאל, שלטון התקשורת ושלטון הפקידים. ממשלה הנשענת על שותפים כאלה לא תביא פתרון לאף סוגיה מהותית: לא תביא להכרעה במלחמה, לא תחיל ריבונות, לא תפעל נחרצות למען רפורמה במערכת המשפט ולא תחזק את הזהות היהודית של המדינה.

איך תיראה ממשלת הסכמות עם בנט, לפיד, איזנקוט וליברמן? ללא שום חיזוק של הזהות היהודית של המדינה, ללא מאבק באג'נדות הפרוגרס שמנהלות את מערכות השלטון על ידי הדיפ־סטייט, ללא שום ניעור משמעותי של מערכת החינוך ובוודאי ללא השבתה להיות מערכת חינוך שמתאימה למדינה יהודית, ללא שום רפורמות משמעותיות הכרחיות במערכת המשפט, ללא שינוי אמיתי בערכי רוח צה"ל ובטח ללא שינוי של ממש במינויים בקרב ראשי מערכת הביטחון, כלומר שום תיקון והתקדמות בדברים שחשובים באמת למחנה הלאומי שמחובר למסורת ישראל.

אם ממשלה כזו תצליח לקדם משהו, זה יהיה אך ורק מהלכים ברוח האידאולוגיה של אביגדור ליברמן, יאיר גולן ושאר חבריהם מהשמאל. ממשלה כזאת תסית באגרסיביות נגד הציבור החרדי בגלל נושא הגיוס, אבל בזה היא תצליח רק להגביה חומות, להרבות בשנאה ולדחוף את המיינסטרים החרדי לזרועות הקיצוניים האנטי־ציוניים. ממשלה כזאת לא תקדם את הריבונות ביהודה ושומרון, אלא תקפיא מצב במקרה הטוב. ממשלה כזאת תתפשר עם העריצות של מערכת המשפט ותיכנע בפניה. ואז בימין יקוננו על המנדטים האבודים מהימין שלא יצאו להצביע בגלל האכזבה שלהם מהמפלגות הקיימות. הרי את שיעור הציבור המאוכזב שלא רוצה לצאת כרגע להצביע למפלגות החרדיות ולמפלגות הימין - כולנו רואים בסקרים.

מי שבאמת מעוניין לפתור סוגיות רגישות שנתונות במחלוקת, לא פונה למי שמנצל את אותן סוגיות כדי לערער את לגיטימיות המחנה הלאומי ולקדם אג'נדות זרות. פתרון אמיתי לכל אותן סוגיות רגישות יימצא רק סביב שולחן אחד עם מי ששותפים לאותה מגמה של המחנה הלאומי־אמוני ואכפת להם באמת ממדינת ישראל כמדינה יהודית ומכל ההשלכות שנגזרות מהיותה כזאת.

כדי שלמחרת הבחירות תקום כאן ממשלה לאומית אמיתית, ממשלה שמחוברת באמת למסורת ישראל ולזהות היהודית ולא רק כמס שפתיים, ממשלה שרוצה באמת למשול ולא להיות שפחה כנועה של מערכת המשפט ושלטון הפקידים, ממשלה שבאמת רוצה לנצח את אויבינו בכל החזיתות, ממשלה שמוכנה לטלטל את מערכת החינוך כדי שתחזור להיות מה שהיא אמורה להיות - נתניהו חייב לצידו שותפים חזקים. שותפים שלא מוכנים לוותר על ערכים, שלא מעקמים אידאולוגיה, שלא נכנעים לשלטון הפרוגרס ולא מסכימים לשתף פעולה עם הדיקטטורה של מערכת המשפט.

מה שנצרך ביותר זה חיבור של ציבורים שונים - הציבור המסורתי, הציבור החרדי והציבור הדתי־לאומי - חיבור שייתן לממשלת הימין הבאה את עמוד השדרה הערכי היהודי לעמוד איתן בכל החזיתות, גם אלו שמול אויבינו מבחוץ וגם אלו שבתוכנו פנימה, בבירור הנוקב והחשוב על זהותה של המדינה, על צורת השלטון שלה, על מערכת החינוך ומערכת המשפט שלה ועל כל שאר העניינים הציבוריים החשובים.

מתבקש שיהיה בית לכל אלו שלא מוצאים את עצמם במפלגות הקיימות במחנה הימני האמוני, כל אלו שרוצים מדינה מחוברת למסורת יהודית זקופת קומה. זוהי הדרך להבטיח שבאמת לא נאבד קולות. זוהי הדרך למצות כוחות של ציבורים מאוכזבים, של ציבור בעלי התשובה, של הציבור המסורתי, של קהילות אבודות ושל קהילות ממורמרות. זוהי הדרך להבטיח ממשלה שבאמת תוכל לבצע את כל מה שאנחנו מדברים עליו, כמו התמודדות רצינית עם נושא חוק הגיוס, איזון מערכת המשפט והיועמ"שית, החלת ריבונות, הכרעה בכל החזיתות ועוד. מפלגות מרכז שירצו להצטרף על הבסיס האיתן הזה מוזמנות, אבל הן לא תוכלנה לעצב ולקבוע את האופי האידאולוגי של הממשלה.

בסופו של דבר, המאבק הוא על נשמתה של המדינה - האם מדינת ישראל תהיה מדינה יהודית או חלילה מדינת כל אזרחיה. כדי להבטיח את ניצחון המחנה הלאומי־מסורתי, כדי לשמור על זהותה היהודית של המדינה, כדי שלבחירה של העם תהיה באמת משמעות, נתניהו צריך מימינו מפלגה יציבה עם עמוד שדרה יהודי־ערכי, ואנחנו נדאג שאכן תהיה מפלגה כזאת.

הכותב הוא חבר כנסת, יושב ראש מפלגת נעם לישראל

יואב הלר

האומץ לשנות

אל מול האתגרים המורכבים ביותר שבפניהם ניצבת מדינת ישראל, אנו נדרשים לבנות הסכמות רחבות ולקדם מהלכים משמעותיים לעתיד טוב יותר מתוך התחדשות ושותפות אמת

יש רגעים בחייה של אומה שהם רגעים מכוננים. בכוונה אני אומר רגעים ולא רגע. ההיסטוריה אינה נכתבת ביום אחד אלא מובנת בדיעבד, כשמסתכלים על האירוע המרכזי ועל השנים שבאו לפניו ואחריו.

כך גם במדינת ישראל. שבעה באוקטובר פגש אותנו בשיאו של פיצול פנימי עמוק. הגענו לאסון הזה כשאנחנו משותקים ומחולקים, ללא יכולת לבצע את השינויים הנדרשים כדי להבטיח את עתיד המדינה ואת ביטחונה.

בעבורי, שבעה באוקטובר לא היה רק כישלון ביטחוני, אלא רגע של התפכחות עמוקה. הבנו מחדש את גודל האיום שמציבים אויביה של ישראל, אבל גם הבנתי שהפיצול הפנימי, שמוביל לשיתוק פוליטי ולחוסר יכולת לקבל החלטות גדולות, מעמיד בסימן שאלה את היכולת שלנו להבטיח את עתיד המדינה. אני מאמין שרבים מכם חשו כך. הגיע הזמן לעצור, להביט מחדש בדרך שבה אנחנו מנהלים את המדינה ולשאול לאן אנחנו רוצים להגיע.

הציבור הציוני נמצא היום בפרשת דרכים. ישראל, שהיא נס היסטורי, הגיעה לצומת שבו חייבים לייצר מערכת פנימית חדשה. בלעדיה לא נוכל לשמור על הביטחון, על הזהות ועל היכולת שלנו להמשיך להוביל.

הדמוקרטיה הישראלית הפכה לזירת מאבק זהותי, שבה כל צד חושש שהצד השני מבקש להכריע אותו, במקום לחפש פתרונות לטובת כולנו.

במקביל, אי השתלבותה של החברה החרדית בפרויקט הישראלי מעמיקה. לא מדובר רק בצבא אלא גם בכלכלה, בשוק העבודה, בשותפות הלאומית ובתפיסת האזרחות. אם אנחנו רוצים להבטיח את עתיד ישראל, חייבים להתמודד עם הסוגיה הזאת באומץ ובאחריות.

לכך מצטרפת החברה הערבית. הסיפור שלה שונה, אך דומה בהסתכלות מן הצד על המדינה. אפשרנו לארגוני פשע להשתלט עליה ולמשול בה. זה מפרק את מעמד הביניים הערבי, פוגע במשילות בכל הארץ, והוא הסכנה הגדולה ביותר לשבעה באוקטובר הבא. מאות אלפי כלי נשק בלתי חוקיים ואוגדות של עבריינים עלולים להפוך ברגע אחד מצבא פלילי לצבא לאומני.

גם מערכת החינוך אינה ערוכה להתמודד עם אתגרי המאה ה־21 ועם מהפכת הבינה המלאכותית. בסופו של דבר, השאלה היא איזה עתיד אנחנו בונים לילדים שלנו. אלו בעיות ענק שמאתגרות אותנו מבפנים. בלי טיפול שורשי בהן, קשה לראות כיצד ישראל ממשיכה להיות אחת המדינות המובילות בעולם.

למה אנחנו לא פותרים אותן? מאותה סיבה שלא ראינו את הכתובת על הקיר לפני שבעה באוקטובר - הקונספציה. בביטחון זו הייתה ההנחה ששקט ייענה בשקט. בפוליטיקה זו האמונה שכל האמת נמצאת רק אצלנו, שרק ניצחון על הצד השני יביא פתרון.

הקיטוב הזה מונע מאיתנו לבצע את השינויים הגדולים שנדרשים: רפורמה משפטית מאוזנת שתשיב את האמון, רפורמה בחינוך, ברית ישראלית מחודשת שתגדיר מחדש את חובות השירות, ורפורמה אמיתית במשילות ובמאבק בפשיעה.

שינויים אלו אינם חלומות. אלו תנאי היסוד לכניסת ישראל למאה השנייה שלה חזקה, בטוחה ומאוחדת יותר. אבל שינוי כזה לא יקרה באמצעות ניצחון של מחנה אחד על משנהו. הוא יקרה רק אם נגבש הסכמות רחבות סביב האינטרס הישראלי המשותף.

זו הדרך שבה פעלנו בשנים האחרונות. יצרנו מפגשים ושיח בין ישראלים מכל חלקי החברה, מתוך אמונה שגם במחלוקות עמוקות אפשר להקשיב, לחשוב יחד ולמצוא פתרונות. למדנו שכאשר שמים את טובת המדינה במרכז, אפשר לגבש הסכמות רחבות ולקדם מהלכים משמעותיים. הניסיון הזה חיזק בי את האמונה שגם מול האתגרים המורכבים ביותר יש דרך אחרת, דרך של אחריות, שותפות ועשייה.

ישראל נמצאת בצומת דרכים שתמיד אפיין את התנועה הציונית - להיות מהמדינות המובילות בעולם, או חלילה לחדול. יש לנו נכסים ויכולות בלתי נתפסות. המשימה היא להבטיח את נצח ישראל, וזאת משימה שאפשר וצריך לרתום אליה את הציבור.

רוב המפלגות מציעות פתרונות חלקיים, או פתרונות שאין להן יכולת אמיתית לממש. מדינת ישראל זקוקה לכוח חדש, חופשי ממחויבות גושית, שיוכל להוביל את השינויים הגדולים מתוך אחריות, אומץ והסכמה רחבה.

יש רגעים בחייה של אומה שהם רגעים מכוננים. איננו בוחרים את האירועים שפוקדים אותנו, אבל אנחנו בוחרים כיצד להגיב אליהם. שבעה באוקטובר היה רגע כזה, וגם הבחירות הראשונות שאחריו יהיו רגע כזה. השאלה שתעמוד בפני כל אחת ואחד מאיתנו אינה רק מה קרה, אלא איזה עתיד נבחר לבנות מכאן והלאה. אני מאמין שזה הרגע שבו ישראל יכולה לבחור בהתחדשות, באחדות ובאומץ לשנות.

הכותב הוא ד"ר להיסטוריה, מנכ"ל ארגון 'מעוז לשעבר, מייסד ויושב ראש תנועת 'הרבעון הרביעי', וכיום יושב ראש מפלגה ברוח התנועה

הרב עזריאל אריאל

בין מדינת רווחה לקהילת חסד

מדינת הרווחה מצליחה להגיע לכל נזקק במדינה, אך רק ההיכרות האישית והגמישות של החסד הקהילתי מסוגלות להוציא אנשים ממעגל המצוקה

על מי מוטלת האחריות החברתית? בכל הדורות בעם ישראל מי שדאגה לעניים הייתה הקהילה. כך כותב הרמב"ם: "כל עיר שיש בה ישראל חייבין להעמיד מהם גבאי צדקה... והן מחלקין המעות מערב שבת לערב שבת... וזו היא הנקרא קופה... מעולם לא ראינו ולא שמענו בקהל מישראל שאין להן קופה של צדקה" (הלכות מתנות עניים ט, א-ג). העידן המודרני הביא איתו את רעיון מדינת הרווחה, שמכוחו נטלה המדינה על שכמה את האחריות החברתית. מה יש לתורה לומר על כך? האם היא תומכת בצדקה הקהילתית או במדינת הרווחה?

אפשר היה לטעון שההלכה מתייחסת לצדקה רק ברמה האישית, המשפחתית והקהילתית, מפני שהיא נכתבה בזמן שלא הייתה לנו מדינה. אולם עיון במקורות מראה שיש העדפה עקרונית לצדקה הקהילתית. שתי פרשות בתורה עוסקות בהרחבה באחריות החברתית - פרשת בהר ופרשת ראה. בשתיהן, הדיון באחריות זו מתקיים בהקשר שבו כל עם ישראל יושב בארצו, כל שבט בנחלתו, והשמיטה והיובל נוהגות הלכה למעשה.

בפרשת בהר האחריות מוטלת על המשפחה: "כי ימוך אחיך ומכר מאחוזתו, ובא גואלו הקרוב אליו וגאל את ממכר אחיו", "אחד מאחיו יגאלנו. או דודו או בן דודו יגאלנו, או משאר בשרו ממשפחתו יגאלנו" (ויקרא כה, כה; מט). ואילו בפרשת ראה האחריות מוטלת על הסביבה הגאוגרפית: "כי יהיה בך אביון... באחד שעריך, בארצך... פתוח תפתח את ידך לאחיך לעניך ולאביונך בארצך" (דברים טו, ז-יא). גם לאחר החורבן נהגה עם ישראל מרמה גבוהה של ממשל עצמי, על ידי הנשיא בארץ ישראל וראש הגולה בבבל, ואף על פי כן לא מצאנו בהלכה מערכת צדקה לאומית, אלא קהילתית.

העדפת הקהילה

ייתכן שהתורה מעדיפה את הצדקה הקהילתית בשל יתרונותיה הרבים, הן ברמה הערכית והן בהיבט היישומית. נכתב על כך בהרחבה בספר 'חסד שבמלכות - צדקה ממלכתית ומדינת רווחה לאור ההלכה' (פרקים ח-יא), וכאן נביא דברים תמציתיים.

בצדקה הקהילתית יש ממד אישי משמעותי. גם אם מקיימים בה "מתן בסתר", כאשר הנותן והמקבל אינם יודעים זה על זה, הנותן מרגיש מחויבות אישית לסייע לבני קהילתו שבאופן כללי הוא מודע למצוקותיהם, ואינו פועל כמי שממלא חובה חוקית גרידא. בכך באים לידי ביטוי ההיבטים הרגשיים והמידות הטובות המלוות את הנתינה: האחווה והנדיבות, החמלה והאכפתיות, ובעיקר - תודעה של אחריות אישית כלפי מי שזקוק לסיוע. בצדקה הממלכתית האדם משלם מיסים ותשלומי ביטוח לאומי ובכך הוא מרגיש כאילו יצא ידי חובתו, כאשר הוא מטיל את מלוא האחריות על המדינה.

כחלק בלתי נפרד מתודעת האחריות האישית, התורה מטילה את האחריות החברתית במעגלים ההולכים ומתרחבים. וכך נאמר בגמרא: "עמי ונוכרי - עמי קודם... ענייך (כלומר, עניי משפחתך) ועניי עירך - ענייך קודמין, עניי עירך ועניי עיר אחרת - עניי עירך קודמין" (בבא מציעא עא, א). הצדקה הקהילתית משמרת את מעגלי הנתינה הללו, ואילו הצדקה הממלכתית מוחקת אותם. ידידי הרב חיים נבון, במאמרו "מדוע עניי עירנו קודמים" ('השילוח', גיליון 20), עמד על כך שהתוצאה הנובעת משבירת מעגלי הנתינה איננה הרחבה של האחריות החברתית אלא השטחה ורידוד שלה. ומאידך גיסא, דווקא פיתוח האחריות ברמת הקהילה גורם לחבריה לטפח אחריות רבה גם כלפי המדינה בכללותה (מספר הנופלים מיישובים קהילתיים, כולל יישובים חילוניים, מעיד על כך בבירור).

הצדקה הממלכתית מתמקדת בתחומי חיים שנקבעו בחוק או בתקנות הממשלתיות. הצדקה הקהילתית היא רחבה הרבה יותר ומתייחסת לכל צורך של כל נזקק באשר הוא. כתוצאה מכך היא אינה ממוקדת בסיפוק הצרכים הכלכליים בלבד אלא נותנת מענה למגוון של צרכים טכניים, רגשיים וחברתיים, הכלולים במצוות גמילות חסדים (רמב"ם, הלכות אבל יד, א). וכך נכתב בשולחן ערוך: "אם היה רעב, יאכילוהו. היה צריך לכסות, יכסוהו. אין לו כלי בית, קונה לו כלי בית. ואפילו אם היה דרכו לרכוב על סוס ועבד לרוץ לפניו כשהיה עשיר, והעני - קונה לו סוס ועבד. וכן לכל אחד ואחד לפי מה שצריך" (יורה דעה רנ, א). והשולחן ערוך מפרט: "הראוי לתת לו פת, נותנים לו פת. עיסה, נותנים לו עיסה. מיטה, נותנים לו מיטה. הראוי ליתן לו פת חמה, חמה; צונן, צונן. להאכילו לתוך פיו, מאכילין. אין לו אישה ובא לישא, משיאין לו. ושוכרים לו בית ומציעים לו מיטה וכלי תשמישו".

> אין חובה הלכתית גמורה לקיים צדקה ממלכתית, אולם בהחלט ראוי לעשות זאת בכל הקשר שבו הדבר נחוץ ומועיל. עם זאת, יש לראות את ברירת המחדל בצדקה הקהילתית, ולראות את המדינה כנושאת באחריות שיורית למה שאין בכוחה של הקהילה להעניק באופן יעיל

מלכודת הקצבאות

המערכת הקהילתית היא מערכת גמישה, ובכך היא נוטה להתאים את עצמה לדרישה של ההלכה שלא להמתין לכך שהנזקק יבקש את הסיוע, אלא לפעול באופן פרו־אקטיבי כדי להגיש לו את העזרה שהוא זקוק לה, ואף לפעול בדרכים מתוחכמות כדי לשכנע אותו לקבל (ספרי, פרשת ראה, פיסקא קטז). לעומת זאת, הצדקה הממלכתית, במקרים רבים, מטילה על הנזקק את האחריות לתבוע את הקצבה שהחוק מעניק לו, כאשר דרישה זו פוגעת בעיקר באנשים החלשים ביותר.

המערכת הממלכתית היא מערכת נוקשה ופועלת על פי אמות מידה קבועות. בכך היא מעודדת את הנזקקים להתאים את עצמם לאמות מידה אלה ולהסתמך על כך שיקבלו את הסיוע הנובע מהן לאורך זמן. בכך נוצרות מלכודות עוני שקשה להשתחרר מהן. יתר על כן, מי שלומד להכיר את אמות המידה יודע גם כיצד להציג מצג שווא (וישנם "מאכערים" המתמחים בכך) כדי לקבל סיוע שהוא אינו זקוק לו באמת. המערכת הקהילתית, לעומת זאת, בנויה על היכרות אישית בין גבאי הצדקה למבקשי הסיוע. הרבה יותר קשה להסתיר מהם דברים, ומחקרים שנעשו ברחבי העולם מראים שישנה רתיעה גדולה בהרבה מלרמות אותם. בנוסף לכך, הנזקקים אינם יכולים להסתמך על כך שהסיוע יינתן להם לאורך זמן, וכך יש להם תמריץ חזק לנצל את העזרה כדי להיחלץ ממצב המצוקה שבו הם נמצאים.

זאת ועוד, נטילת סיוע מן המדינה - ועוד יותר מכך קצבה מן הביטוח הלאומי - נתפסת כזכות גמורה עד כדי טיפוח תודעת "מגיע לי". לעומת זאת, קבלת סיוע מן הקהילה נתפסת כ"לחם חסד", גם אם הדבר נעשה בדיסקרטיות גמורה וברגישות אנושית רבה. אומנם ההלכה דורשת לתת את הסיוע באופן שאינו מבייש את המקבלים (שבת קד, א), אולם תחושת אי הנעימות המלווה את מי שנהנה מיגיע כפיו של הזולת היא רצויה, ומעודדת את הנזקקים להימנע ככל יכולתם מליטול כספי צדקה (עיינו פאה ח, ט). כל זה מביא לכך שמימוש הזכאות לסיוע מן המדינה כרוכה בדרך ייסורים ארוכה, שבלעדיה אי אפשר לצלוח את כל הטפסים, הנהלים והבדיקות הנדרשות. בקהילה, לעומת זאת, הקשרים הקרובים מאפשרים לפעול באופן קצר וידידותי לאין ערוך.

העדפת המדינה

עם כל זה, ישנם יתרונות גדולים גם לצדקה הממלכתית. בראש ובראשונה, יש ביכולתה להגיע לכל הנזקקים במדינה, כולל אלה שאין להם תמיכה משפחתית או קהילתית, וישנם רבים כאלה. היא לא משאירה "כיסי עוני". בנוסף לכך היא יציבה ומספקת לעני ביטחון כלכלי לאורך זמן (עיינו פלא יועץ ערך 'קביעות צדקה'). יתרון נוסף קיים בקצבאות הללו שמערכת ממוחשבת מזהה את הזכאים להן באופן אוטומטי ומעניקה להם את הסיוע בלי שום צורך בהגשת בקשה. בכך נמנעת ההשפלה שיש בפנייה לקבלת עזרה. ומעל לכל זה - הצדקה הממלכתית מביאה לידי ביטוי את התכונות הייחודיות של עם ישראל, כעם של "ביישנים ורחמנים וגומלי חסדים" (דברים רבה ג, ד).

יש להוסיף לכל זה את המינהל התקין. רשויות המדינה פועלות על פי אמות מידה ברורות ושקופות שנתונות לפיקוח מתמיד. כל זה מונע מעשי שחיתות (עיינו שמות רבה נא, ו), העדפת מקורבים (שולחן ערוך יורה דעה רנז, י) וכדומה. גופים קהילתיים פועלים לעיתים ללא כל פיקוח אפקטיבי, מה שפותח פתח למעשים אשר לא ייעשו. מצד שני, מערכות קהילתיות א־פוליטיות פועלות על פי שיקולים ענייניים, בעוד שהמדיניות הממשלתית מושפעת לא מעט משיקולים פוליטיים שמפנים את כספי הציבור כולו לקהל מצביעים של מפלגות מסוימות (עיינו עין איה ברכות ט, קיז).

למעשה, ההלכה מותירה בידיהם של מנהיגי המדינה מרחב גדול של שיקול דעת בכל הנוגע למדיניות רווחה. אין חובה הלכתית גמורה לקיים צדקה ממלכתית, אולם בהחלט ראוי לעשות זאת בכל הקשר שבו הדבר נחוץ ומועיל. עם זאת, יש לראות את ברירת המחדל בצדקה הקהילתית, ולראות את המדינה כנושאת באחריות שיורית למה שאין בכוחה של הקהילה להעניק באופן יעיל. למעשה, מעצבי המדיניות מוסמכים להחליט על האיזון הראוי בין מדינת הרווחה לקהילת החסד. אולם עליהם להביא בחשבון את נקודת המוצא הזאת, ועימה את היתרונות והחסרונות שיש לכל אחת מן המערכות הללו הן בהיבט הערכי והמוסרי והן בהיבטים היישומיים.

יהי רצון שבזכות זה תתקיים בנו הברכה: "אפס כי לא יהיה בך אביון, כי ברך יברכך ה' אלוקיך בארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה לרשתה" (דברים טו, ד). ■

הכותב הוא רב היישוב עטרת ועומד בראש מחלקת אחווה לחברה ומשפחה במרכז תורה ומדינה, ניצן

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

כבוד התורה

שאלה: האם יש חיוב למחות כנגד פגיעה בתלמיד חכם, כלומר לקום מול אותו מזלזל גם אם זה בפרהסיא ולמחות? אם כן, האם זה נובע מדין "הוכח תוכיח" או שעל כל הדיוט מוטלת החובה?

תשובה: מחאה על כבוד תלמיד חכם נובעת מחובת השמירה על כבוד התורה. ולכן יש חובה למחות גם בפרהסיא וגם מי שאינו תלמיד חכם בעצמו. כתוב בגמרא שמי ששומע שמבזים תלמידי חכמים ואינו מוחה, גם הוא נענש. כל זה דווקא בתלמיד חכם אמיתי, ולא מי שרק מתנהג כתלמיד חכם אבל באמת אין תוכו כברו.

הרב דב ליאור

בין קודש לחול

שאלה: האם על ספרים שרובם חול אך יש בהם מיעוט קודש מותר להניח דברי חול? למשל מחברת ספרות שלי, שהיא חול חוץ מפיוט אחד ומדרש אחד, האם יש לנהוג בה בקדושה או שמותר לי להניח עליה דברי חול?

תשובה: ספר או מחברת שעיקרם חול ומיעוטם קודש מותר להניחם על הרצפה (כך כתב ב'גנזי הקודש' עמ' קנה בשם הרב אלישיב זצ"ל, לגבי עיתונים שעיקרם חול ויש בהם דברי תורה), קל וחומר שמותר להניח עליהם דברי חול. מותר גם להיכנס איתם לשירותים, מפני שדפי החולין מהווים כיסוי לקודש (שם). בכל אופן, אין לזרוק את דברי הקודש לפח אלא צריך לגונזם.

הרב עזריה אריאל

בין בשר לחלב

שאלה: מה הדין בזמן ההמתנה בין בשר לחלב ביחס לקטנים? ראיתי דעות שאפילו בילדים מתחת לגיל חינוך שמבינים קצת יש להמתין מעט, כרבע שעה, וכדומה.

תשובה: בשר וחלב הם שני מיני היתר, ולכן הדבר שונה מאיסור שלא ניתן גם לתינוקות. מעיקר הדין בתינוקות שלא הגיעו לחינוך לא צריך להמתין, אלא מספיק לא לתת בשר וחלב ביחד. מדין חומרה מקפידים שעה אחת עד גיל 5-6, שלוש שעות עד גיל 8-9, ואחר כך מגדילים לשש שעות. כל זה מדין חינוך, כדי להרגיל את הילדים.

הרב יצחק בן יוסף

מערכת כלי מטבח

שאלה: האם מותר לכתחילה לאכול מאכל חלבי קר בצלחת בשרית?

תשובה: אף שמעיקר הדין הדבר מותר, כבר נהגו כל ישראל להחמיר שיהיו להם שתי מערכות כלים. בפרט בימינו שהכלים מצויים וזולים ויש גם כלים חד־פעמיים. רק בעת הצורך ניתן להקל.

הרב נעם דביר מייזלס

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

הנדריקס מציגים Another Hendrick's – הצד האחר של הג'ין שאתם מכירים

צילום: יחצ חו"ל

חברת גלובל ווין אנד ספיריט, יבואנית ומשווקת מותגי אלכוהול מובילים בישראל, משיקה את Another Hendrick's - ביטוי חדש וקבוע מבית מותג הג'ין הסופר פרימיום Hendrick's Gin. ההשקה, הראשונה בתוספת קבועה ליין מזה כמעט עשור, מגיעה בבקבוק לבן ומציעה פרופיל טעמים חדש לצד המאפיינים המזוהים עם הנדריקס - ורדים ומלפפון.

Another Hendrick's משלב גם פריחת תפוז ופופי ללקאו קלויים, היוצרים שילוב בין רעננות פרחונית והדרית לעומק ומורכבות. הג'ין מיוצר בשיטת הזיקוק הייחודית של הנדריקס, תחת פיקוחה של המאסטר דיסטילרית לזלי גרייסי.

המוצר זמין בישראל החל ממאי 2026, בחנויות אלכוהול, ברים ומסעדות נבחרות.

מחיר מומלץ: 169 ₪.

מפתח העיר נוף הגליל הוענק לשר האוצר בצלאל סמוטריץ'

צילום: הציונות הדתית

ראש עיריית נוף הגליל רונן פלוט, יחד עם חבר המועצה מנחם גנדל, הגישו **לשר האוצר בצלאל סמוטריץ' את** מפתח העיר, כאות הוקרה על עשייתו של השר למען הצפון והתמיכה הכלכלית הרציפה למען העיר והאזור.

במהלך המפגש הודה ראש העיר פלוט לשר ואמר: "אני שמח להגיש לך את מפתח העיר מתוך הערכה עמוקה על הדאגה שלך והסיוע הרציף והקשוב שלך לתושבי האזור והעיר. הדאגה לעסקים, הפיצויים והמענקים שהובלת בתקופת המלחמה הצליחו להרים את העיר והאזור".

שר האוצר סמוטריץ': "אנחנו מקדמים בימים אלו תוכנית כלכלית רחבת היקף לעידוד ההתיישבות בגליל. חיזוק הצפון וייהוד הגליל הם חלק מהותי בציונות הישראלית ובחלוציות החדשה של דורנו - נמשיך להעמיד את כל הכלים הכלכליים כדי להבטיח את פריחת האזור כולו".

פסטיבל האוכל הראשון של חיפה: שלושה ימים של טעמים, שפים ואוכל רחוב

צילום: אסף קרלה

לראשונה, רחבת אצטדיון סמי עופר תהפוך למתחם קולינרי ענק במסגרת פסטיבל האוכל הראשון של חיפה, שיתקיים בין 11 ל-13 באוגוסט, בין השעות 18:00-23:00. במשך שלושה ימים יגיעו לעיר עשרות שפים, מסעדות, פודטראקים ודוכני אוכל מכל רחבי הארץ, ויציעו מאות מנות במחיר של עד 45 שקל למנה.

הפסטיבל מבקש לחגוג לא רק את האוכל, אלא גם את אופייה הרב-תרבותי של חיפה, המחברת בין מסורות, תרבויות וסגנונות קולינריים שונים. לצד השפים המובילים ישתתפו גם עסקים מקומיים שהפכו לחלק מהזהות הקולינרית של העיר.

ראש עיריית חיפה, יונה יהב: "פסטיבל האוכל הראשון הוא הזדמנות להציג בפני כל המדינה את העוצמה הקולינרית של חיפה - עיר שבה אוכל הוא שפה משותפת שמחברת בין אנשים, תרבויות ומסורות."

פיוז-טי מרעננת את בין הזמנים: משאית הקיץ מגיעה עם טעם אבטיח

צילום: ארנון בוסאני

מותג התה הקר הבינלאומי פיוז-טי יוצא בבין הזמנים לפעילות קיץ חווייתית ומזמין את הציבור לעצור לרגע של רעננות, בהשראת המסר של הקמפיין: גם בקיץ יש טעם לקחת הפסקה.

במרכז הפעילות עומד פיוז-טי בטעם אבטיח, המשלב את הטעם הקיצי האהוב עם תמצית התה המזוהה עם המותג. המשאית הממותגת תגיע במהלך בין הזמנים למוקדי עניין ברחבי הארץ, ובהם המופע המרכזי בנתניה, אזור ציון הרשב"י במירון וביום ראשון, כ"ו באב (9.8), פארק המים נחשונית. המבקרים יוכלו ליהנות מכוס פיוז-טי קרה עם קוביות קרח ולהתרענן בשיא החום.

אורלי גוליברודסקי, מנהלת שיווק פיוז-טי: "אנחנו שמחים להביא לצרכנים רגע אמיתי של רעננות בשיא הקיץ".

קיץ זה ירושלים: ארנה PARK - פארק המים האתגרי של הבירה נפתח

הקיץ הירושלמי מקבל אטרקציה חדשה ומרעננת: ארנה PARK, פארק המים האתגרי של ירושלים, נפתח בהיכל הפיס ארנה ויפעל עד 28 באוגוסט. המתחם, המשתרע על כ-4,000 מ"ר, משלב אזור חיצוני ומתחם מקורה ומציע חוויה מלאת אדרנלין לכל המשפחה.

המבקרים ייהנו ממגלשות מים מתנפחות ענקיות בגובה של עד 15 מטר, מתקנים אתגריים מעל בריכות מים ומגוון פעילויות לילדים ולבני נוער. במקום יפעל גם מתחם מזון עם בית קפה ופודטראקים.

מחיר כרטיס רגיל: 99 שקל, ולמחזיקי כרטיס "ירושלמי" 69 שקל. לצד הפארק ניתן ליהנות גם ממתחם ההחלקה "אייס בוקס", עם אפשרות לרכישת כרטיס משולב.

ראש העיר משה ליאון: "אנחנו ממשיכים להשקיע באטרקציות איכותיות שיהפכו את ירושלים ליעד הקיץ המוביל בישראל".

שמרת הזורע

סיפור אהבה ישראלי

שמרת הזורע יוצאת לדרך חדשה: מיתוג בהשקעה של כמיליון שקל

אחרי יותר מ־70 שנה שבהן היא מלווה את הבית הישראלי, שמרת הזורע משיקה מהלך מיתוג ופרסום רחב היקף בהשקעה של כמיליון שקל, תחת המסר החדש "סיפור אהבה ישראלי". את המהלך יוביל השחקן והיוצר שי אביבי, שנבחר לקול החדש של המותג.

המהלך כולל לוגו ושפה גרפית חדשים, קמפיין ארצי, חידוש נראות הסניפים והטמעת הזהות החדשה בדיגיטל ובכל נקודות המפגש עם הלקוחות. כחלק מהמהלך, גם צי ההובלות של הרשת זוכה למיתוג חדש, עם מסרים הומוריסטיים וחמים בהשראת הרגעים המוכרים מחיי הבית הישראלי.

לדברי אריה ויסמן, בעלי שמרת הזורע: "לא ביקשנו להמציא את עצמנו מחדש, אלא לדייק את מי שאנחנו - מותג ישראלי שמחובר למשפחה, לאירוח ולאנשים".

בשורה לשלטון המקומי: רשויות יקבלו סבסוד לקידום אנרגיה מתחדשת בתחומן

צילום: דרור סיתחל

מפעל הפיס, בשיתוף משרד האנרגיה והתשתיות ומשרד הפנים, השיקו את "ערוץ האנרגיה" - מסלול מימון חסר תקדים, בסך 380 מיליון שקלים, שנועד לסייע לרשויות המקומיות לקדם פרויקטים מניבים בתחומי האנרגיה המתחדשת, ההתייעלות באנרגיה, אגירת אנרגיה ותחבורה חשמלית. המסלול יאפשר לרשויות מקומיות לקבל אשראי בריבית מסובסדת ואטרקטיבית, זאת כדי לתמרץ פרויקטים אסטרטגיים ורווחיים, כגון קירויים סולאריים, מתקני אגירת חשמל מתקדמים, התקנת מערכות סולאריות על מבני ציבור ובנייה ירוקה ויעילה בצריכת אנרגיה.

מנכ"ל מפעל הפיס, עו"ד בני דרייפוס: "תפקידנו גם להעניק לרשויות כלים שיאפשרו להן לצמוח, להתחדש ולייצר ערך ארוך טווח לתושבים"

מחזור חדש בכולל של ישיבת ההסדר מאיר הראל

לקראת חודש אלול תשפ"ז ייפתח בכולל של ישיבת ההסדר מאיר הראל במודיעין מחזור חדש של לימודי הלכה ולהכנה למבחני ההסמכה של הרבנות הראשית לישראל.

הכולל, הפועל ברציפות כבר למעלה מ־21 שנה, ממשיך להכשיר תלמידי חכמים בלימוד הלכה מעמיק, וכעת פותח מחזור חדש של תוכנית ההכנה למבחני הרבנות.

בשנה הקרובה יתמקדו הלימודים בהלכות שבת, בעיון ובבקיאות, מן המקורות ועד לפסיקת ההלכה למעשה, מתוך הכנה יסודית ומקיפה למבחני ההסמכה.

ייחודו של המחזור החדש הוא בשיתוף הפעולה עם מכללת תלפיות, המאפשר לשלב את לימודי הרבנות עם לימודי תואר ראשון בחינוך (B.Ed.) והכשרה להוראה.

בית הספר הראשון לנוער החוות נחנך בבית אל

צילום: אריה מינקוב

בית ספר חדש וייחודי לנוער החוות - אחד מארבעה מוסדות חינוך שהוקמו במסגרת החלטת ממשלה לגיבוש מענים ייעודיים עבור נוער החוות, נחנך השבוע בבית אל במעמד שר החינוך יואב קיש, ח"כ אביחי בוארון, ראש המועצה המקומית בית אל שי אלון ומנהלת מחוז ירושלים במשרד החינך, כרמית הרוש. בתי הספר הוקמו במטרה להעניק לנוער הגבעות מסגרת חינוכית מותאמת, הכוללת מענה אישי, חינוכי, ערכי וטיפולי. המסגרות יפעלו במודל ייחודי, בהובלת צוותים מקצועיים שיתנו מענה במוסדות ובמרחבי החוות.

ראש מועצת בית אל שי אלון: "בית הספר היא בשורה גדולה עבור בני הנוער ועבור משפחותיהם ואני בטוח שהוא יהפוך לבית חם ומצמיח לעשרות נערים שיגדלו כאן להיות אזרחים תורמים, אנשי משפחה ואוהבי הארץ".

מכון קופרמן מרחיב את פעילותו בארגנטינה

מכון קופרמן לחינוך יהודי בתפוצות, הפועל במסגרת מכללה ירושלים, ממשיך להרחיב את פעילותו בקהילה היהודית בארגנטינה. זו השנה השנייה שבה השתתף המכון בכנס החינוך הבינלאומי בארגנטינה, המאורגן על ידי ארגון AMIA, לצד קיום הכשרות מקצועיות לצוותים חינוכיים בבתי ספר יהודיים.

במהלך הביקור הושקה תוכנית חדשה להכשרת כ־60 מנהלי ומנהלות בתי ספר יהודיים בארגנטינה, בשיתוף משרד התפוצות, ארגון יונייטד וקרן ציפורה. התוכנית תעניק למנהלים כלים מתקדמים במנהיגות חינוכית, ניהול והובלת שינוי, לצד חיזוק הזהות היהודית ואיכות החינוך.

במכללה ירושלים מדגישים כי השקעה במנהיגות חינוכית היא השקעה בעתידו של העם היהודי ובחיזוק הקשר בין ישראל ליהדות התפוצות.

בשבע אונליין
PODCAST

בשבע עיניים

שר המשפטים יריב לוין התארח אצל אסף משניות. מתוך השיחה:

"הרפורמה המשפטית הייתה מאבק על היכולת לקיים כאן מדינה יהודית"

■ **כמעט לא התראיינת בארבע השנים האחרונות. למה?**
"התכלית היא העשייה, לא הראיון ולא התדמית. עשייה אמיתית היא תהליך, ובזמן אמת היא לא תמיד בכותרות. אני מרגיש יותר בנוח לבוא היום, אחרי קדנציה, כשיש פרספקטיבה ואפשר למדוד את הדברים".

■ **ובכל זאת, דווקא בתקופת הרפורמה, כשהיו חששות אמיתיים, לא היה נכון להסביר?**
"יכול להיות שבדיעבד היה נכון לעשות יותר ראיונות, בעיקר מהסוג הזה. אבל בהרבה פלטפורמות אין טעם. כשקוראים לזה 'ההפיכה המשטרית', כל מה שאעשה זה להרים להם רייטינג רבע שעה לפני, רבע שעה אחרי, וכתוביות רצות תוך כדי. מי שלא עושה לא טועה, והעובדה שאני יושב כאן היא עדות שאני מפיק לקחים".

■ **אז מה עבר בסוף מהרפורמה?**
"היו לה ארבע רגליים. עילת הסבירות עברה. שינוי שיטת בחירת השופטים עבר. הפיכת חוות הדעת של היועמ"ש ממחייבת למייעצת — השלמנו בחקיקה. פסקת ההתגברות עברה בקריאה ראשונה. אילו היו אומרים לי שבקדנציה אחת יעברו כל החוקים האלה, אף אחד לא היה מאמין שזה אפשרי".

■ **ובכל זאת, זה לא הושלם**
"הרפורמה היא לא רק צבר חוקים. היא עשתה דבר אחד ענקי — היא קרעה את המסכות. במשך עשרות שנים קראו לזה 'שלטון החוק', ובדרך הזאת נבנה כאן מבצר שקר, וקבוצת מיעוט קטנה השתלטה על כל מערכות המדינה: המשפט, האקדמיה, הצמרת העסקית, הצבא".

■ **איפה זה התבטא בפועל?**
"במינוי ראש השב"כ. תסתכל על השרשרת - פעם אחר פעם, גם בתקופות שלטון ימין, התמנו אנשים מהשמאל הרדיקלי. הפעם עמד להתמנות מפגין בקפלן, והייתה זעקה ציבורית אדירה. מה שפעם עבר בלי שאיש ישים לב, הפך לדבר שהציבור קם עליו על הרגליים. זה השינוי, עוד לפני החוקים".

■ **רצת מהר מדי? גם אהרן ברק עשה את זה בהדרגה**
"הוא עשה את זה מהר מאוד, רק שלא עמד מולו שום דבר. ואני לא מקבל את טענת הריצה המהירה. הלוואי שהיו מאפשרים לי להתקדם מהר יותר. עצרו אותי אחרי שלושה חודשים בליל גלנט. קראתי 33 פעם לאופוזיציה להגיע להסכם — ומעולם לא הוצעה אפילו הצעת תיקון אחת."

■ **ומה עם ממשלה לאומית רחבה בקדנציה הבאה?**
"אני תמיד בעד ממשלה רחבה, ואני לא פוסל אף אחד. זה ההבדל בינינו לצד השני. אבל בתנאי אחד: שהדרך היא הדרך שלנו. אין טעם לשבת בממשלה רק כדי להגיד שאנחנו בממשלה. אם מחיר ההרחבה הוא לוותר על התיקון הזה — אסור להסכים."

■ **מה אתה אומר למי שמסתכל על הפריימריז?**
"אני מבקש להסתכל על שלושה דברים: 1. מחויבות אידיאולוגית, 2. עשייה אמיתית — לנאום נאומים ולעשות סרטוני טיקטוק זה נחמד, אבל אם לא מחוקקים לא משנים כלום, 3. האמת שלנו, שהיא עוצמתית, וצריך לעמוד עליה בנחישות ובכבוד".

■ **משפט אחרון?**
"לפני 20 שנה קיבלתי בכניסה לירושלים את האוטובוסים של מגורשי גוש קטיף. אנשים איבדו הכל, ואמרו: 'אנחנו עוד נשוב'. הייתי לפני חודשיים בשא-נור — לא קרוואן באישון לילה, אלא יישוב עם דרכים סלולות ומשפחות. זה קרה בזכות האמת והנחישות. סופה של האמת לנצח".

לריאיון המלא היכנסו לאתר **בשבע אונלי**

עם סגירת הגיליון

התוכנית של השבוע תעלה ביום ראשון | עמנואל שילה, עורך ראשי של קבוצת 'בשבע'
ויוני רוטנברג, עורך האקטואליה בעיתון ועורך האתר, **יושבים לתת את הזווית שלהם לאירועי השבוע**

ארץ מולדת

קובי פינקלר מארח את תת-אלוף (במיל') **משה נידם**, מפקד חטיבת החרמון לשעבר

"למה אסור לרדת מההר"

מפקד חטיבת החרמון לשעבר תת אלוף משה נידם מסביר על חשיבות מיקומו של מוצב החרמון לצד מצודת הבופור. למה אסור לשגת משם ומה הם בעצם העיניים של המדינה בראייתו של מפקד.

חינוך יוצא מהכלל

תמיר שובלי מארח את **משאת אשר**

"איך יודעים שהגיע הזמן ללכת?"

יש אנשי חינוך שנשארים במערכת שנים, ויש כאלה שמבינים שהשליחות נשארת אבל הדרך משתנה. משאת אשר, שעבדה שנים בחינוך הבלתי פורמלי ובחרה לעזוב מתוך הקשבה לעצמה, על מה שרואים מבחוץ ומה יכול לשמר אנשי חינוך טובים בפנים.

מה לי ולנדל"ן

מלי קליגר מארחת את **אבי ברוקס**, יו"ר לשכת המארגנים

"מי בכלל צריך מארגן?"

למה צריך מארגן בפרויקטים של התחדשות עירונית, מה הם תפקידי המארגן ומה הן המטרות ששם לעצמו יושב ראש לשכת המארגנים עם כניסתו לתפקיד בחודש האחרון.

לצפייה בפודקאסטים היכנסו לאתר BE7.CO.IL

בשבע | קבוצת התקשורת הגדולה לציבור הדתי לאומי
בשבע | אתנחתא | מוספים | כנסים | אתר אקטואליה | אולפן TV

נדל"ן

דירות

מכירה

אלקנה

נכס נדיר בישוב אלקנה, במיקום הכי טוב בישוב. חצי דונם, 264 בנוי. זכויות בניה נוספות. 10 חדרים, אפשרות ל-2 יחידות דיור, מתוחזק ברמה גבוהה. ללא תיווך. לפרטים: יצחק הורניק 052-5246749

גבעת שמואל

מוכרים רציניים במחיר של שוק קונים! 2.700.000 בלבד!! ברחוב יצחק מודעי, במיקום מרכזי, 4 חדרים, ק-7, שמורה ומסודרת, תיווך Ken נדל"ן 0508-755-755 חזקי ירט

דופלקס גן כזה לא ראיתם! ברחוב השקד המבוקש, למכירה 6 חד' כ-200 מ"ר בנוי, גינה כ-135 מ"ר, ברמה הגבוהה ביותר, מחסן וחניות. לרציניים בלבד! בבלעדיות Ken נדל"ן חזקי ירט 0508-755-755

מבחר דירות בבלעדיות, 4-5-6 חדרים, במחירים אטרקטיביים ביותר. לפרטים נוספים: חזקי ירט 0508-755-755 תיווך Ken נדל"ן

לתיווך ken נדל"ן דרושות דירות למכירה, ג. שמואל, לקונים רציניים אחרי מכירת דירה. להערכת נכס/פגישת יעוץ (ללא תשלום) התקשרו למשרד: 0508-755-755 חזקי ירט

יד בנימין

בית פרטי, היושב על מגרש ענק, 644 מ"ר, באזור פסטורלי וייחודי בישוב. 7 חדרים, עם אפשרות ליח"ד נפרדת, גינה מטופחת! "דינה נכסים" -054 4978133

קוטג' דו משפחתי, 5 חדרים, מיזוג מרכזי, גינה גדולה עצי פרי, מיקום מצוין, קרוב לבתי כנסת, שכנים נהדרים! "דינה נכסים" -0544 978133

למכירה, במיידי, ביד בנימין, דירת גן, 3 חדרים, מוארת ומרווחת, בנגישות מלאה, בפרויקט ייחודי לגיל השלישי, חברה נהדרת והשקעה מצוינת! "דינה נכסים" 054-4978133

נוף הגליל

בנוף הגליל, 1,000,000 ₪, מפרטי, 3.5 חדרים, קומה 1, 84 מ"ר, משופצת, השקעה מצויינת: 2 דקות מהרכבת שנבנית. 052-6817815

עפרה

בהזדמנות! רק 20 דק' מירושלים, וילה פרטית, משופצת, 8 חדרים, גינה ענקית ומושקעת, ממ"ד, מזגנים, קמין, יונקרס ועוד הפתעות.. רק 2,650,000 ₪. "להב-נכסים" 050-8004505

פתח תקווה

בפתח תקווה, למכירה, בכפר גנים א', דירת 4 חדרים, מטבח כשר, מעלית, חניה בטאבו. יונתן: 054-7808507

רמת גן

ברמת גן, דירת 4 חדרים, קומה 4, 115 מ', מושקעת, חזית, מעלית, ממ"ד, חניה, מרפסת שמש. סמדר: 0504-343474, אבינועם: 054-3970130

נדל"ן ירושלים

מכירה

דירות

כללי

למכירה בירושלים! מלון בוטיק במיקום פרימיום ורשום בטאבו. הזדמנות נדירה למשקיעים. מרים שפנגנטל 054-8366822 רי/מקס

ארמון הנציב

בארמון הנציב, במציאה, למהירי החלטה, 4 חד', מרווחת, לכיוון הנוף, מחסן וחניה פרטית מקורה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

גבעת זאב

בגבעת זאב, במציאה, 5.5 חד' + גינה פרטית כ-100 מ"ר, מטופחת ושמורה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

גבעת שאול

בג. שאול, בית בודד ומיוחד דו משפחתי, אחוזי בניה נוספים, גינה גדולה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

גילה

בגילה, במציאה, 4.5 חד' + מ. סוכה, נגישות מלאה, מחסן, יח"ד - 2 חד', סמוך לבית כנסת. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

הר חומה

בהר חומה, ברח' הרב יצחק ניסים המבוקש (שלב א')! 5, מרהיבה ומוארת, יחידת הורים, ממ"ד, מרפסת סוכה גדולה ונוף פתוח עוצר נשימה, קומה גבוהה ועליונה + מעלית, חניה פרטית. בניין קטן וקרוב לתח"צ, בתי ספר, מכולת, ביהכנ"ס, כניסה מיידית! בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4574801

מושבה גרמנית

במושבה הגרמנית, נכס נדיר ומלא אופי, בגרץ! 4, מעוצבת, מרווחת ביותר (157 מ"ר במפלס אחד), סלון גדול, יחידת הורים ייחודית, נוף מהמם, מרפסת, 2 כניסות לדירה, קרקע פרטית, מיקום שקט ומרכזי ליד עמק רפאים, מתחם התחנה ועוד, כניסה מיידית, בלעדי - מפתחות במשרד. "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4578198

פסגת זאב

בפסגת זאב, 4 חד' + גינה היקפית + מחסן, 2 חניות פרטיות, שכירות גבוהה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

פסגת זאב למכירה! דירת 4 חד' עם יח' הורים + מרפסת סוכה 22 מ"ר מרים שפנגנטל -054 8366822 רי/מקס

בפסגת זאב! 5 חד' משופצת, יחידת הורים, ממ"ד, חניה, מחסן ומרפסת סוכה 22 מ"ר.מרים שפנגנטל -054 8366822 רי/מקס

קרית משה

בק. משה - בניין בוטיק חדש, 3 חד', 2 מרפסות סוכה + חניה מקורה, במחיר מציאה!! ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בק. משה, במיקום שקט ומרכזי, 5 חד', 4 כיוונים, סוכה, חניה פרטית ויח"ד נפרדת. ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בקרית משה, בבניין חדש, 4 חד' + מרפסת לנוף וחניה פרטית, במחיר אטרקטיבי. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

רמות

דו משפחתי מיוחד במינו ברמות ג', בעיצוב אדריכלי מרשים, פינתי, על קו הנוף ליער רמות וירושלים, גינה גדולה, יחידה נפרדת בת 2 חדרים. 8,500,000 ₪. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591 מס' רישיון 3974194

ברמות ב', במיקום מצוין, בעליית הנוער, נכס גדול ומרווח, 2 חצרות (30 מ"ר + גינה בשימוש 70 מ"ר) + מרפסת. 4,550,000 ₪. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591 מס' רישיון 3974194

ברמות ב', במיקום הכי טוב בדרך החורש, בית גדול ומרווח, משופץ בטוב טעם, מואר, גישה נוחה, שטחי חוץ גדולים. 8,200,000 ₪. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591מס' רישיון 3974194

רמת שרת

להשקעה ברמת שרת! פנטהאוז מחולק ל-4 יחידות דיור וחדר ג'קוזי עם טרסה מהממת! פוטנציאל לתשואה גבוהה. מרים שפנגנטל -054 8366822. רי/מקס

מכירה

עסקים

מבנים

בראש-צורים (בלב גוש-עציון), מבנה עצמאי, משופץ ומיוחד ביופיו, כ-100 מ"ר, תקרה גבוהה, מואר ומלא חלונות, שקט, ירוק ומלא השראה, רק 6,000 ₪, מתאים לעסק שלכם, כניסה מיידית, בלעדי! "אנגלו-סכסון" - סיגלית: 055-4549379

נופש

אזור הכנרת

"נוף האגם" בכרכום, 3 חדרי אירוח זוגי/משפחתי, עד 12 נפשות. מאובזרות במטבחון, ג'קוזי, בריכת שחיה, פינת מנגל וחצר יפה הצופה לכנרת ורמת הגולן. 052-3264521

גליל מערבי

במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית. -052 8669090

מעלות

דירות נופש בצפון - "שיר המעלות". דירות מאובזרות וממוזגות, בריכה ענקית + ג'קוזי. לפרטים ותמונות חפשו בגוגל: מרכז ממן מעלות תחת לשונית יחידות אירוח. טלפון להזמנות -052 7400402 ציפורה

צפת

בחופש? מוזמנים לנופש ומרפא, סדנאות והרצאות, במכון לרפואה יהודית, בשיטת הרמב"ם, בצפת. 058-7418777

רמת הגולן

זה הזמן לטייל בגולן. קרוב לכנרת ולחרמון ולמפלי הצפון. חדרי נופש מאובזרים וממוזגים, בקצרין, למשפחות/זוגות/בודדים. -050 5275981

דרושים

לתיווך ת.ק.מ. דרוש/ה סוכן/ת נדל"ן, נמרץ/ת, באזורים חרדיים, לטרוף הרבה עסקאות. חיים: 052-4419402

לעבודה משרדית מהבית, שמשלבת תיאום פגישות בטלפון ורישום, 8,500 ₪ לחודש, שעות גמישות. דניאל: -055 2516473

למועצה מקומית קרני שומרון דרושים/ות:
• מנהל/ת בית הספר- 90%
• מנהל/ת אגף שפ"ע
• פסיכולוג/ית חינוכי
פרטים נוספים באתר המועצה
www.karneishomron.co.il

דרושים

לאולפנית בנ"ע מבשרת ברוך חדרה

דרושות לשנה"ל תשפ"ז

מחנכת חטיבת ביניים

מחנכת חטיבה עליונה

מורה לאנגלית

67112

מדריכות בשירות לאומי

לפרטים: 04-6662299 (וונטאס)

אם יש לך אהבה לתלמידות, שליחות חינוכית ורצון להשפיע מקומך איתנו!

לשליחת קורות חיים Mb@yba.org.il

לירז שמעון

53551

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה
ועדת משנה להתיישבות

הודעה על מתן תוקף לתכנית מפורטת מספר 27/ 125 - מתחם רייק

שינוי לתכנית מפורטת מספר:

סוג היחס	מספר התכנית
שינוי	S/15

מקום התכנית:
התכנית נמצאת באדמות הכפר מסחה, גוש פיסקאלי מס' 3, חלק ממאוקעת אל-וגיה אש- שמי.
ישוב: אלקנה.
מטרות התכנית:
1. קביעת השימושים המותרים בייעודי הקרקע.
2. קביעת זכויות, הוראות ומגבלות בניה בתחום התכנית.
3. קביעת הוראות לבינוי ועיצוב אדריכלי.
4. קביעת הוראות לפיתוח השטח.
5. קביעת תנאים, שלבי ביצוע ושלבי פיתוח שיחייבו את מבצעי התכנית.
6. קביעת הוראות להוצאת היתרי בניה והיתרי אכלוס.
7. שינוי יעוד קרקע מקרקע חקלאית למגורים מבנים ומוסדות ציבור ודרך מוצעת.
8. קביעת הוראות להריסת מבנים/גדרות/ אלמנטים בנויים.
9. צמצום קו איסור בניה מכביש מס' 505 מ-30 מטר ל-21 מטר.

בהתאם לסעיף 24 (5), (6) לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, מודיעה בזה ועדת המשנה להתיישבות על מתן תוקף לתכנית מפורטת מס' 27/ 125 שינוי לתכנית מתאר אזורית S/15

תחילת תוקפו של אישור זה בתום 15 יום, מיום פרסומו בעיתון

התכנית האמורה נמצאת במשרדי ועדה מיוחדת לתכנון ולבניה אלקנה, אלקנה 44814 טלפון: 03-9151205 ובמשרדי לשכת התכנון המרכזית איו"ש בבית אל בטלפון - 02-9977398.

כל המעוניין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

אדריכל יהודה אלקלעי
יו"ר ועדת משנה להתיישבות
אזור יהודה ושומרון

53553

הממונה על מתן היתרים
בשטחים תפוסים לצרכים צבאיים
(צו 997 - תשמ"ב 1992)

הודעה העל מתן תוקף למערכת הנחיות מספר 310/18, שינוי לתכנית מפורטת מספר:

סוג היחס:	מספר התכנית:	סוג היחס:	מספר התכנית:	סוג היחס:	מספר התכנית:
שינוי	310/12	שינוי	310/5	שינוי	310/2
שינוי	310/8	שינוי	310/4	שינוי	310/7
שינוי	310/1	שינוי	310/3		

מקום מערכת ההנחיות:
מערכת ההנחיות נמצאת באדמות הכפר מגידל בני פאדל, גוש פיסקאלי מספר 8, חלק ממוקעות אר-רויחה ומרח-חמדיה. גוש פיסקאלי מספר 7 , חלק ממוקע אל-מצטה.
ביישוב: מעלה אפרים.
מטרות מערכת ההנחיות:
מתן הוראות, זכויות ומגבלות בניה באזורי המגורים בתחום המועצה.
בהתאם לצו בדבר מתן היתרים לעבודות בשטחים תפוסים לצרכים צבאיים (יהודה ושומרון) (מס' 997) התשמ"ב- 1982 (להלן: הצו) או לתקנות אשר התקנו לפיו, מודיעה בזה הממונה לפי הצו או ועדת משנה להתיישבות על מתן תוקף למערכת הנחיות מספר 310/18, שינוי לתכניות מפורטות כפי שפורט לעיל.
תחילת תוקפו של אישור זה בתום 15 יום, מיום פרסומו בעיתון.
המערכת ההנחיות האמורה נמצאת במשרדי הוועדה המיוחדת לתכנון ולבנייה ועדה מיוחדת לתכנון ולבניה מעלה אפרים, מעלה אפרים, 90638, טלפון: 02-9941221, ובמשרדי לשכת התכנון המרכזית איו"ש בבית-אל בטלפון - 02-9977398.
כל המעוניין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

אדריכל יהודה אלקלעי
הממונה על מתן היתרים בשטחים תפוסים לצרכים צבאיים
אזור יהודה ושומרון

לכפר הנוער הדתי אמית עליה פ"ת

דרושים זוגות/רווקים למשפחתון בנים ובנות

אם אתם לא מפחדים מאתגרים, מסורים, יודעים לעבוד בצוות ועם רצון להשפיע באמת בחינוך, מקומכם איתנו.

הצטרפו למשפחה

לפרטים, נא ליצור: 052-4620053

מגורים בכפר > קהילה מדהימה > גמישות מקצועית > תנאים סוציאליים

תיקון ספרי תורה שנפסלו וחידוש הקלף לאורך זמן.

אחריות ע"י מגיהה מוסמך

0548417960

03-9185553

בם"ד

אגף משאבי אנוש

עיריית בני-ברק
מס' המכרז: 260029

דרוש/ה פקח/ית חניה וחוקי העזר

מועד סופי להגשה: יום רביעי, ו' באלול תשפ"ו (19/8/26), בשעה 23:59.
פרטים: באתר העירוני.
ראש הרשות: חנוך זייברט.

בם"ד

אגף משאבי אנוש

עיריית בני-ברק
מס' המכרז: 260039

דרוש/ה מפקח בכיר לתכנון בניה

מועד סופי להגשה: יום רביעי, ו' באלול תשפ"ו (19/8/26), בשעה 23:59.
פרטים: באתר העירוני.
ראש הרשות: חנוך זייברט.

בם"ד

אגף משאבי אנוש

עיריית בני-ברק
מס' המכרז: 260038

דרוש/ה פקח/ית מסייע/ת במערך הפיקוח העירוני ("שיטור עירוני")

מועד סופי להגשה: יום רביעי, ו' באלול תשפ"ו (19/8/26), בשעה 23:59.
פרטים: באתר העירוני.
ראש הרשות: חנוך זייברט.

נלכרים בילדות המתוקה שלכם
בבית צמוד קרקע ביישוב?

גם לילדים שלכם מגיע

ביישוב **פני קדם** בגוש עציון
הנוסטלגיה אינה נחלת העבר.

קהילה חמה, מרחבים פתוחים ובית פרטי או
דו משפחתי עם גינה שתשמחו לחזור אליו -
זו יכולה להיות המציאות שלכם.

מחל מ-2,490,000 ₪

סרקו:

076-599-3222

הרי זהב

פני קדם

הלל-בונייר